

אתגרים

טונים ותוכן של הארים אורבים

בהעלותך תטפ"ד

מצוקה לגליון כספר 544

מצוקה למגזין
'טועמיה'

פנים האידות 8 ירושלים

טל' 02-500-4569

So25004569@Gmail.com

שפיד
דפוס
מהיר
ומתקדם

מעל 15,000 קוראים

367korona@gmail.com

© כל הזכויות שמורות

אחד מתקשר למד"א ומספר שחבר שלו בלע פותחן של יין.
"אנחנו שולחים לך אמבולנס", אומר המוקדן, "עכשיו תגיד לי מה עשיתם בנתיים"
"בנתיים", עונה האיש, "פתחנו את היין עם מברג".

רק בהמוציא מפרתי איפה הנתתי אותם..

דבר העורך

על מה צריך האדם להתפלל?

משל לפני אנשים שהו בארמון המלך. האחד - הוזמן אישית על ידי המלך. ציווה המלך להושיבו במקום הראוי לו, להגיש לו מנה זו ומנה אחרת, משקאות כאלו ואחרים, ודאג כי מאומה לא יחסר לו.

לעומתו השני - נקלע באקראי אל מחסן המזון של המלך. מצא אוכל משובח והכניס לפיו, מצא משקאות טובים, נהנה גם ממיזוג האוויר וממוזיקת הרקע שנשמעה היטב מבעד לחלון...

מבחינה חומרית שניהם שווים, שניהם נהנו באותה מידה. ובכל זאת ההבדל ברור: לראשון יש קשר של חיבה וקירבה עם המלך, ואילו לשני אין כל קשר. הראשון קיבל את השפע מידי של המלך, בדרך של נתינה וקבלה, ואילו השני זכה בשפע על ידי נטילה.

זהו ההבדל בין מי שמשיג את צרכיו על ידי תפילה, לבין מי שמשיג את צרכיו ללא תפילה. אף שהקב"ה יודע את צרכיו של האדם, קבע הבורא שאם יתפלל יקבל צרכיו בדרך של "נותן ומקבל", ואם לאו יהא זה בדרך "נוטל מאליו".

יוצא אם כן, שכדי לחזק את הקשר שלנו עם בורא עולם, עלינו להרבות בתפילה גם על דברים פשוטים ובכך ניזכה לחוש כי צרכינו ניתנים לנו במאור פנים ישר מידי של הבורא.

בידידות ובחיבה ניר זלמל

יצאנו לנופש משפחתי בצפון אשמח שתקראו עלי את הפרקים צ.י.מ.ר.

לכו לטייל בצפון זו עונת נדידת הכתב"מים

פרסום ראשון: בעקבות ביטול אירוע הילולת 'שמואל הנביא' בירושלים, מתכננים במשרד ירושלים ומסורת וכו' לקיים את ההילולא בציון הרשב"י במירון.

תמונה של כוכב מצלמה מכדור הארץ VS תמונה שצילמה מצלמת האבטחה שלי שלוש מטר

מנהל עבודה פוגש את אחד העובדים ואומר לו: "כבר שלשה חודשים אני רוצה לפטר אותך, רק שאני לא רואה אותך בעבודה..."

התחילה עונת

"אני לא כועס, הם לי!"

מגיע עם יועץ משכנתא

אני לא רוצה להשוויץ אבל סיימתי את דיאטת 40 הימים שלי ב-3 שעות ו-12 שניות

מעשה שהיה

אין כמו אבא!

הגאון רבי מאיר צימרוט סיפר: הייתי פעם בהרצאה באחת הישיבות. אמרתי לבחורים שלכל אדם יש מעלה. אין מישהו שאין לו מעלה. ביקשתי מכל אחד למצוא מעלה שהוא רואה באביו. מרוב התלהבות אמרתי: "מי שלא מוצא מעלה באבא שלו - שייגש אליי ואני אעזור לו למצוא". נתתי להם כמה דקות לחשוב ואחר כך לדבר. כשסיימתי את ההרצאה יצאתי החוצה. בחור כבן שש-עשרה רץ אחריי. הוא הוריד את הראש למטה ואמר לי: "כבוד הרב! תעזור לי, אני לא מצליח למצוא". אוי לאזנים שכך שומעות. הוא התחיל לספר: "השכן שלנו שגר בדירה הראשונה מפקח חינוכי. לשכן מהדירה השנייה יש סמינר. השכן מדירה שלישיית משמש כר"מ בישיבה. השכן שגר בדירה הרביעית מנהל תלמוד תורה. השכן בקומה חמישית משמש כראש כולל, וזה שגר בדירה שישית משמש כראש ישיבה. לאבא שלי אין שום מעלה. הוא יושב כל היום ליד המחשב ומתקתק... כל הראש שלו מתקתק...". היתה לי סיעתא דשמיא מיוחדת שהכרתי את הילד וגם את אביו. אמרתי לו: "יצחק, אתה זוכר את התקופה שהיית בכיתה ח'? אבא שלך שכר אברך שילמד איתך כל לילה במשך שעה והכין אותך למבחן כניסה לישיבה שאתה לומד בה עכשיו. כשבאת להיבחן, ידעת את החומר ישר והפוך ובישיבה 'חטפו' אותך... באותה שנה הייתם תשעה ילדים בבית. יום אחד ראיתי את אבא שלך במכולת קונה שתי קופסאות גבינה של 250 גרם. שאלתי אותו: 'למשפחה עם תשעה ילדים מספיק שתי קופסאות קטנות של גבינה? אבא שלך הוריד את הראש ואמר לי: 'תאמין לי! לא אני ולא אשתי מורחים גבינה על הלחם כבר שנה שלימה. את הכסף אנחנו חוסכים כדי לשלם לאברך שילמד עם יצחק שלנו כדי שבשנה הבאה ילמד בישיבה למצטיינים'.

פניתי לבחור ואמרתי לו: "השכן מהדירה הראשונה, המפקח החינוכי אכל גבינה, וכך גם השכנים האחרים שמנית - כולם אכלו גבינה! רק אבא ואמא שלך לא אכלו גבינה במשך שנה שלמה! כל זה למען יצחק שלהם. עכשיו תגיד לי את האמת: יש עוד אבא כזה?". יצחק הוציא טישו מכיסו, ניגב את עיניו הדומעות ואמר לי: "אין כמו אבא שלי בעולם"

אזהרה! בעלון משולבים קטעי הומור - אין בכוונתן לפגוע ולהעליב!

סיפר אחד מזקני העיר ירושלים את הסיפור הבא: אני גר בירושלים זה למעלה מארבעים שנה. ראיתי את ירושלים במטבה, ראיתי אותה עושה היסטוריה, ראיתי מלחמות וראיתי גם שמחות, אבל רציתי לספר לכם במיוחד על אנשי ירושלים.

ומעשה שהיה כך היה: באחד השבועות האחרונים החלטתי לעשות סדר בניירת שהצטברה אצלי במהלך השנים והתיישבתי למיין את תכולתה של קופסת הניירות. לפתע הבחנתי בקבלה ישנה ששכבה בתחתית הקופסה. ראיתי שכתוב בקבלה שלפני עשרים שנה הפקדתי לתיקון זוג נעליים אצל הסנדלר בקינג ג'ורג' ומשום מה לא זכרתי לקחת אותן. לא יכולתי להתאפק והחלטתי לברר מה עלה בגורלו של אותו הסנדלר.

כיתתי רגליי באוכה קינג ג'ורג' והנה הפלא ופלא, חנותו של הסנדלר עדיין הייתה שם. נכנסתי וראיתי את הסנדלר שוקד על זוג נעליים. הוא הרים את ראשו ושאל אותי לרצוני. הוצאתי את הקבלה ואמרת לי - "תראה, לפני 20 שנה השארתי אצלך זוג נעליים לתיקון ושכחתי לבוא לקחת אותן. רציתי לבדוק, האם יש סיכוי שהם עדיין אצלך?" הסנדלר נטל את הקבלה וקרא אותה בעיון - "יפה יפה..." המהם. הוא החזיר לי את הקבלה, אמר "חכה רגע, ונכנס לחדר הפנימי. "אתה מנחם?" צעק אלי מבפנים. "כן, עינתי." "אז אין בעיה, תבוא מחר, יהיה מוכן..."

זה היה רק עניין של זמן, קודם היברידי, אח"כ חשמלית, ועכשיו צמחונת

מותר לשתות אסור לשתות

עובדי עירייה זה כזה

אנשים טובים באמצע הדרך

אני בוכה פה בבית ממה שהבן אדם הזה עשה לי ועוד רגע לפני חג שבועות אני מתרגשת כשאני כותבת את זה, בעלי נכנס לחיובות בעקבות המלחמה והתחילו לעקל לנו דברים מהבית המצב הבריאותי שלו הידרדר ואני חסרת אונים עם 4 ילדים קטנים בלי כסף לקנות מצרכים בסיסיים.

פרסמתי בכמה מקומות והבן אדם הזה פשוט הגיע אליי הבייתה עם קנייה מטורפת לחג מרמי לוי. כשהוא ראה את המצב בבית הוא התקשר לבנק וסגר לנו חוב של 30,000 ש"ח

והכל בלי בכלל שאני מכירה אותו קוראים למלאך הזה עמית סאסי ואת החג הזה אני לא אשכח לעולם!!! מלאך!!! הצלת לי ולמשפחה שלי את החיים תודה

עזבו טסלה, אם אתם רוצים שכולם יסתכלו עליכם תקנו אוטו גלידה

אנשים אכפשים סגולות יש כאלה לא יודעים שהסגולה והברכה הכי חזקה זה

השבת

שעון של רמי לוי

במסעדה - מלצרית? תזמיני אמבולנס! הוא נחנק! - אני לא מלצרית, אני מארחת

8. אם הלכת לישון בשמיכה אחת, והתעוררת עם שתי שמיכות, תדע שזה רחמי האם. אם הלכת לישון בשתי שמיכות, והתעוררת עם שמיכה אחת, תדע שזה מעשי האת. ואם הלכת לישון עם שתי שמיכות, והתעוררת עם 50 שמיכות, תדע שאחותך מנקה את החדר.....

בעל אומר לאשתו: את יודעת שאת כועסת עלי בזמן שאת ישנה? -זה נדמה לך! -מה נדמה לי?! -נדמה לך שאני ישנה...

אבות ובנים תהלים שבת קודש זה הזמן לקחת חלק

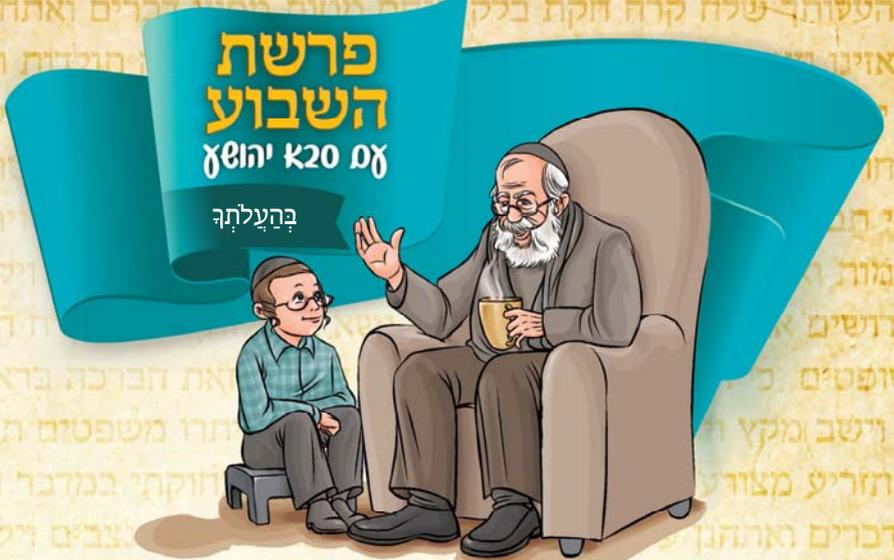
זכות שני ילדים סה"כ 40 ש"ח

מרוץ הגר"ע יוסף זצ"ל כתב: מצווה רבה לארצו קריאת תהלים בשבת לילדים ובני נוער ולחלק להם מיני מתיקה ופרסים כדי לחזקם בתורה ויראת שמים.

לתרומות: נדרים פלוס "השיבני" קוד 1001085 או בפלא: 052-7656075

דקדוק מדקדק מאד

זאת אשר ללויים... מכן חמש ועשרים שנה ומעלה יבוא לצבא... בעבדת אהל מועד.
(במדבר ח כד)
מכן כ"ה בא ללמד הלכות עבודה, ולומד חמש שנים, וכן ל' עובד.
(רש"י, שם)

פרשת
השבוע
אם 20א יהושע

בהעלתך

"וּנְרָאָה לָךְ שְׂאֵנִי נוֹלַדְתִּי בְּתִימּוֹן?" גַּחַד הַצְעִיר. "גִּדְלַתִּי בְּיִשְׂרָאֵל, כְּמוֹכֶם. כְּשֶׁבָגְרָתִי, נִוְעַצְתִּי בְּקָלִינְאֵי תַקְשֻׁרֹת וְעָרַכְתִּי אֲמוּנִים בְּמִשְׁוֹ לְמַעֲלָה מִחֻדָּשׁ, עַד שֶׁלְמַדְתִּי לְהַגִּיד אֶת הָאוֹת ר' הַמְדִיקֶת כְּפִי שֶׁנֶּאֱמָרָה בְּתִימּוֹן. חִנְכוּ אוֹתִי בְּבֵית לַחֲיֵי עַמְל", סָכַם כְּשֶׁהֲרָגִישׁ שֶׁהָרַב' מִתְּפַלֵּא עֲלָיו.

הַיְוֵדָה אֲכֹן עֵמֵד נִדְהֵם. הוּא לֹא הֶעֱלָה בְּדַעְתּוֹ שֶׁמִּישֵׁהוּ מִסְגָּל לְעַבֵּד כֹּה הָרַבָּה כְּדִי לְדַיֵּק בְּחַתּוּף אוֹת אַחַת בְּתַפְלָתוֹ. אָדָם שֶׁמִּשְׁקִיעַ כּוֹ, אִין פְּלֵא שֶׁיִּרְצֶה לְהַבִּין וּלְבַרֵּר כֹּל שְׁנוֹי שֶׁיִּפְגֹּשׁ בְּצוּרַת הַתְּפִלָּה. לְרַגַע שְׂתַק, אַחַר כֹּף אָמַר: "אֵתָה יוֹדַע מַה? יֵשׁ לִי תְשׁוּבָה בְּשִׁבְלָךְ?" "מַהִי?" בִּקֵּשׁ הַצְעִיר לְדַעַת.

"הַתְּשׁוּבָה פְּשׁוּטָה", יְהוּדָה חִיָּה, "הֵיְתָה כְּאֵן טְעוּת. אֲנִי אֵינְנִי רַב, וְלֹא מִסְמָךְ לְזֹאת... חֲשַׁבְתִּי שֶׁזֶּוּ שְׂאֵלָה קְלִילָה, אֲךָ אַתֶּם רְצִינָיִים מְאֹד, זֹוְהִי שְׂאֵלָה בְּשִׁבְלֵי רַב אֲמַתִּי, תִּלְמִיד חֲכָם גְּדוֹל".

כְּשֶׁחָזַר יְהוּדָה נְבוֹה, סָבֵא הֲרָגִיעַ אוֹתוֹ. "אֲכֹן, הַתְּפִלָּה הַתִּימְנִית, וְהַדְּקִדּוּק שֶׁלָּהֶם בְּהַגִּיט כֹּל אוֹת וְתָג בְּאֶפְסוֹן הַמְשָׁלֶם - גּוֹרַמַת גַּם לִי לְחִלְשִׁיּוֹת הַדַּעַת", הוּא הוֹדָה.

"אֲבָל אַתֶּם", חִיָּה יוֹדִי, "לְפִחוֹת הֵייְתֶם מִתְּנַחֲמִים בְּחַדוּשׁ מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבִיעִי".

סָבֵא חִיָּה גַּם הוּא. "אֲכֹן, הַהֲנַהֲגָה שֶׁפְּגַשְׁתָּ הַיּוֹם, מְזַכֶּרֶת בְּמֵאוֹר הָאֶפְלָה" - מְדַרְשׁ תִּימְנִי עֵתִיק, עַל פְּרֻשַׁתְנוֹ. כְּתוּב שֶׁהַלְוִיִּים עָסְקוּ חֲמֵשׁ שָׁנִים בְּלִמּוּדֵי הַשִּׁירָה. וּמַה יֵשׁ לְלַמֵּד כֹּה הָרַבָּה? אוֹמֵר 'מֵאוֹר הָאֶפְלָה', שֶׁהַלְוִיִּים הָאֲרָכִים עָסְקוּ בִּין הַשָּׂאָר בְּהַגִּיט הַמְדִיקֶת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת - הַדְּגוּשׁ וְהַרְפָּה...

אֲכֹן, יֵשׁ לָנוּ עוֹד לְהַתְקַדֵּם עַד שֶׁנַּחֲשׁוּשׁ כְּמַה הָרַבָּה צְרִיךְ לְהַשְׁקִיעַ בְּכָל פְּרָט זְעִיר בְּעַבּוּדַת ה'!"

מְרַחַק מִבֵּית כְּנֻסַת, וְהֵייְתִי הוֹלֵךְ מְרַחַק רַבַּע שָׁעָה לְתַפְלַת מַעְרִיב. לְפַעֲמִים בֵּית הַכְּנֻסַת הַסְמוּךְ אִינוּ בְּדִיּוֹק בְּנֹסַח שֶׁלָּךְ, הוֹסִיף עוֹד אֶפְשָׁרוּת, מְנַסָּה לְנַחֵשׁ מַה מִּצִּיק לָבוֹן שִׁיחוֹ, "אֲבָל נִבְרָאנוּ לְעַמְל..." הַצְעִיר הַפְּסִיק אוֹתוֹ. "כְּמַדְמְנִי שֶׁלֹּא הוּבְנַתִּי", הוּא אָמַר. "הַשְּׂאֵלָה שְׁלִי הֵיְתָה אַחֲרָת... אֲבָל... אוֹלֵי יִכּוֹל הָרַב לְבוֹא בְּשִׁבַת הַבָּאָה אֵלַי הַבֵּיתָה?" בִּקֵּשׁ, וּמָסַר אֶת כְּתָבָתוֹ.

יְהוּדָה הַבִּין, שֶׁהַצְעִיר רוֹצֶה לְהַמְחִישׁ לוֹ כְּמַה רְחוּקָה בְּשִׁבְלֵי הַדְּרָךְ לְבֵית הַכְּנֻסַת. בְּשִׁבַת, טָרַח וְהִגִּיעַ לַשֶּׁם.

"הוֹ, כְּבוֹד הָרַב", הַצְעִיר שָׁמַח. "אֲשַׁמַּח שֶׁתְּבוֹא אֵתִי לְבֵית כְּנֻסַת, לְהַבִּין אֶת שְׂאֵלַתִּי..."

לְהַפְתָּעַת יְהוּדָה, לָקַח אוֹתוֹ הַצְעִיר לְבֵית כְּנֻסַת בְּנֹסַח יְהוּדִי תִימּוֹן. יְהוּדָה קָלַט כִּי הַנַּעַר עֲצָמוֹ הוּא מִיּוֹצֵאֵי תִימּוֹן.

הַתְּפִלָּה הֵיְתָה מִיְחַדָּת, וְנִהְלָה בְּדְרָךְ שֶׁלֹּא הַכִּיר. הַצְבּוֹר כְּלוֹ אָמַר בְּצוּתָא כֹּל מְלֵה וְכָל אוֹת, בְּהַבְרָה הַתִּימְנִית. אִישׁ לֹא הַקְדִּים אֶת רַעְהוּ בְּמַלְהָ, וְכָלֶם נִגְנוּ בְּאוֹתוֹ טוֹן בְּדִיּוֹק.

כְּאֲשֶׁר יָצָא מִהַתְּפִלָּה, הָיָה יְהוּדָה נִפְעָם וְנָתַן תַּחַת הַרְשָׁם הַמְיָחֵד. "נוֹ, מַה בְּעַצְם רְצִיטָתֶם לְשֹׂאֵל עַל הַתְּפִלָּה בְּצַבּוֹר?" הוּא פָּנָה לְנַעַר.

וּפְתָאוּם הַבִּין בְּעַצְמוֹ. "אֵהָה. הַתְּפִלָּאת עַל הָאֲכֹן שָׁבוּ אֲנַחְנוּ מִתְּפִלָּלִים בְּבֵית הַכְּנֻסַת שֶׁלָּנוּ. הָאֲחָד רַץ מִשְׁפָּטִים אַחָדִים קְדִימָה, וְהָאֲחֵר עוֹד לֹא סִים אֶת הַפְּרָק שֶׁלְפָנָי הַקְּדוּם... וְאֵתָה שׂוֹאֵל, מִי אָמַר שֶׁזֶּוּ נִקְרָאת בְּכָל 'תְּפִלָּה בְּצַבּוֹר'?"

"תְּשַׁמַּע, זֶוּ שְׂאֵלָה מַעֲנִינָת", יְהוּדָה הִזִּיחַ אֶת כּוֹבְעוֹ, "בְּכָל אֶפְסוֹ, לִי אִין בְּרָרָה אֵלָא לְהַתְּפַלֵּל כּוֹ. הַתְּפִלָּל אֲצַלְכֶם לֹא אוֹכַל, שֶׁהֵלֵא אֵינִי יוֹדַע אֶת הַמְּבִטָּא, לֹא גִדְלַתִּי בַּעֲדָה שֶׁלְכֶם".

"אֵתָה הָרַב?" צְעִיר לֹא מְכַר פְּנָה אֵל יְהוּדָה גְּרִין שֶׁעֵמֵד בְּחֻצַּר בֵּית הַכְּנֻסַת.

"הָרַב? אֲנִי בְּהַחֲלוֹט!" נַעֲנָה יְהוּדָה.

אִין זֶוּ הַפַּעַם הָרֵאשׁוֹנָה בְּהַיְוֵדָה 'נְחַשְׁד' כְּאֵלוֹ הוּא רַב. הוּא אֲמַנָּם אֲבָרָךְ צְעִיר, אֲבָל זְקֵנוּ הַעֲבַת מְטָעָה מְאֹד. לְמַעֲשָׂה, הוּא הַתְּכַוֵּן לְהוֹסִיף בְּהַלְצָה: "אֲנִי אֶפְלוֹ הָרַב הַגָּאוֹן... אוֹלָם לֹא הַסְפִיק לַעֲשׂוֹת זֹאת, כִּי הַצְעִיר הַמְּטָרֵד כְּבָר מֵהַר לְפָרֵשׁ אֶת שְׂאֵלָתוֹ:

"כְּבוֹד הָרַב, רְצִיטִי לְשֹׂאֵל, הָאֵם זֶוּ מִמֶּשׁ חוֹבָה לְהַתְּפַלֵּל בְּצַבּוֹר?"

'הָרַב' הִחְדָּשׁ עֲנָה שֶׁכֵּן. זֶוּ חוֹבָה. כּוֹ יוֹדַע לוֹ מֵאִז ומְעוֹלָם...

הַנַּעַר הִנְהוּ, אֲךָ נְרָאָה לֹא מְרַצָּה כְּאֲשֶׁר הַסְתוּבָב וְהֵלָךְ.

"שְׁמַעְתִּי שֶׁהַתְּמַנִּית לְרַב", פָּנָה מִישֵׁהוּ אֵל יְהוּדָה מֵאַחֵר. הָיָה זֶה סָבֵא יְהוֹשֻׁעַ.

"אֵהָמַם", יְהוּדָה נְבוֹה עַל שְׁנַתְּפֵס. "נוֹ, לֹא

יְהוּדָה מְמַנָּה עַצְמוֹ לְרַב וּמַגְלָה שֶׁתִּלְמִידוֹ בְּדְרָגָה מַעֲלִיו

טְעַנְתִּי שְׂאֵנִי גְדוֹל הַדּוֹר... אֲבָל הַמְדַבֵּר בִּיהוּדִי שֶׁכְּנַרְאָה אִינוּ מְקַפִּיד אֶפְלוֹ עַל תְּפִלָּה בְּמַנְיָן. בְּשִׁבְלֵי אֲנִי רַב מְסַפִּיק! זֶה דוֹר חֲלָשׁ", נִסָּה לְסַנְגֵּר עַל עַצְמוֹ.

"אֵתָה בְּסִדְרָה גְּמוֹר", הֲרָגִיעַ סָבֵא. "רַק דַּע לָךְ, שֶׁהַתָּאֵר 'רַב' גַּם מְחַיֵּב. הִנֵּה לְמִשְׁל, הַצְעִיר שֶׁשְׂאֵל אוֹתָךְ אִם יֵשׁ מִצְוָה לְהַתְּפַלֵּל בְּצַבּוֹר - לֹא בְּכָל שְׁבִיעִי מוֹפִיעַ לְתַפְלָה אֲצַלְנוּ. עַכְשָׁו, בְּתוֹר 'רַב', עֲלִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּפִקִּידוֹ שֶׁל רַב, לְקַרְבוֹ לְתוֹרָה וְלַעֲבוּדָה".

יְהוּדָה קִבַּל אֶת הַדְּבָרִים, מֵהַר לְהַשִּׁיג אֶת הַצְעִיר וְהַחֵל מְסַבֵּיר בְּנַעֲמִימוֹת בְּחִשְׁבּוֹתָה שֶׁל תְּפִלַּת הַצַּבּוֹר.

"תִּיכֵן שֶׁלְפַעֲמִים זֶה קִטְשָׁה", הוּא הוֹסִיף בְּהַבְנָה, "הִנֵּה, אֲנִי גְרַתִּי בְּעֵבֶר בְּמָקוֹם

ואלה תולדות

רבי אהרן קוטלר

מקים עלה של תורה בארצות הברית

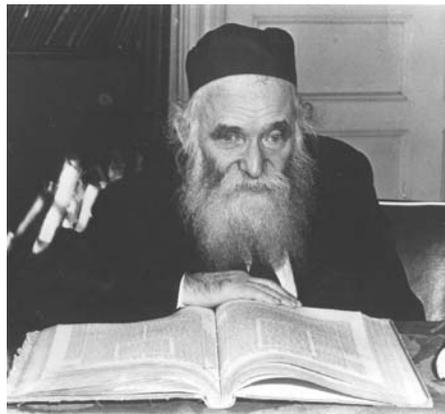
ראש ישיבת ליקווד
נולד בשנת תרנ"ב
נפטר בב' בכסלו תש"ך

מי גנב את הכתבים?

בני עמו אשר ברוסיה הבולשביקית, לעודד את רוחם ולדבר אתם בדברי תורה. פאשר עצה הרפכת במוסקבה, הוא פגש בתחנת הרפכת יהודי נלבב בשם רבי זלמן ליב אסטולין. הוא שוחח עמו בדברי תורה מתחת לאפס של שוטרי החרש, ומה מאד עלץ לגלות שהיהודי הזה הנו תלמיד חכם עצום ולמדן. מרב התרגשות, רבי אהרן חבק ונשק את היהודי הזה, וכשראה כיצד היהודי לבוש בבגדים

בין הרציף לאניה שעמדה להפליג ליפן, הפרידה רמפה - מין גשר מעבר - עשויה מלוחות עץ וקובים. רבי אהרן קוטלר עמד על שפת ימה של יפן. רק פסיעות מעטות הפרידו בינו לבין האניה שעגנה על הרציף. אולם כדי להגיע לאניה, היה על הרב ללכת על אותה רמפה רעועה ומתנדנדת ולאחר מכן לטפס על סלם חבלים. מתחת לרמפה שצפו מים עמקים ומסכנים, ומי שהלך עליה, נראה היה כי בכל רגע הוא עלול לפל אליהם.

דלים ודקים בקור הרוסי הנורא - הוא נצל את הרגע האחרון, וכשעלה אל הקרון, רגע לפני שהרפכת פתחה בנסיעה, הסיר את מעילו והעניק אותו לאותו תלמיד חכם במתנה. באותו רגע הרפכת נסעה, והתלמיד חכם נשאר עם המעיל החם, מעילו של רבי אהרן.

רבי אהרן קוטלר
CC BY SA 4.0 PolishYid

הרפכת המשיכה הלאה אל ערבות רוסיה, עד שהגיעה אל הנמל בעיר הסיבירית וולאדיוסטוק, שם ירד ממנה רבי אהרן ופנה אל הנמל. פקיד הנמל בדקו בחמרת סבר את אשורי המעבר היפניים שהיו לו, והורו לו שהוא יכול להמשיך.

פחד גבהים תפס את הרב, ועל אף שרצה מאד להגיע לאניה, הוא לא היה מסוגל לעלות על הרמפה הזו. הנוסעים פלם עברו את הרמפה וגם טפסו בסלם החבלים. רב החובל כבר מורה למלחים לצפור ולהודיע על ההפלגה הקרובה - והרב עדין אינו מסוגל לחצות את הדרך המפחידה אל האניה.

היה זה אחרי מסע עתיר סכנות. רבי אהרן קוטלר, שהיה באותו הזמן ראש ישיבת קלצק, עזב את קובנה בתחלת חודש שבט תש"א. הגרמנים הלכו וכבשו פסה אחר פסה מליטא, ומכרחים היו לברח. תלמידיו הצליחו להשיג לרבי אהרן ולמטפחתו אשרת כניסה לאי קורסאו, כדי שיתנו לו לעבר כבכול לאי הזה דרו יפן, וכו' יתר לו להגיע ליפן.

אבל כעת, ליד הרמפה הרעועה, הוא עמד, ולמרות מאמציו להתגבר - לא העז להניח עליה רגל. האניה כבר עומדת להפליג, והרב עדין נצב ליד הרמפה. מה יהיה? האם הוא ישאר מאחור כאן על אדמת רוסיה, פאשר האניה תפליג ליפן?

במהלך המסע ליפן, היה על הרב לנסע ברפכת דרו רוסיה. הרפכת פלה מלאה היתה בבולשביקים שונאי דת, ואלה יכולים היו בכל רגע להוריד את ה'רבינר' מהרפכת ולקחת אותו אל הבילתי נודע.

פתאום קפץ אחד המלחים ושלהף מידו של ראש הישיבה את המזוזה הקטנה, המזוזה ובה הכתבים שהיו יקרים לו מכל, וביחד עם המזוזה הוא רץ על הרמפה. הרב, שהכתבים הללו היו צפור-נפשו, שכח את כל פחדיו ופתח במוצה לזלק אחרי הצעיר כדי להשיגו ולהחזיר את הכתבים לעצמו - וכו' רץ אחריו עד לספון האניה...

חרותו של 'איש-הדת', זה שכל העת מחזיק בידו מזוזה קטנה ובה מנחים חדושי התורה שלו, ואינו מסים מהם את הדעת.

ומהכתבים היקרים הללו, אלו שהיו יקרים לרב עד כדי כך שגברו על הפחד הגדול - מהם יצא לאור הספר 'משנת רבי אהרן'.

אולם הרב לא גאות להסתתר. הוא נצל את ההזדמנות פאשר עברה הרפכת ממקום למקום, לפגש בתחנות את

סיפורים נפלאים לילדים

פרשת בהעלתך

"כֹּאֲשֶׁר צִוְּהָה' אֶת מֹשֶׁה" (ח, ג)

להגיד שבחו של אהרן שלא שנה (רש"י)

שואל המגיד מדובנא בספרו אהל יעקב, איזה שבח הוא זה, הרי גם אדם פשוט יודע שאין לשנות מצווי ה'?

הענין מתבאר על פי משל לשלושה בני אדם שקלו במחלה קשה.

הלכו השלושה אל רופא ממחה, וקבלו ממנו תרופות והוראות כיצד לנהג.

אחד מהם עשה ככל אשר צוה עליו הרופא והבריא.

השני, שהיו לו ידיעות בעניני רפואה, החל לחקר בטיב התרופות שקבל.

את התרופות שהפיר הסכים לקחת, ואלו שלא הפיר, דחה מעליו, וסרב לקחת.

לאחר זמן מועט מת מחליו.

החולה השלישי היה גם כן בקי בחכמת רפואה וכחברו התענין ובקש להבין טיבן של התרופות, אך שלא כחברו, לא נמנע מלהשמע להוראות הרופא, אפלו כאשר לא ירד לסוף דעתו.

חולה זה נרפא מחליו, כיון שהשפיל לבטל דעתו בפני הרופא שהיה ממחה גדול ממנו.

גם ביחסם של בני אדם להוראות התורה ולקיום המצוות נתן להבחין בשלושה סוגים:

האיש המצוי מקים מצוות בלי לחקר כלל בטעמיהן, אחרים מבקשים להבין טעמי המצוות, והם נמצאים בסכנה גדולה, שהרי

אם יתקלו במצוות שאין הם מבינים את

טעמיהן, עלולים הם שלא לקימן, ואכן רבים נכשלים בזה.

הקבוצה השלישית היא של אלה שיראתם קודמת לחכמתם, הללו מאמינים בגדל חכמתו יתברך ומקימים כל המצוות, ויחד עם קיום המצוות, חוקרים הם בטעמיהן, אך אינם קושרים את הקיום בהבנה.

ברוח זו אמר דוד המלך ע"ה, דרך אמונה בחרתי, משפטיך שויתי (תהלים קיט), כלומר, גם במשפטים שיש בכוחי לחקר טעמיהם, אני קובע לעצמי הדרך לכל המצוות, היא דרך אמונה. (ילקוט לקח טוב)

"כי לי כל בכור בבני ישראל" (ח, יז)

הרב מפוניבז' נשא פעם דרשה בפדיון הבן שבה שמש ככהן, ושאל, מה הנסח שבו פונה הכהן לאבי הילד במאי בעית טפי, לתן לי את בנה בכורך, או לפדותו בחמשה סלעים? וכי מישוהו מעלה על דעתו שהאב לא ירצה בבנו? אלא, יש בשאלה משמעות עמקה ומוסר לאב, במאי בעית טפי - מהי מטרתך העקרית בחיים? האם הבנים, המשך הדורות ומורשה להנחיל, או שמא חמשת הסלעים, הפסוף והחמירות?

וזו שאלה נוקבת שהכהן הפודה מציג בפני מי שעתה הפך לאב לראשונה בחייו, כחלק מהכשרתו לקראת התפקיד הגדול, לחנך את בנו לתורה וליראת שמים...

בראשית ימיו של רבי יעקב קמנצקי בארצות הברית, כהן ברבנות טורונטו, שיהודיה באותם ימים היו פשוטים ותמימים.

יום אחד הזמן לפדיון הבן, ובפניו הצג מר

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רוזנבוים זצוק"ל

כ"ו בניסן תשע"ז

אבל אין לה כסף, הוסיפה לשאל.
הקדוש ברוך הוא ישלח - ענה.
מבהיל-הוא הולך לשלם לפריץ בכיסים ריקים.
הג"ר א' ראה שהאיש כל כך בטוח באלוקי
השמים והארץ, הוא היה משכנע שאכן
יתרחש לו נס, ובקש לראות במו עיניו כיצד
יפל דבר.

הג"ר א' מהר לצאת בעקבותיו.

בעל הבית ירא ה', פסע לעבר בית הפריץ
בעירה הסמוכה, ממש לא היה מוכן למה
ומדוע הולך, מה שברור כי הוא הלך בשלום
מאין פמוה, והג"ר א' בעקבותיו.

בעמדו לפני פתח בית הפריץ אמר לו המשרת:
אם אתה מבקש להכנס, עליך להמתין, כי לפני
שעה קלה נכנס פריץ מאחד הכפרים
הסמוכים, הוא משוחח עם הפריץ בעל הבית.

היהודי התישב על אבן סמוכה, והמתין.

כאשר יצא הפריץ, התרומם היהודי להכנס
פנימה, עצר אותו הפריץ היוצא: רגע! המתן,
רגע. אני מבקש לדבר אתך כמה מלים: אני
מענין לקנות מהפריץ בעל הבית, שדה מסים,
הפריץ דרש ממני מחיר יקר, אני נקבתי בסכום
זול, בתקנה שהוא יתפטר עמי על מחיר בינים,
אך הוא התעקש על הסכום היקר. לא
התפשרנו.

אני, זקוק לשדה גם במחיר יקר, אך אין זה
מכובדי להכנס שוב ולהביע הסכמה מחלטת
למחיר שלו. אבקש ממך, יהודון, שתכנס אתה
לרכש את השדה בבזכות, בשביל עצמך, אני
סמוך ובטוח בך שתעביר לי אח"כ את השדה,
תהיה מתוך נאמן, אני אשלם לך גם דמי תווך...
היהודי עשה כבקשתו. נכנס. קנה. נהל עמו
בחכמה דברים קצרים של משא ומתן - רכש
את השדה במחיר מלא, יצא וקבל דמי תווך -
בדיוק בסכום שאותו חיב לפריץ.

נכנס שנית, שלם ויצא. שב לביתו, והג"ר א'
בעקבותיו.

לא נותרו כמעט ספורים מימי גלות הג"ר א',
אבל עבדה זו היא מהמועטות. מעשה שהיה.

(להגיד)

סגל, אבי אמו של התינוק.

לשמע השם (סג"ל - סגן לכהנים, לרמוז להיותו
משבט לוי) התעניין רבי יעקב אם הוא לוי,
וכשנענה בחיוב, אמר, אמר, אין צורך
בפדיון, שכן אם הילד בת לוי, ובכדי שלא
לאכזב את המזמנים אמר, בהגעת התינוק לגיל
חדש, הוא הופך לבר קימא, וזו סבה מספקת
לחגג...

אלא שהאב המאכזב טען כלפי רבי יעקב, כי
אין זה הוגן לקפח את בנו מפדיון הבן, בעוד
יתר אחיו הגדולים זכו לכהן... והתברר כי
התינוק גם לא היה בכור...

"ויאמר ה' אל משה היד ה' תקצר" (יא, כג)

כאשר שב הג"ר א' זי"ע מגלותו ספר לבני ביתו
את הספור דלהלן.

באחת העירות הוא התאכסן בבית יהודי ירא
ה'. באחד הלילות הוא שומע את בעלת הבית
שואלת את בעל הבית בקול רם, האם אתה
יודעי כי מחר ממש התאריך לשלם לפריץ, ואם
לא, הוא זורק אותנו לבור חלילה, הפחד
והחרדה נשמעו בקולה.

אמר לה בעל הבית בשלום: מה את דואגת,
הקדוש ברוך ישלח את הכסף.

עם שחר לפני שבעל הבית יצא לבית הכנסת,
קולה של בעלת הבית רעד: תנסה בבית הכנסת
להשיג כסף, אהה אלוקים אנו בסכנה, היום,
היום אחרון. מה את דואגת, היד ה' תקצר?!

כאשר שב מבית הכנסת: נו, נו, הבאת משהו?
היד ה' תקצר, בינתיים תגישי ארוחת בקר, אמר
בשלום.

מה, אתה מסגל להכניס אכל לפה!? תמהה
אשתו.

בסיום אכילת פת שחרית ברח ברכת המזון
בכונה "תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו".

נעמד ליד פתח הבית, לבש את המעיל, וחיבש
את כובעו.

שאלה האשה - להיכן אתה הולך?

את עצמך אמרת שהיום צריך לשלם לפריץ, אז
מה את שואלת... הפטיר לעברה.

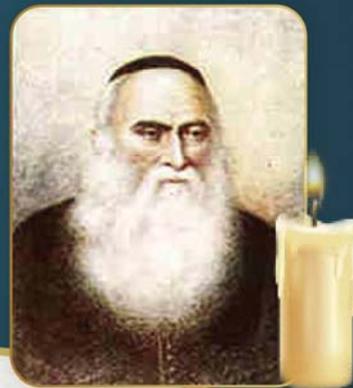
א גוט שבת

לקבלה במייל: LikutimNiflaim@gmail.com

בעקבות

רבי דון יצחק אברבנאל זי"ע

יומא דהלולא - י"ט סיון

ברית ההצלה

ידוע כמוהל מומחה. לכן נפשי בבקשתי, שיואל כבוד השר לבוא לביתי, ולקיים את מצוות המילה, בטרם תשקע השמש."

רבי יצחק הררר קמעא, והרים מבטו אל גלגל החמה. מחד, עליו למלא את פקודת המלך בדחיפות, ומאידך - יש חשש לביטול מצוות עשה של המילה ביום השמיני, ואיך יבטל קיום מצוות הבורא מפני פקודתו של מלך בשר ודם?! אז, עלה רעיון בדעתו. הוא פנה אל משרתו, והורה: "אני ארד כאן, ואמשיך עם היהודי לביתו. בינתיים תמשיך אתה בנסיעה, ומסור את אגרת המלך לידי בעל המפעל. המתן לי שם, עד שאצטרף אליך ונשוב יחדיו הביתה."

נטל המשרת את אגרת המלך, והמשיך בנסיעתו. השר פנה למול את בנו של היהודי. לאחר שמל את התינוק, הפצירו בו הקהל לשבת ולסעוד עמהם את סעודת המצווה. נעתר השר, התיישב לסעודה, וגם נשא דברי תורה מחכימים. השעות חלפו במהירות, ורק לעת ערב הזמין השר מרכבה, ונסע אל מפעל הלבנים.

מה השתומם לשמוע מפי בעל המפעל, כי לפי פקודת המלך באגרת הסודית, הוצא המשרת שלו להורג. בעל המפעל הוסיף וסיפר, כי קודם שהושלך המשרת אל הכבשן, התוודה הוא על עוונתו, והצדיק עליו את הדין, מפני שבגד באדונו השר, וגנב מסמכים סודיים של השר האוצר ומסרם לידי השר החוץ. דון אברבנאל השתומם מאוד, ויחרד חרדה גדולה עד מאוד. אז

הבין מה היה צפוי לו, אילו היה מוסר בעצמו את האגרת הסודית לבעל המפעל.

החל אז השר לשבח ולפאר ולהודות לה' יתברך. למחרת, בראות המלך את השר האוצר, נפערו עיניו. "וכי לא היית אתמול במפעל הלבנים, כפי שציוויתך?!" אז סיפר לו הצדיק את המעשה, ואת וידויו של המשרת. נפעם המלך. "עתה ידעתי כי איש צדיק אתה, והאלוקים שמר אותך מכל פגע. רק טענה אחת נותרה לי עליך, והיא חשבון רכושך..." פירט המלך את טענתו. נענה אז רבי יצחק, והסביר:

"אדוני המלך, ברשותי אומנם הון רב, אך אינני מחשיבו כשלי, שהרי בפקודת המלך יוכל להחרים הכל. אולם אני מסרתי את חשבון הכספים שנתתי לצדקה. כסף זה הוא אכן שלי, ולאו יוכל איש ליטלו ממני, שהרי הוא גנוז במרומים". הודה אז המלך: "אכן, צדקת. בדין הוא שניצלת ממוות בטוח, ושונאיך נפלו תחתך."

מעשה מופלא אירע דון יצחק אברבנאל, שהיה שר האוצר למלך ספרד. המלך חיבבו והעריכו ביותר, ולכן שואוהו שאר השרים. לא פעם אמרו הם למלך: "נותן אתה אמון ביהודי, ואינך יודע מיהו באמת. העמידה בניסיון, ותיווכח האם הוא באמת ישר ונאמן למלך" לאחר שהפצירו בו רבות, נעתר המלך לדבריהם. קרא אליו המלך את השר אברבנאל, וביקשו לפרט בכתב את כל רכושו, בתוך שלושה ימים. למחרת, שב השר אברבנאל למלך, והגיש לו חשבון רכושו. להפתעת המלך, החשבון הגיע בסך הכל לשבע מאות אלף שקל. כשראו השרים את החשבון, צחקו ואמרו: "השר היהודי משטה בכבוד המלך! הרי ארמונו בלבד שווה כפלים מן הסכום הזה, והשדות והכרמים אשר לו, שווים סכום עצום!" הוזמן אז שמאי להעריך את נכסי השר האוצר, והוא אישר שהחשבון שהגיש שר האוצר לא הגיע לרבע מנכסיו. קצף המלך מאוד, והזעם פעפעע בו.

בו בעת, נכרכה עלילה נוספת סביב דון אברבנאל. משרת נוכרי היה בביתו, אותו מינה דון אברבנאל לסייע לו בחשבונותיו ובניהול אוצר הממלכה. השר החוץ, ששנא ביותר את הרב היהודי, שיחד את המשרת, ופיתוהו להעביר לידי מסמכים סודיים, שהיו ידועים רק למלך ולשר האוצר. משנפגש שר החוץ עם המלך, שח על כמה מן הסודות המפורטים במסמכים, וכיזב בפניו: "שר האוצר היהודי סיפר לי זאת". פניו של המלך בערו מכעס. ברגע הזה, גמר הוא אומר בליבו להוציא להורג את שר האוצר, באופן מהיר וחשא.

במרחק מה מן העיר הבירה, שכן מפעל לייצור לבנים, בו דלק כבשן האש יומם ולילה. מפעל זה שימש גם כמקום סודי להוצאה להורג. סוד זה ידוע היה רק למלך, ולבעל המפעל. מייד כשיצא שר החוץ, נטל המלך גיליון נייר, ובקסת המלכותית רשם: "פקודה סודית לבעל המפעל. בעת קבלת האגרת, יש ליטול את מוסר האגרת, ולהשליכו אל כבשן האש". אז קרא המלך את שר האוצר, ומסר בידו אגרת מלכותית, חתומה בחותם המלך. "נכבדי, צא נא באופן דחוף אל מפעל הלבנים, ומסור את האגרת לידי של בעל המפעל. לך מייד, ואל תתעכב בדרך!"

דון יצחק אברבנאל מיהר לקיים את פקודת המלך. הוא אסר את מרכבתו, ויחד עם משרתו הנוכרי, יצאו לדרך. אך יצאו מן העיר, והנה, יהודי עומד על פרשת דרכים, ומנופף לעגלון המרכבה לעצור. היהודי פנה לשר בתחנונים: "אדוני השר, לפני שמונה ימים נולד לי בן. הזמנתי מוהל לבוא היום למול את בני, אך לצערי חלה המוהל, ולא יוכל לבוא. מוהל אחר לא מצאתי, וכבוד השר

מתולדותיו

נולד בעיר ליסבון (לישבונה) אשר במדינת פורטוגל, הסמוכה לספרד, בשנת ה' אלפים קצ"ז, שם גדל והתחנך. היה אחד ממנהיגי היהדות הבולטים בתקופת גירוש ספרד ובין שאר פעולותיו ניסה למנוע את הגירוש. ידוע בפירושו על התורה וכן בהיותו שר האוצר בממלכות קסטיליה ואראגון.

מוצאם של אבות משפחתו היה במדינת קסטיליה שבספרד, אלא שלאחר הפרעות, השמדות והגזירות על יהודי ספרד, שהתחוללו בשנת ה"א קנ"א, נמלטו אבות משפחתו לפורטוגל הסמוכה. במשך דורות רבים נודעו בני אברבנאל כמשפחה שזכתה שתורה וגדולה יחברו אצלם על שולחן אחד. כמו כן, היו הם תמיד מקורבים מאוד לחצר המלכות. דון יהודה אברבנאל, אביו של רבי יצחק, שימש כשר האוצר אצל מלך פורטוגל אלפונסו החמישי, ולאחר פטירת האב, דון יהודה אברבנאל, הייתה גם לדון יצחק ידיות עמוקה עם המלך אלפונסו.

מוסר השכל

כל רכושו של האדם אינו שלו.
רק אלו שלו האובים והצדקה
לשם הם באות לאוריו או.

(התכנים מלוקטים ומעובדים מתוך הספר 'זכרונם לברכה' של הרב אהרן פרלוב שליט"א)

עֲרָכִים לְשִׁלְחַן שֶׁבֶת

טְרִיבֵי

לע"נ האישה החשובה מרת דבורה פרומר ע"ה בת ר' אברהם שמואל ז"ל

חידון טריבוי א-ב לפרשת השבוע. שאלות קלות ומאתגרות כדי שכל בני המשפחה יוכלו להשתתף, ליהנות ולהצליח!

א	איזה מראה היו רואים על המשכן בלילות?
ב	מי היו תוקעים בחצוצרות?
ג	גם הוא צריך לעשות את הפסח ככל חוקותיו:
ד	האספסוף זכרו את ה... שאכלו במצרים:
ה	פעולה שמשה עשה ללוויים, ואנו מקיימים פעולה ששמה זהה במוצאי שבת:
ו	תפילה שאנו אומרים בכל פעם בעת פתיחת הארון לקראת קריאת התורה, ומקורה בפרשתנו:
ז	מאיזה חומר הייתה עשויה המנורה?
ח	משה צווה להכין 2 כאלה: (רמז: משמיעות קול)
ט	איתנו היה המן יורד:
י	ביטוי שמשמעותו 'נמאס לגמרי': (בשימוש גם כיום, ומקורו בפרשתנו)
כ	מאיזה חומר היו החצוצרות שמשה הכין?
ל	מה השאלה ששאלו בכאב האנשים הטמאים את משה ואהרן, בקשר לקרבן פסח?
מ	בימים האלה יש לתקוע בחצוצרות:
נ	את מה אהרן מטיב ומדליק במנורה?
ס	איזו פעולה ביצעו הלוויים על ראש הפרים?
ע	מה היה מכסה את המשכן במהלך היום, לאחר הקמתו?
פ	על איזה 'מועד' אנו מצווים בפרשתנו?
צ	איזו מחלה קיבלה מרים על שדברה לשון הרע על משה?
ק	בתרועה הראשונה נסעו המחנות שחנו בצד...?
ר	באמצעות מה בני ישראל שלא זכו למן מושלם, היו טוחנים את המן?
ש	כמה זקנים אמר ה' למשה לאסוף?
ת	איך קרא משה למקום שבו פגעה אש ה' במחנה ישראל?

תשובות:

א | אור | ב | אהרן | ג | אהרן | ד | אהרן | ה | אהרן | ו | אהרן | ז | אהרן | ח | אהרן | ט | אהרן | י | אהרן | כ | אהרן | ל | אהרן | מ | אהרן | נ | אהרן | ס | אהרן | ע | אהרן | פ | אהרן | צ | אהרן | ק | אהרן | ר | אהרן | ש | אהרן | ת | אהרן

דִּיּוֹן מְסִיבֵי לְשִׁלְחַן

חלב ובשר על שולחן אחד

שְׁאֵלָה

האם מותר לאכול בשרי, כשעל השולחן מונח שוקולד חלבי? תנונה של הנכד האחרון היא ללא ספק אירוע מרגש. לציון האירוע המיוחד, סבא וסבתא ערכו סעודת שבע ברכות מפוארת, כדי להביע להודות לה'. גם מארזי שוקולד מיוחדים הוזמנו, והיו מונחים על מגש נאה במרכז השולחן, כמזכרת לכל סועד.

אלא שאחד הנכדים שהשתתף בסעודה, שם לב שמארז השוקולד הינו חלבי. כעת, התעוררה אצלו השאלה, האם אפשר להמשיך בסעודה? הרי הם אוכלים סעודה בשרית, על שולחן שמונח עליו מאכל חלבי!

הוא ידע שאם ינחו את המארזים היוקרתיים על שולחן אחר, ולא על השולחן עליו סועדים, הסבתא, שהשקיעה בכך מאמץ ומחשבה רבה, עלולה להיפגע...

תְּשׁוּבָה

בשולחן ערוך (יורה דעה פח, א) מבואר, שבזמן שאוכלים בשר אסור שיהיו מאכלי חלב מונחים על השולחן, וכן להפך, מחשש שמא ישכח ויבוא לאכלם ביחד.

כששניים אוכלים ליד שולחן אחד, זה אוכל בשר וזה אוכל גבינה - אם הם אינם מכירים, וממילא אין חשש שאחד יבוא לאכול משל חברו, הדבר מותר. אבל אם הם מכירים, כיון שיש חשש שאחד יבוא לאכול מסעודת חברו, צריך להניח ביניהם 'היכר', שיזכיר להם שלא לאכול אחד ממאכלי של השני (שם ב).

להיכר מועיל כל חפץ גבוה שמונח בין הסועד לבין המאכל השני, ובתנאי שאין רגילות בכך שהוא מונח על השולחן, או שלא משתמשים בו לצורך הסעודה. היכר נחשב גם אם אחד אוכל על מפה ואחד אוכל על השולחן.

יש אומרים (כף החיים שם, ב) שהיכר מועיל רק כשיש 'שתי דעות', דהיינו, שני אנשים שאוכלים יחד, שאז ההיכר מזכיר לשניהם את האיסור, וממילא אפשר לסמוך שגם אחד יזכיר לחברו. אבל כשאדם אחד אוכל בשר, ומונחת על השולחן גבינה, לא יועיל להניח היכר בינו לבין הגבינה; ויש אומרים (חכמת אדם מ, יא) שהיכר מועיל גם לאדם אחד.

לפי שיטה זו, יועיל לעשות היכר מסביב למגש השוקולד, כדי שלא יבוא לאכול ממנו. אך המסובים צריכים לדעת שהשוקולד הוא חלבי, ושיש היכר בינם לבין השוקולד.

אולם, גם במקרה שאי אפשר להניח היכר, אפשר לאכול שם בשר, כיון שנראה שכל החשש הוא דווקא בדבר שיש חשש שיבואו לאכול ביחד עם הבשר עצמו, אבל אם אין רגילות לאכול יחד עם הבשר, אין צורך היכר (על פי פתחי תשובה יורה דעה צז, ג).

לפיכך, מכיוון שאין רגילות לאכול שוקולד עם בשר, אין צורך היכר, ואף שעדיין יש חשש שמא יבוא לאכול לאחר אכילת הבשר, בתוך ששעות שאסורות באכילת חלב, משום חשש זה לא אסרו להניח את הגבינה על השולחן (פתחי תשובה פח, ד).

סְכּוּמ

לכתחילה עדיף להוריד את השוקולד החלבי מעל השולחן, או להניח היכר.

במקום הצורך אפשר לאכול על השולחן כשהשוקולד עליו, אף ללא היכר.

המדור נכתב על ידי הרב יעקב דהן שליט"א מו"צ בבית ההוראה של הגאון רבי עמרם פריד שליט"א

לקראת שבת

ל"ט אבות מלאכה

מלאכת המלבן

היכן היתה במשכן

לבנו - כבסו את הצמר לפני נפוצו.

הגדרת מלאכת המלבן

נקוי כתמים ולכלוך הבלועים בגד.

מתר להסיר את האבק, אבל לא להבריח ולא להבריק. אם יש בץ לח (לא יבש) בצד הפנימי של הבגד (לא בחוץ) - מתר לשפשפו - אבל שישאר סימן; לא לנקות עד הסוף. "אין לנער בגד רטב בחזקה, רק מעיל נילון. אסור לתלות בגד רטב ליבוש, רק להניח אותו על פסא בצורה לא ממש שטוחה. בגד רטב מאד - אסור אפלו לטלטל אותו. אם נשפך משקה על החליפה - אסור לנער חזק. מתר לנגב בסמרטוט, כי זה נקרא 'דרך לכלוך', זאת אומרת שהסמרטוט מתלכלך, לא מתנקה. מתר לגרף מים שנשפכו על הרצפה במגב שעשוי מחמר שלא סוחט, אבל אסור לשפך מים ולגרף. על יין שנשפך מניחים מטלית וסופגים לאט בלי לסחט". ועוד דבר - חשבו כלם - להזהר קצת יותר כשמיגשים את האכל...

זה קרה ממש בטעות. בסוף הסעודה חלקו רסק תפוחים. קופלה אכל ובקש מנה נוספת. מאחר שהוא התנהג למופת, מלאה אחותו את בקשתו. לא ברור מי היה האשם - האחות או קופלה, אך למעשה הרסק נחת על מכנסיו ולכלך אותם.

"לך לברז לנקות", הדריה אותו מנדי הקטן.

"אסור!" אמרה האחות, "אין לכבס בגדים וגם לא לשפשף בגד או להשרותו במים. אסור לסחט - כל אלה הן פעולות של כבוס ונקוי". "אז למה כל שבוע את שוטפת בשבת את המפה?" שאל קופלה.

"כי זו מפת נילון, אם כי אסור לי לשפשף אותה. מתר גם לנער נוצות שעל הבגד - אבל לא במברשת. מנעלי העור

מצאו את 10 ההבדלים

המדור מתוך סדרת הספרים המרתקים מבית מלכות וקסברגר

גיליון מס' 633

שנה 11

פרשת בהעלותך, ט"ז בסיון תשפ"ד

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

פטרית כלי-דקס (ח, טו) - ראשי תבות כפר, כי הלויים נבחרו לשמש במקדש תחת הפכודים שחטאו בעגל. (שמנה לחמ)

עשה לה שתי הצוצרות כסף (י, ב) - הצוצרות אותיות צ"ח צרות, לרמז שהן מגנות עליכם מכל צ"ח הקללות שבספר דברים. (בראיש-חי)

ותקעתם תרועה (י, ה) - תרועה אותיות תורה ע', רמז לתורה שנתנה בקול תרועה, ויש בה ע' פנים לתורה. (לקוט מדרשי תימן)

ויאמר משה להבב בריעואל המדיני (י, כט) - מפרש רש"י שהוא יתרו, ונקרא הבב מפני שהבב את התורה. להבב גימטריה גם בנאמר ודברת גם. וכן חובב מלא עם הכולל, בגימטריה טוב, ואין טוב אלא תורה. (מגדנות)

ויהי בנסע הארץ (י, לב) - סופי תבות עני, לרמז על העני שהוא נאלץ להיות נע ונד ולנסע מהכא להתם מרב עניותו, וצריך לכבודו ולרחם עליו. (דברי אברהם)

ויהי העם כמתאננים (יא, א) - מפרש רש"י שהם הערב רב, ורמז לכך כי תבת העם ראשי תבות הם ערב-רב ממזרים. (מגדנות)

ואצלתי מורהו אשר עליה (יא, יז) - כתב רש"י, שמשה היה דומה לנר שהכל מוליקים ממנו ואין אורו חסר, נר לאחד נר למאה. ורמז לכך, שנתבת ואצלתי ראשי תבות ומסר אין צריך למעט, תורתך ישאר. (פאר לשולחן)

לא יום אחד תאכלון ולא ימים וגו' (יא, יט) - רמז יש פאן לנוהגים שלא לאכל בשר מי"ז בתמוז ועד תשעה באב שהם כ"א ימים, שכן מתחיל ביום אחד ומסיים בעשרים, והם יחד כ"א ימים. ומתחיל מיזמים, קמשה ועשרה - בניחוד י"ז לרמז על י"ז בתמוז. (רבי חיים פלטיאל תלמיד חבר למהר"ם מרוטנבורג)

אל נא רפא נא לה (יב, יג) - מפני מה לא הזכיר משה את שם מרים ואמה? מפני שאין צריך להזכיר את שם החולה בשעה שעומדים לפניו. ורמז יש פאן לשמזותיהן, שהרי רפא נא בגימטריה מרים יוכבד. (דגל מחנה אפרים)

ספורים בפרשה

ויהי בנסע הארץ (י, לה)

חתנת בנו של רבי חיים מוולוז'ין, נערכה באקסניה על אם הדרך, שם לא היה ספר תורה. לא רצה רבי חיים לותר על הקריאה אפלו פעם אחת, ולמרות שהיה הדבר בימי שמחת נשואי בנו, החליט לצאת ביום שני בפקר ולנסע לעיר סמוכה כדי לשמע שם את קריאת התורה. בין המשתתפים, היה גם רב זקן אחד שהניא את רבי חיים מלנסע, בטענה שאין לבטל את שמחת הנשואין בשביל קריאת התורה, ואף מנע ממנו להביא ספר תורה אל מקום החתונה, בנימוק שאין לטלטל ספר תורה לשם כך. כיון שהיה הלה זקן ומבוגר מרבי חיים, בטל את דעתו מפניו ולא הלך לשמע את קריאת התורה. בתוך ימי המשחה, חזר רבי חיים לביתו ולתורתו גלה, כי ספר התורה המהדר שבביתו נגנב. ידע רבי חיים מדוע ארע לו הדבר, ואמר לבני ביתו כי זוהי תביעה עליו מן השמים על שלא טרח לשמע את קריאת התורה בעת שמחתו. נכנס רבי חיים לחדרו כדי להתבודד ולהתנדוד, ולפתע נכנסו לבשר לו שספר התורה נמצא. חיל רועי שבזו את ספר התורה, נסה למכר אותו לעוברי ארץ, והלכו תפסוהו מידי ויהזירוהו לבקעליו. פתח רבי חיים את הספר וראה, שריעה אחת חסרה בו, והיא הריעה של אותה הקריאה שהפסיד. הפיק רבי חיים מעבדה זו מוסר השכל גדול שלא לבטל שום הלכה ומנהג, ולמד מכך גם על פח התשובה, שבאשר האדם שב ומתודה על חטאו, ביוזעו שבבעבור חטא זה באו אליו קשיים ותלאות, משום מדה נגיד מדה, אזי יסורו ממנו הקשיים לאלתר.

האנכי הריתי את כליהעם הזה אס-אנכי וכלתיהו (יא, יב)

אחד מחסידי הש"שפת אמת' בא אליו פעם והתאונן על מצבו הקשה, והוסיף כי אביו אינו תומך בידו ואינו מסייע לו בפרנסתו. כשבא האב אל הרבי שאלו על כך, אולם האב טען שאין לו ממון מיתר כדי לתמוך בבנו. אמר לו הש"שפת אמת: "משה רבנו אמר לקב"ה 'מאין לי בשר וגו' האנכי הריתי את כליהעם הזה אס-אנכי וכלתיהו', והדבר תמוה. מאחר שבבך אמר 'מאין לי בשר', למה היה צריך להוסיף 'האנכי הריתי, אס-אנכי וכלתיהו'? הרי אין לי בשר! אלא מכאן אתה למד שבבעבור הצאצאים אין טענת איין לי' מספקת, אלא צריך לטרח ולמצא עצות לפרנסת הבן".

והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר עליהי האדמה (יב, ג)

רבי משה פינשטיין, גאון התורה של גולת אמריקה, הלך פעם ברחוב ולפתע שמע קול קורא: "משה, משה!" הביט רבי משה וראה אדם אחד מפקריו, יושב במכוניתו וקורא בשמו. מחל רבי משה על פבדו ונגש אל המכונית כדי לראות מה מבקש הלה, אולם בשראהו האיש החל לרטט מרב מבוכה ופניו חזרו. "יסלח לי רבנו! לא היתה פונתי אלי, חס ושלום, אלא שהבחנתי בבני, שגם הוא נקרא בשם משה, כשהוא הולך ברחוב וקראתיו אלי. פמיון שאלו הייתי צריך לדבר עם רבנו, לא הייתי קורא לו בלי תאר פבדו ואף לא הייתי מטריחו לבוא אלי, אלא הייתי בא אליו בהתנעה". הרגיעו רבי משה: "חסר דאגה מלפך ואין לי עליך שום טרונגה, כי זה בכך שנים ארבות שאיני מרחם כל משמעות לתארים וגונני פבדו".

לקבלת הגיליון
דוא"ל:
5806777@gmail.com

המחנה הנפלאה ביותר!
בכל זמניות הספרים בכל הארץ
"שבת טיש" ו"מידות טיש"

זמני השבת פרשת בהעלותך - ירושלים
הדלה"נ 7.13 צאת השבת 8.31 רבנו תם 9.06

היה היה

והאספסוף אשר בקרב התאוו תאוו

גולה אחר גולה הלכה יהדות תימן באלפי השנים בהן שהתה בארץ תימן, אליה הגיעו אבותיה הראשונים בגלות החרש והמסגור, היא גלות יבנה בשנת ג'שכ"ז, לפני חרבן בית המקדש הראשון. האגדה מספרת, כי כשעלה עזרא הסופר לירושלים, לאחר שנבנה בה בית המקדש השני, ובקש להחזיר עטרה לישנה בהזמרת יהודי הגולה לארץ ישראל, סרבו יהודי תימן לעשות פן בטענה שעתידי בית המקדש להחרב שוב ובני ישראל עתידים לצאת בגלות שניה. ומספרים, שהדבר היה למרת רוחו של עזרא הסופר ומרב הקפדתו עליהם התבטא שיהיו כל ימיהם בעני ובמחסור ולא ידעו שלום ושלנה, וכעין זה מספרים על יהודי ג'רבה שבתוניס שם גזר שלא יהיו להם לזים אלא בהנים. ומוסיפים לספר, שבאשר שמעו יהודי תימן את קללתו של עזרא, השיבו לו כגמולו שלא יזכה להקבר בארץ ישראל ונמנו ביניהם שלא לקרא לבניהם אחריהם עד סוף כל הדורות בשם 'עזרא'. אומרים ששתי הנבואות התקיימו, אולם רגלים לדבר שלאגדה זו אין אחיזה במציאות כי לא יתכן לומר על עזרא הסופר דברים מעין אלו, ואף היו רבים בין לידי תימן שנקראו בשם עזרא עד דורנו אנו. דבר אחד ברור הוא, שיהודי תימן סבלו קשות במשך אלפי שנות שהותם בתימן והיו נתונים למשפה תחת השליטים העריצים ותושבי המדינה המוסלמים, שהצרו את צעדיהם והציקו להם בכל עת, ואולא הצילים ה' מידי מבקשי רעתם, לא היה נותר מיהודי תימן שריד ופליט.

המעשה ארע בקימו של רבי אברהם הלוי אלשיך, מגדולי חכמי תימן לפני למעלה מאתיים שנה. זכה רבי אברהם והתאחדו על שלחנה תורה וגדלה במקום אחד, שבו היה מנהל על הטבעת מטבעות המלך. מראשי הקהלה היהודית שבצנעא הבידה היה וראש ישיבת "בית אלשיך" שבה, ושדרו ממנו תשובות בהלכה והערות על 'חלק הדקדוק' של מהר"ץ. רבי יחיא צלאת, מגדולי חכמי תימן שבכל הדורות. המשנה למלך בקימו של רבי אברהם, היה מסלמי רשע בשם גודסי, שעניו היתה צרה בהצלחתו של רבי אברהם ואחיו היהודים וכל העת תר אחר אמתלאות כדי להתנפל להם ולהטרידם. יום אחד, טיל המשנה למלך פשהו מדין ענג ליד הפחל האורם מחוץ לעיר, ובעודו שואף לקרבו את האויר הצח ושואב קרת רוח מאשד המים המפככים, ראה לפתע ברם ענבים רחב ידים ובו אשכולות עסיסים, גדולים ובשרניים, והענבים שעליהם נחמדים למראה וטובים למאכל. החל השר להלל ולשבח את הענבים המשפחים שבפך, אולם מליו מהרו לצנון את התלהבותו. "הפרם שיק ליהודי אחד מתושבי צנעא" אמרו לו, ופניו של השר התברכמו. "האם יש ליהודים פרמים רבים?" ומליו, שידעו על שנתאו הגדולה ליהודים, השיבו בחיוב, ואף הוסיפו וגבבו גזמאות על עשרם הגדול של יהודי הממלכה ועל האחויות הרבות שבבעלותם.

חמתו של גודסי בערה בו עד להשחית, ועד מהרה עמד לפני האימאם יחיא, ראש הדת והמדינה שבתימן, והחל להסיתו נגד היהודים שאינם נוקפים אצבע למען אוצר המלוכה, מתחמקים מתשלומי מסים וגורפים הון רב לכיסם ללא מאמץ. בלשונו החלקלקה, הצליח השר לקנות את לבו של האימאם והלה נתן לו רשות לעשות ביהודים פטוב בעיניו. לא בזבז השר הרשע זמן מיותר, ומיד זמן לפניו את ראשי קהלת היהודים ודרש מהם הון עתק פתשלומי מס על עשרות שנים למפרע. כששמעו היהודים את הסכום שהשר דורש מהם, צללו אגניהם ולבם נפל בקרבם. לאחר שהתעשתו מעט, אמר הגדול שבמהם: "ערב שבת הוא עתה, וצריכים אנו להתבונן לקראת שבת המלכה. נשוב אפוא ונתעבץ לפניך ביום ראשון ונדון בענין". יצאו הפרנסים מבית השר וראשם חפוי. בדרך, נכנסו אל רבם רבי אברהם אלשיך ותנו לפניו את הצרה הגדולה שנפלה עליהם. הקשיב רבי אברהם לדבריהם, ומיד אמר: "מטיל אני בחרם חמור את כל מי ששמע על דבר הגזירה הנוראה, שלא יספר שמך דבר לאף אחד עד יום ראשון הקרוב, כדי שלא תופר שפתם של יהודי הקהלה ותעשה חלילה לתוהו ואבל". בשבת קדש, פתח רבי אברהם את ארון הקדש, הוציא את ספר התורה וקרא: "מבקש אני מכל קהל המתפללים להספיק עמי, שענשו של אותו רשע יהיה באספורה, שהיא מיתה קשה מפלם". קהל המתפללים לא הבין את מי מתבונן הרב להעניש, אולם הכירו את גדל מעלתו והסכימו עמו פה אחד בקוראם יחד: "אמן". באותה שעה, הגיע המשנה למלך לברם ענבים אחד, וראה פועלים עומדים ובוצרים אשכולות ענבים. נכנסה בו רוח שטות וקרא אליהם: "מבקש אני לאכל ענבים! נהלו הפועלים ואמרו מי: "הננו לה לעבדים להביא לפניך ממיטב האשכולות". אף השר המשיך בשגונו וקרא: "לא ולא רוצה אני לאכל דוקא מהאשכולות שעל גבי הגפנים". בקשו הבוצרים לבצר לפניו מן הזמורות, אולם השר רץ ברוח עושים אל הגפן, ונעץ את שניו באשכול ענבים עסיסי שהיה תלוי על הזמורה. באותו רגע ננעצו בבטנו קוציהם של הזמורות שזה עתה נחתכו בידי הבוצרים, והללו נקבו את בני מעיו עד שנפל שדוד על אתר ביוסורים נוראים. כשנודע הדבר לאימאם ושיר המלוכה, נענו ואמרו פה אחד: "זה גמולו של גודסי, שבקש לשלח יד ביהודים. בחרם ענבים התקנא בהם ובחרם ענבים בא על ענשו". מובן מאלי, שגזרתו של הרשע התבטלה, וליהודים היתה אוזרה ושמה. בן יאבדו כלי-אויביו ה'.

מאורות

הנאון רבי יהודה בריעטר מפס ז"ל
ליום ההולא "ט בשניון תצ"ז

מפארי משפחת בריעטר המיוחסת ומגורשי קשטיליה, ומשפחתו של ה"אור החיים" הקדוש. נאון ופוסק שנגער על בני דורו וכתוהו "רבי אלפביר" - הגדול. ספרו עליו נסים ונפלאות, ואמרו שזכה לגלוי אליהו החיד"א מספר עליו שהשקף על די שליט מרוקו האכזר לגוב האריות, אך יצא משם בריא ושלם בדרך נס. מאז החלו אף הנקרים להשבע בשמו, ומי שהיה נשבע לשקר לא היה משלים שנתו. עוד בחייו ארע פעם, שיהודי אחד כפר בשתפו הגוי על הפסד שנתו לו, והשפיע אותו בשמו של רבי יהודה בריעטר, ובשעה שערך לכבודו, נשרף כל הבית יחד עמו ועם כל בני ביתו. בשנת תנ"ח מנה לדין בעירו, ולאחר שנגרף עבר למקנס ושב בשנת תס"ד לפס. לא רצה להנות מקפת הצבור, והיה מתפרנס ממלאכת הצורפות, אך לאחר שהיה מרויח די מחסורו, לא היה מקשיף במלאכתו ולא הסכים לקבל מלאכה חדשה, עד שאזלה הפרוטה מפיסו. נכתב עליו לפני פחות ממאה שנה: "ועד היום נמצאים איזה נזמים מזהב צרוף מנקה מכל סיג, והמה מעשה דיו, ונמצאים אצל איזה גוים במדינת פס, חביבים ויקרי הערך והמציאות". קהלות רבות פנו אליו בשאלות והשיות שולו נדפס לאחרונה. דרשותיו על התורה נדפסו בספר "מנחת יהודה", ספרו על הלכות שחיטה וקדושת נקרא "שיר מכתם", וכן כתב פרוש על מדרש רבה וחבור על דיני גטין וחליצה. בקרו בעיר פס שבמרוקו, הפך לתל תלפיות ורבים מושתתים עליו ורואים ישועות.

יוסיף דעת

פסוקי ויהי בנסע הארץ מסומנות בתורה בנו"ני הפוכות לפנייהם ולאחרייהם. במסכת שבת באמר, פרשה זו עשה לה הקב"ה סימניות מלמעלה, לומר שאין זו מקומה, כדנתיא רשב"ג אומר עתידה פרשה זו שתיעקר מכאן ותיכתב במקומה. ולמה נכתבה כאן כדי להפסיק בין פרענות ראשונה לפרענות שנייה. רבי אומר, מפני שפר חשבו הוא בבני עצמו, כפי שנאמר 'חצקה עמוניתה שבעה', אלו שבעה ספרים של תורה, שספר במדבר נחשב כשלושה ספרים. המהרש"ל אמר שצורת כתיבת ההפסק, אם לכתוב נו"ני הפוכות ממש בספר התורה או שהן נחשבות כאותיות מיותרות, והביא שראה ספר תורה שכתב רבי טודרוס משפירא שהפך את הנו"ן שבתבית בנסע, אולם המהרש"ל דחה זאת. בילקוט תימני מאור האפלה כתב, שהנו"ני הפוכות נקראות מנוזרות מלשון 'נזורו אחור', כלומר שהיה מעמדם הפוך ואומנתם מובלבלת, וכן כתב המאירי. בפסיקתא וזרתא כתב, שהאותיות הפוכות כאן דומות לכ"ף ור"ש כדי לרמז לתיבות אר, וק, לומר שאין זה מקום הפרשה כאן, ומקור דבריו ממסכת ראש השנה שנאמר שם: "עשה להן סימניות כאכין ורקין שבתורה". בעל הטורים כתב, שהארון היה מתנונע בשעת נסיעתם של בני ישראל, ולא היה נישא עד שהיה משה אומר "קומה ה'", ולכן מפרשים שעשו נו"ני לרמוז על הארון שהתנונע כדג במים, והגן נקרא נו"ן ללשון ארמי. יש שכתבו, שבשעה שנשתברו הלוחות נשברה המ"ם הסתומה שעליה אמרו חז"ל מ"ם וסמ"ך שבלוחות ננס היו עומדות, וממה"ם נעשו שתי נו"ניו, ולכן עשה סימן של נו"ן בפסוקים אלו, כדי לרמוז שאין זה הארון שהיה במשך, אלא הארון שבו שברי הלוחות והוא היה מראה להם את הדרך והיה הולך לפני המונה במרחק שלושה ימים. ש שמצאו רמז בנו"ני הפוכות על השכינה שהפכה פניה כנגדם בכל מסעיהם, ויש שמצאו כאן רמז שצריך להפוך ולחזור על הנלמד מאה פעמים, כמניין שתי האותיות נו"ן.

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

אלימול פני המנוחה - ובדרך רמז ירמו בשבעה נרות לאמות העולם שהם שבעים אמות, כל אחד ירמו לכלל העשירי. ורמז כי כלן מאידים לנכח המערכי שהם ישראל, שהם בחינת המערב פידוע ליודעי חן, ורמז גם כן שכלן כלים ונר ישראל לא יכבה, ומקצא שהארת הנרות אינו אלא פליקה, והוא סוד הנלות שנקרא לילה, מהשאיריכו כבוא זמן השיעור המתניחם לה בקר, פתיב אתא בקר וגו' יכפה נר האמות וישאר מכלותם נר ישראל שהוא הולך ואור עד נכון היום, גם רמז במצות הדלקת הנרות שיכונן המדליק בהדלקתם שהיה הארתם למול פני המנוחה שהכל יהיו לצרכי ישראל המתניחם להם שם פנים פידוע למבנינים:

וישש פן אחרן וגו' פאשר צוה ה' אתימשה - גם רמז באומרו **פאשר צוה וגו'** להודיע שבהו של אהרן, כי מה שעשה אהרן לא עשאו לצד המעלה והכבוד אשר האמיר אותו ה', אלא לצד עשות מצות ה', על דרך אומרו לעשות יצדוק אלהי הפצתי:

לכה אתנו והטבנו לך - ואמרו ביה' דבר טוב צוה פתר שני המחוישים שגשאריו מהמחוישים שרשמנו, והם המעטת ההטבה ומניעת השג יד לקיים הפטוחו, כי ה' דבר טוב וטובת ה' מפלאת היא, ולשעור זה תורה ההטבה גדולת הערך וראויה להתפאר, גם חזקה ובריאה ואין בה חזרה כי ה' לא איש הוא וגו' וינתנם ובפרט מדברי השב, כי דוקא על הרעה הוא שנתם דכתיב וינתם ה' עליהם, ודוקא לומר על ישראל לתוספת חזק הטוב לצד שהוא לישראל ולא לאמות העולם ולא ינתם על הטובה להם:

דברי הימים

כ' בסיון נחשב כיום צום ותענית על מאורעות קשים שאירעו לעם ישראל ביום זה. מייחסים את קביעת היום לרבנו תם, לזכר עליית הדם שהתרחשה בעיר בלויש שבצרפת בשנת ד'תתקל"א, והוא חודש שוב כיום צום ותענית על גזירות ת"ח ות"ט, כפי שכותב הש"ך בספרו "מגילת עפה": "כי גם גזירות תתקל"א היה ביום ההוא ובאותן הזמנים, וגם כי יום זה לא יארע בשבת פורים". בכמה קהילות בזמננו נוהגים לומר ביום זה סליחות.

ה'אוהב ישראל" מאפסא הנה אומר, שכל בסיון הוא התחלת יום הכיפורים, וסימנו "כי יד על כס ייח", כס' - ראשי תיבות כ' סיון, ייח' - יום הכיפורים.

בכ"ב בסיון הסתיים חודש הימים למתאוננים המוזכרים בפרשתנו, ופסק השליו מלרדת במדבר. בו ביום לקתה מרים בצרעת כמסופר בסוף פרשתנו, וישבה בהסגר עד כ"ט בסיון, יום שילוח המרגלים לתור את הארץ.

בכ"ג בסיון בימיו של ירבעם בן נבט, הראשון למלכי ישראל, בטלה הבאת הביכורים לירושלים, ומובא בשולחן ערוך שיש הנהגים להתענות ביום זה. מאז עשה ירבעם את העגלים בבית אל ובדן, מפני שידע שאין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד.

בכ"ה בסיון ג'תתע"ח, נהרגו בגזירת שמים התנאים הקדושים רבן שמעון בן גמליאל, רבי ישמעאל בן אלישע ורבי חנינא סגן הכהנים. ומובא בשולחן ערוך, שיש הנהגים להתענות ביום זה מפני הריגת התנאים. הם היו שלושה מתוך עשרה הרוגי מלכות שנהרגו בתקופה ארוכה של יותר ממאה שנה, ולא נהרגו בזמן אחד.

ויאמר ה' פתאם אלימשה ואליאהרן

עוד בצעירותו כבר התפרסם המלבי"ם פעלוי מפלא פתורה וידיעותיו בכל מקצועות התורה היו לפלא. ספרים רבים חבר המלבי"ם, ושמו נערץ אף בפי משכילי דורו שהתפעלו אל מול שליטתו המקיפה במכמני לשון הקדש ורזיה ובידיעותו המדהימה פתנה ופרשנותו. רבים ממחברי דורו, ובהם כמה שהקדיחו תבשילם ופרשו מדרך התורה והמסורה, בתתו אליו את רגליהם ממרחקים, כדי לקבל ממנו הסכמה שהפאר את ספרם. אולם המלבי"ם עמד על נקלה על מהותם ולא חסד מהם את שגט פיו בפאמרות שנונות וממלחות. מספר על 'מוחבר' אחד, שבקש להתניהר בחבורו שהיה ריק מתכן ובא לבקש הסכמה מהמלבי"ם. עין הרב בפסר וראה כי הבדור ריק אין בו מים. בקש המלבי"ם לדעת איזה שם מתכונן המכתב לתת לספרו, והלה ענה: "בכונתי לקרא לספרי בשם 'ויאמר יעקב, שכן יעקב הוא שמי". לעג לו המלבי"ם ואמר: "שם נאה פתרת לספרך". וזה דעתו של המכתב, בחושבו שהחבור מצא חן בעיני המלבי"ם, ושאלי: "האמנם כן? שם נאה פתרת לי?" והמלבי"ם השיב: "שם מתאים מאד פתרת לך, שהרי אף פתורה בפרשת וישלח נאמר 'ויאמר יעקב, אולם לא נאמר שם מאומה מה אמר יעקב, וספרך דומה הוא לו, שלא נאמר בו מאומה"...

על מחבר אחר מספר, שנקבט פעם אל המלבי"ם ובקש ממנו הסכמה לחבורו. הביט הרב בחבור וראה שהלה כתב פרוש על הקינות של תשעה באב. החל הרב לעיון בפרושו, וראה שהמכתב גבב קש ונקבא ותלה בויק סריקי דבדרי הפיטנים הקדמונים. הרים המלבי"ם את עיניו ואמר למכתב: "לצערי, לא אוכל להסכים לפרושוך על הקינה. אולם דבר אחד ביכולתי לעשות ענינו זה, יכול אני לכתב לך קינה על פרושוך"...

ושוב מעשה באברה צעיר שהחזיק את עצמו כלמין ומדקדק גדול, ובא אל המלבי"ם בעודו יושב על פסא הרבנות במוהילוב, שבפידו החבור "מאמר בקרי וכתבי" שבתורה, ובו פלפל רבות בענינים שונים הנוגעים לצורת הכתיב שבתורה לעמת הקרי. דפדף המלבי"ם בחבור וראה בין הדברים כי המכתב הוכיח את דברי המדרש רבה בתחלת ספר במדבר: "בשמונה עשר מקומות אתה מוצא משה ואהרן שנים, כנגד שמונה עשרה ברכות, וכנגד שמונה עשרה אצרות שבקריאת שמע ובקומוד לרוד הבו לה' בני אלים". העיר המכתב על כך, שאם נבדק את כל פסוקי התורה שבהם התיחד הדבור של הקב"ה למשה ואהרן יחד, נמצא רק שבע עשרה פעמים ולא שמונה עשרה, והוא נותר בצריה עיון גדול על דברי המדרש. נתן המלבי"ם את עיניו הנוקבות במכתב שישיב לפניו ושאלי: "האם ספרת בעצמך את כל המקומות בהם התיחד הדבור למשה ואהרן? נבדד המכתב והחל לגמגם בלשונו. תחלה טען, שאמנם ספר בעצמו ועבר על כל פסוקי התורה ולא מצא אלא שבעה עשר מקומות, ותודך פדי דבור חזר בו וטען בנימה של פרענות: "למאי נפקא מנה אם פדוקתי זאת בעצמי או שפסקתי על דעת אחרים? הרי דבר ברור הוא שדברי ה' אל משה ואל אהרן נאמרו בתורה רק שבע עשרה פעמים!"

הרים עליו המלבי"ם את קולו ואמר: "שקר אתה דובר! אתה לא ספרת את פסוקי התורה, כי נרפים אתם נרפים. אלא מאי? סמכת על חכמי המסורה שנתנו לנו סמנים מבהקים על מסרת התורה המדיקת מדור דור, והם כתבו שאחת עשרה פעמים נאמר בתורה 'ויאמר ה' אלימשה ואליאהרן', אחת בספר שמות, ארבע בספר ויקרא ושש בספר במדבר. ועוד חמש פעמים נאמר בתורה: 'ויאמר ה' אלימשה ואליאהרן', שלש פעמים בספר שמות ופעמים בספר במדבר, ועוד פעם אחת נאמר בספר שמות 'ויאמר ה' אלימשה ואהרן זאת חקת הפסח'. אולם פסוק אחד לא מנו חכמי המסורה, את הפסוק שנאמר בסוף פרשת בהעלתך 'ויאמר ה' פתאם אלימשה ואליאהרן', שגם בו היתה קריאת ה' אל משה ואל אהרן יחד. ומדוע לא נמנה פסוק זה יחד עם שאר הפסוקים? מפני שיש בו הפסק קטן של תבת 'פתאם' בין דברי ה' למשה ואהרן. ויצא אפוא שצדקו דברי חז"ל במדרש, כי בתורה מצויים שמונה עשרה פסוקים, בהם דבר ה' אל משה ואל אהרן יחדו."

בשנים המלבי"ם את דבריו ואף הראה למכתב את הפסוק שבפרשתנו, נתן בו שוב את עיניו ואמר: "אסור היה לך לשקר ולומר שאחת ספרת בעצמך את הפסוקים, ועכשו רואה אתה שיש הבדל גדול אם בודקים לבד את הפסוקים או סומכים על אחרים ובאים לידי טעות. זה אפוא ענינו של פדאי, שמתהדר בנוצות לא-לו ונכשל בטעות גסה שגם תינוקות לא נכשלים בה"...

מן הענין להוסיף, שהמלבי"ם בעצמו, בספרו "התורה והמצוה" על הספרא, האריך לכאר ולישב את דברי רש"י בשם 'תורת בהנים': "שלשה עשר דברות נאמרו בתורה למשה ולאהרן, וכנגדם נאמרו שלשה עשר מעוטין. כלמדרש שלא לאהרן נאמרו אלא למשה שייאמר לאהרן, והחשבון של י"ג דברות תמוה, שהרי מצינו כ"ג פעמים שנתניח הדבור לאהרן ומתוכם י"ח נאמרו לעיל למשה ולאהרן יחד, ועוד חמשה פסוקים יש בתורה שהתיחד הדבור של הקב"ה לאהרן בעצמו. ♦

משבח

מטעם

זוה מעשה המנרה מקשה זהב (מ.ט)

רמזו הקב"ה למשה שעם ישראל צריה להיות מקשה אחת בלי מערכת זרים, ולכן מטעמות התבות במהפך פשוטא מנח קטן, מפני שמשה התקשה במעשה המנורה והצטער על שצדף לעם ישראל את הערב רב ביציאת מצרים, ולכן אמר לו הקב"ה שצריה להיות מקשה אחת בלי גרים רק בשבאים להתגיד בשביל זהב, אולם אם מהפך פשוטא שהם מהפכים את טבעם ומתגידים באמת כדי שיזכו להיות מנחים אצל עם ישראל הקטן, אז צריה לקבלם כי בנותם לשם שמים. (מלבי"ם אש)

ויעשו בני ישראל את הפסח במוטרו (ב.ט)

כתב בעל הטורים על התבות לעשות הפסח לעשות חסר וא"ו, מפני שלא עשו במדבר אלא פסח זה בלבד, וכן כתב רש"י שפרשה זו שבת לראש ספר במדבר, ולא פתח בה מפני שהוא גיטתו של ישראל שכל ארבעים שנה לא עשו אלא פסח אחד בלבד. ולכן מטעמות תבות אלו בטעמי דרגא תביר, מפני שישברה מעלתם ומדרגתם של בני ישראל, שלא עשו רק פסח זה בלבד. (כ"ת אברהם)

והאיש אשר הוא טהור (ט.ט)

בטעמי דקמא ואזלא, כי עקר ענין הפסח הוא להעביר את האמונה לדורות הבאים ולהקדים ללכת עם האבות הקדושים. (קנה בינה)

מדגש

תופעה נדירה ומיוחדת יש בפרשתנו, כאשר בפסוק אחד (מ.ט) מזכרות שתי תבות זהות חמש פעמים, והן "בני ישראל". במדגש ויקרא רבה נאמר על כך: "בוא וראה כמה חבב הקב"ה את ישראל, שמזכיר חמש פעמים בפסוק אחד". רבי שמואל החסיד אביו של רבי יהודה החסיד כתב, שהפייט "צור ישראל" שאומרים בתפלת שחרית, בה מזכרים בני ישראל חמש פעמים: "צור ישראל, קומה בעזרת ישראל, ופדה כנאמה יהודה וישראל, ונאמר נאלנו ה' צבאות שמו קדוש ישראל, בא"י גאל ישראל", התחבר על ידי רבי מאיר ש"ץ בעל האקדמות, על משקל פסוק זה כפי שנאמר "ולא יהיה בבני ישראל גגף בגשת בני ישראל אליהם" - אל התפלה. אולם הרקח שהיה שני דורות לאחר מכן, כתב שלא להוסיף את הפסוק בישעיהו "נאלנו ה' צבאות שמו קדוש ישראל".

ממלכה

שיותנו של רבי דוד מטולנה היו מתבלות באמרי שפר וחדוד. פעם דבר בשבחו של משה רבנו שעליו נאמר "והאיש משה עניו מאד", אך אמר: "לעתים אין להתנהג בעגונה פסולה", וספר על עצמו: "לאחר שהתמנתי להנהיג את העדה במות אבני, בא אלי עשירי מכלל ונתן לי חפציו עם סכום גדול. תמתי בפניו על חפציו הגדולים והעשירי אמר שגם לאבי היה נתון כן ומבקש הוא להמשיך את הנהגתו במאז. הצטרפתי בפניו שאבי היה צדיק גדול, אך אני אני ראו לך, ובששטמז זאת העשירי, נטל את הכסף לכיסו. מאז למדת שרק עגונה טבעית פשרה..."

מעשה ברבי יהודה ברעטר מפס, שיצא פעם מבית המדרש כדי ללכת לביתו לסעד את לבו, ובדרכו עבר ליד חנותו של יהודי תמים שהיה מוכר פחמים. גם הלה רצה ללכת לביתו כדי לסעד את ארוחת הצהרים, אולם קשה היה לו לנעול את חנותו מפני השקים הגדולים של הפחמים שעצמו ליד הפתח, וקשי גדול היה להרימם ולהקניסם פנימה.

ראה המוכר את הרב ואמר לו בתמימות: "רבנו, יעשה נא עמי חסד ונמתין לי כאן בחנות זמן מה, עד שאאלף לביתי ואכל מעט. בי רעב אני". הסביר לו הרב פנים, מחל על כבודו ואמר: "טוב בני, לך אכל בשמחה לחמה ואני אשמך כאן על חנותך".

עמד הרב בחנותו ושגן את תלמודו, ולפתע עבר במקום רבי יעקב ברצור, המכנה 'עב"ץ', ששמש כדון בביתו של רבי יהודה ברעטר. כשראה את הרב"ד הנערץ עומד בחנות, השתומם וקרא: "מה לו לארו בלבנון בחנות הפחמים?"

השיב לו הרב בפנים שמחות: "בעל החנות הלזה, זכה אותי במצות גמילות חסד ובקש ממני לשמר על חנותו וסחורתו, עד שישוב מביתו לאחר שישעך את לבו". חרה אפו של רבי יעקב וקרא: "עד היכן מגיעה חצפתו של מוכר הפחמים! הרגיש רבי יהודה את רוחו הנסערת ואמר: 'חס ושלום! לא סכל ורצוף הוא, אלא איש תמים וישר, ובתמימותו בקש ממני להיטיב עמו'".

ואז המשיך הרב ואמר: "עתה התברר לי דברי רבנו הקדוש, רבי יהודה הנשיא מחבר המשנה, שאמר ברב ענותנותו 'כל מה שיבקש ממני אדם, אעשה לו'. ודברים אלו היו תמוהים בעיני עד עתה, שהרי אם בקש אדם ממנו כסף בצדקה או בהלוואה, אין פנה שום חדוש, שהרי רבנו הקדוש היה עשיר מכל. ואם בקשו ממנו להשתדל אצל המלך או השליט, גם זה היה בכחו, שהרי היה מקרב למלכות, וכן כל שאר הטובות שבקשו ממנו. אולם עקשו הבנתי את דבריו, שאם היה אדם מבקש מרבנו הקדוש לשמר על חנותו בשעה שהולך הביתה כדי לסעד את לבו, היה מסכים לכך ברב ענותנותו, וזוהי דרגתו הגדולה של נשיא ישראל, ואם רבנו הקדוש, רבן של ישראל, היה עושה כן, ודאי אני בקל וחמר צריה לנהג כן". שמח הרב יעב"ץ על דברי החכמה של הרב"ד, ואמר לו: "וישר כחה שהארת את עיני".

בחדשי הקיץ, יצא פעם רבי יצחק אלחנן מוקבנה לנפש במקום קטן לא הרחק מוקבנה. נאמן ביתו, רבי יעקב ליפשיץ בעל "זכרון יעקב", היה מביא אליו מדי יום את תכריך השאלות שהגיעו בדאר, ורבי יצחק אלחנן היה עורך על אתר את התשובות ומסרם למזכירו, כדי לשולחן לתעדתן. יום אחד, סיים רבי יצחק אלחנן לערוך את התשובות, ורבי יעקב כבר היה בדרכו חזרה למוקבנה, ובעודו יושב בפירה בטבורו של הנהר, ראה מרחוק את רבו רץ ומבקש להשיגו. נבהל רבי יעקב וחשב בלבו: "מי יודע מה ארע? אולי נחם הרב על פסק הדין ושנה את דעתו?" ושב על עקבותיו אל חוף הנהר. בהגיעו אמר לו רבי יצחק אלחנן: "שבחתי לומר לך, שליד ביתי נמצא חתול שרגיל אני להגיש לו מדי יום צלוחית עם חלב. עקשו שנסעתי לנפש, אין מי שיצאג לו, ולכן אבקש מזה במטותא, למלא את מקומי ולמנע צער בעלי חיים".

אל ביתו של רבי אלחנן יחזקאל אליהו הי"ד מדזיקוב, חתנו של ה"אהבת ישראל" מויז'ניץ, הגיע פעם עובר ארח אחד שכל חזונו העידה עליו שהוא עני ואביון ומראהו היה דוחק מאד. חששה בעלת הבית להכניסו הביתה, שמא נגוע הוא במחלות קשות חלילה, אולם רבי אלחנן הרגיעה ואמר לה שבדעתו לסדר לאורח מקום ללון בחצר הבית או ברפת. באישון לילה, הכניס רבי אלחנן את העני הביתה, האכילו והשקהו ממיטב המאכלים, ולבסוף אף סדר לו מטה מצעת בברים ובסתות. לעת הבקר, כאשר קמה האם משנתה, הפתעה לראות שההלך העני ישן בביתה במלך, אך לא אמרה דבר. רק לאחר צאתו מהבית, הביעה את פליאתה בפני בעלה ושאלה: "מדוע הכנסת אדם פנה הביתה? מי יוכל עקשו להשתמש בברים ובסתות שהאורח ישן עליהם?" השיב לה רבי אלחנן בלהט: "מבטחני שמי שישתמש בכלי המטה שלו, לא תשלת בו אש של גיהנם". ספר אחד מזקני החסידים שהביר את בני הבית, כי במקו פל השנים התחרו ביניהם ללדי המשפחה מי יזכה לישן במצעים של העני כדי להנצל מאש הגיהנם, עד שנאלצו לקבל ביניהם סדר בתורנות...

שאלו פעם את רבי הלל מרדושיץ: "מדוע לא נכתבה מצות עגונה בתורה, אלא נתנה רק ברמז על משה רבנו?" חיד רבי הלל ואמר: "אלו היתה נכתבת עגונה בתורה, פי אז היו המדקדקים במצות טובלים במקנה, לובשים בגדי שבת והולכים לקום מצות עגונה..."

וכן היה רבי מנחם מנדל ממוצק אומר: "מצות צריכות פונה, פרט למדת העגונה, שהרי עגונה מכוננת ועשויה - פסולה היא לפני המקום ואינה רצויה לפניו".

בנהג שבועלם, האדם מתחזק בתורה ובה לידי יראת שמים כאשר מתרחשים עמו מארעות ביש, חלילה. אולם הדרך הנכונה היא "ולא יהיה בבני ישראל גגף בגשת בני ישראל אליהם", שלא יבוא היהודי אל הקדש רק כאשר יהיה לו גגף חלילה, אלא דוקא מתוך נחת ושמחה. (אמרי נעים)

ההלכה בתים

בהעלתך את הנרות

שההדלקה יכולה להעשות גם על ידי 'זר', ולא בהכרח על ידי כהן. כלומר, התפקיד מטל על כל אחד ואחת מאתנו להדליק את הנרות, ולקרב את כל היהודים לתורה ומצוותיה. ג. 'הטבת' והכנת הנרות צריכה להעשות בידי הכהן דוקא. הכהן הוא איש החסד, והוא מתוה את הדרך הנכונה לקרוב היהודים.

על פי לקוטי שיחות, חלק ב', שיחה לפרשת בהעלתך

בתחלת פרשת השבוע אנו קוראים על הדלקת הנרות בבית המקדש. בחסידות מסבר, כי הנרות מסמלים את בני ישראל. כל אחד מבני ישראל הוא נר במנורה של בית המקדש.

- מכך עלינו ללמד מספר דברים:
 - א. ישנם יהודים שהם נרות כבויים; אין בהם שום מעלה. את אותם יהודים יש 'להדליק' ולקרב לתורה.
 - ב. ישנו דין בהדלקת המנורה,

שבת שלום ומהיכה!

המפנה לבו לבטלה

אדם שער בלילה ולא לומד – מפספס למוד תורה יקר; כמו כן אדם שהולך בדרך לבד – קשה לו לעסק בתורה בדרך, ומשום כך אינו עוסק בתורה. התורה לא מצילה אנשים כאלו מכל מיני מזיקים, וזה עלול לעלות להם בחיים...

ע"פ פרקי אבות פרק ג' משנה ד', ופירוש הברטנורא

קצרו
שאלותי

ספור חסידי

עם רבי ששון לוי | ט"ז סיון ה'תשנ"ה

"הקדמת

כאשר

ישיע הפתח,

תבוא אליו..."

פעם אחת, האברך טעה בחשבו, וחשב שאשתו עומדת ללדת בקרוב מאוד. הוא הלך אל רבי ששון, אך רבי ששון אמר לו: "הקדמת. כאשר יגיע הזמן, תבוא אלי..."

האברך הבין שהוא הקדים, ואכן, לאחר שבועים הוא הגיע שוב אל רבי ששון, ואשתו ילדה בקלות מפלאה.

נפלאות הצדיקים, לתאריך ט"ז סיון

באברך, שלאשתו היו קשיים בלדה. הוא הלך אל רבי ששון לוי, ורבי ששון ברח אותו. כאשר שב האברך לבית הרפואה, אמרו לו שאשתו ילדה בקלות. האברך הבחין, שאשתו ילדה בדייק באותו זמן שרבי ששון ברח אותו.

מאז אותו אברך היה מגיע אל רבי ששון בכל פעם שאשתו עמדה ללדת, כדי שיברך אותו.

מאז אותו אברך היה מגיע אל רבי ששון בכל פעם שאשתו עמדה ללדת, כדי שיברך אותו.

שאלות השבוע

1. מה עקרה של מצות "יראת שמים"?
2. אילו דגים נהוגים לאכל בקרב יוצאי אשכנז?

את התשובות, בנוסף לכתבת בה אתם גרים, יש לשלוח בהודעה למספר **053-735-6069**, או לדוא"ל של העלון. בעזרת ה', פעם בחדש תתקיים הגרלה (בכל שבוע צוברים כרטיס נוסף) על **דיסק נהגים חסידיים**, בין הפותרים נכונה.

הפוכה מהחזק עסברי: דבורה לאה בלור

פעם חשבתי שבצל מוריד דמעות עד שנפל עלי אבטיח...

בדיחת קרש

תקציר: הרבי מהר"ש נכנס אל פנדק בו נמצאים שני ילדים, ומתחיל לומר אתם תהלים. כאשר אמם נכנסת לבית, היא כל כך מתרגשת, עד שהיא מתחילה לבכות...

אבל עברו כבר מספר שעות, והוא עדין לא חזר. הגיע הלילה, והוא טרם שב לביתו. הילדים ואמם פחדו מאוד מכך שהאבא לא חזר, הם לא ידעו מה לעשות.

בשעה שתיים-עשרה בלילה, שמעו בני הבית דפיקות מבהלות על דלת ביתם. הם פתחו את הדלת, והפתעו לראות את האבא עומד על מפתן הבית. הוא נכנס לבית, ומיד נפל ארצה והתעלף. לאחר שהאבא התעורר מעלפונו, הוא התחיל לספר להם מה שארע לו...

לאחר שקראו כלם תהלים, נעמד הרבי ואמר: "להתראות ילדים, שלום לכם...". הרבי יצא מן הבית, התישב במרכבתו ונסע בחזרה לביתו.

האשה, אמם של הילדים, התרגשה מאוד מן המאורע. היא ישבה וחכתה שבעלה יחזר מעבודתו כדי שתוכל לספר לו את מה שקרה.

אבל בעלה לא הגיע. באותו יום, הוא הלך לכפר הסמוך לגבות חובות מכמה אכרים, והיה צריך לחזור לביתו כבר בשעות אחר-הצהריים.

המִשְׁחָה
יבוא
אי"ה

אותיות מלמדות:

ראשיתך יראת שמים

אחת המצוות החשובות בתורה היא "יראת שמים", היראה מה'. לפי החסידות, עקר היראה והפחד הוא לא מהקדוש ברוך הוא; עקר הפחד הוא לא שמא ה' יתברך יעשה לנו משהו חס ושלום. עקר הפחד שלנו הוא שמא נתרחק מהקדוש ברוך הוא.

ע"פ החוברת "אמת למד פיך", האות ר'

פִּיקֵי סִירָה: זֶהָרוֹן

דָּגִים אוֹמְרִים:
קוֹל ה' עַל הַמַּיִם
אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים
ה' עַל מַיִם רַבִּים:

תהלים כט, ג

הַפִּיקֵרוֹן הוא סוג של דג טורף ממשפחת

העקרבונוניים - אשר נפוץ באוקיינוס השקט, האטלנטי והאוקיינוס ההודי. כמו כן, הזהרון נפוץ בים סוף ובמפרץ אילת.

רב מיני הזהרון מאפיינים בצבעים לבן, אדום וכתם. לזהרון ראש גדול ופה רחב, בו הוא משתמש כדי לבלע דגים קטנים יותר.

לזהרון יש הרבה קוצים ארוכים שיוצאים מהגב שלו ומצד גופו, ומשמשים לו כסנפירים. הקוצים שעל גב הזהרון הם חדים, ומכילים בתוכם חומר ארסי שיכול להרג דגים קטנים.

אמנם החומר הארסי לא כל כך קטלני לבני אדם, אבל מי שנדקר על ידי זהרון חייב לסור מיד לבית הרפואה.

כחלק ממצות ענג שבת נוהגים בקהלות רבות לאכל דג בסעודות השבת (מנהג זה הובא אף בפוסקים האחרונים, והוא מסתמך על מאמרו של רב בגמרא). לפי חלק מהשיטות, אכילת הדג בשבת היא מצוה מן התורה.

בקרב קהלות יוצאי אשכנז, יש המקפידים לאכל בשבת דוקא דג מלוח (הרינג) או קציצות דג (גפילטע פיש) - זאת מטעמים הלכתיים מסוימים.

הִידְעָתֶם?

נקבת הזהרון יכולה להטיל עד כ־2,000,000 ביצנים בשנה!

זכר מואמינים

גליון שבועי מבית 'בני אמונים'

פרשת בהעלותך תשפ"ד שנה י | גליון מס' 538

ת.ד 102 בני ברק | פקס: 03-5055919
9139191@gmail.com

פתחו שערים

דבר מוסד ונשיא 'בני אמונים'

"פתחו שערים" בענינת אמן

אמן היא אמן מלה אחת קטנה, בת שלוש אותיות, ואולם צפון בה כת רב לפתח שערי שפע וברכה בלי גבול ומדה. עליה אפשר להמליץ את המשנה במסכת אבות (ד כ), אותה נלמד בשבת הבאה עלינו לטובה: "אל תסתכל בקנקן, אלא במה שיש בו".

מכלל המקורות הרבים לכה, די אם נצטט קטע קצר מדבריו של השל"ה הקדוש (מסכת תמיד אות פ): "ומי שמכונן לכל ברכה וברכה היוצאת מפי המברך ועונה אמן בכונה כדונו... משפיע שפע רב טוב לכל העולמות, הוא פותח המקור העליון מקור מים חיים, כמו שפותח המעין להשקות לכל הצריכים השקאה".

כה בקלות, ללא טרח או השקעה מיוחדת, יכול כל אחד מאתנו לפתח שערי שפע טובה וברכה, לעצמו, למשפחתו ולכלל ישראל. כל שנדרש ממנו הוא להקשיב לברכות ולענות אמן בכונה.

ענין זה אף נרמז בדבריו של הנביא ישעיה, בכתוב (כד יח): "ארבות ממרום נפתחו", שראשי תבותיו אמן. נתן לומר שענין זה אף עולה מהפסוק המפורסם הכתוב להלן בנבואת ישעיה (כו ב): "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמונים", שעליו דרשו חכמים (שבת קיט ב) "אל תקרי שמר אמונים" אלא שאומרים אמן". סתם הכתוב ואמר "פתחו שערים", לפי שפגנתו גם לשערי הברכה, הנפתחים בפני האומרים אמן.

נדרשתי השבוע לכתב על ענין זה בעקבות דברים נפלאים שהראני אחד מידידי, בספר 'תפארת שלמה' לפרשתנו, מתורת האדמו"ר רבי שלמה הכהן מראדומסק. בתגובה לטענות המתאוננים אמר משה רבנו (במדבר יא יב): "האנכי הרייתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו בחיקה פאשר ישא האמן את הינק על האדמה אשר נשבעת לאבתיו". על דרך הפשט, פגנת הכתוב "כאשר ישא האמן את הינק", היא: כאשר ישא האב את בנו הקטן. ואולם התפארת שלמה מבאר כתוב זה, כאלו אמר "כאשר ישא האמן את הינק", שעל ידי ענינת אמן ו"ונקים" מלמעלה את כל ההשפעות הטובות לבני ישראל".

קוראים יקרים! "פתחו שערים!" המפתח לשערי שפע וברכה ברוחניות ובגשמיות, מנח בידינו! נקפיד על ענינת אמן, נפתח את ימינו באמירת ברכות השחר בצותא, וישפיע עלינו ממרום שפע עד בלי די.

בקריאת "פתחו שערים!"
שבת שלום,

י' תרצ"א מכתובתו

בני אמונים

בני אמונים בפרשה

לפקד את בית הפנסת מדי יום

"ואתנה את הלויים נתנים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את עבדת בני ישראל באהל מועד ולכפר על בני ישראל ולא יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל הקדש" (ח ט)

דרש רבי שלמה זלמן אוגדורפר, מגיד משרים בפרשבורג:

בכתוב: "ולא יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל הקדש" מזהירה התורה לבל יהיה "בבני ישראל" מי שבאים "אל הקדש" - לבית כנסת, רק מחמת שפוקד אותם "נגף", שאז ממהרים הם לבית הכנסת לבקש על נפשם או לומר קדיש על קרוביהם. אלא על כל אחד מישראל לפקד את בית הכנסת תמידים כסדרם, שחרית, מנחה וערבית (שפתי שלמה).

שבעה ימים

שערי שמים פתוחים

"ויהי בשנה השנית בהדש השני בעשרים בהדש נעלה העני מעל משכן העדת: ויסעו בני ישראל למסעיהם ממדבר סיני" (י א-ב)

יש הנוהגים שלא לומר תחנון מיום הקרבת פסח שני במשך שבעה ימים, עד כ' באיר, על פי דברי האחר (בהעלתך קנב ב) שבגמים אלו שערי שמים פתוחים (ראה עבודת אפרים ח"ב פרק כד).

רבי שלמה קלוגר הביא ראיה לשיטה זו, אותה הוא מכנה "דעת המקבלים", מן התאריך שבו החלו בני ישראל את מסעם ממדבר סיני, כמפורש בכתוב שלפנינו. מדוע התעכבו בני ישראל במדבר סיני עד כ' באיר בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים? אל מדבר סיני הגיעו בני ישראל בראש חודש סיון בשנה הראשונה כדי לקבל את התורה, ואולם היה עליהם להתעכב עוד כמעט שנה, עד אחר "ד באיר, שכן רק בראש חודש ניסן בשנה השנית הוקם המשכן, ואז היה עליהם להתעכב עד אחר

הקרבת הפסח הראשון והשני. נמצא שנתן היה להתחיל את המסע ב"ד באיר בשנה השנית, אחר הקרבת פסח שני, ואף על פי כן המתינו עוד שבעה ימים ונסעו רק "בהדש השני בעשרים בהדש". מוכח שבעה ימים אלו נחשבים כימי מועד, ומכאן ראיה שאין לומר בהם תחנון ('אמרי שפר').

הזכרת שם החולה בתפלה

"ויצעק משה אל ה' לאמר א-ל נא רפא נא לה" (יב יג)

מנסח תפלתו של משה, שלא הזכיר את שמה של מרים, אלא אמר רק "רפא נא לה", למדו חכמים (ברכות לד א) ש"כל המבקש רחמים על חברו, אין צריך להזכיר שמו". וכתב המהרי"ל (הלכות שמחות א, הביאו המגן אברהם קיט א) שרק המתפלל על חברו העומד בפניו אין צריך להזכיר את שמו, אף המתפלל על חברו שלא בפניו צריך להזכיר את שמו.

את טעם החלוק בין מתפלל בפניו למתפלל שלא בפניו פרש הערוך השלחן (או"ח קיט א) כה: על התפלה להיות מפורשת וברורה, ולכה המתפלל על חברו צריך לפרש בתפלתו על מי הוא מתפלל. ואולם כאשר הוא מתפלל בפני חברו, נפרת פגנתו גם בלי להזכירו ולכה אין צריך להזכיר את שמו.

והנה מדברי המהרי"ל (שם) משמע שתפלת משה על מרים, שהיא המקור לדיון שאין צריך להזכיר את שם החולה, היתה בפניה. ואולם בשו"ת 'אפרקסתא דעניא' (ח"א סי' כב) העיר שמלשון הפסוקים משמע שתפלת משה על מרים לא היתה בפניה, שכן לפני שלקחה בצרעת יצאו אהרן ומרים מאהל מועד, ככתוב (יב ה): "ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם".

הנצי"ב מוולוז'ין מבאר שאף אם תפלת משה לא היתה בפני מרים, נחשבה תפלתו כתפלה בפניה, שכן אף ללא הזכרת שמה היה ברוך שמתפלל עליה, מאחר שתפלתו נאמרה בעת שאהרן עמד לפניו והפציר בו להתפלל על רפואתה (מרומי שדה ברכות לד א).

רק פרפת ה' היא תעשייר

לקבל סכום גדול בבת אחת. לבסוף, אחרי שנרכשו דרכי עשור דירות ומתעניינים נוספים עמדו על הפרק, נכנסתי בהתרגשות למשרדי החברה.

הפעם המנהל קבל אותי בפנים חתומות. הגשתי לו את רשימת הרוכשים שהפניתי למשרד, תוך שאני מצין בהתלהבות שאני בקשר עם מתעניינים נוספים. הוא הביט לסרוגין בי ובדף שהנחתי לפניו, הודה לי על מאמצי והבטיח שישלם לי דמי תווך על כל דירה שאוכיח שנקנתה בתווכי.

"מה זאת אומרת?" נדהמתי, "כל הרוכשים שברשימה הפנו על ידי, ורק בעקבות זאת הם חתמו אתכם חוזה!"

"מי אמר?" התמם מנהל השווק. "אולי הם נחשפו לפרויקט בעקבות מסע השווק האגרסיבי שנהלנו בתקופה האחרונה?"

הבטתי בו בהלם. לא האמנתי למשמע אזני. שניה אחר כך התעשתי, קמתי בתנופה מהכסא ויצאתי מהמשרד בלי לומר מילה. עוד אחרז עם הוכחות, אמרתי לעצמי בשקט.

באותו יום שוב הייתי עסוק בטלפונים. השגתי את הקונים. חלקם הצטרפו אלי, אבל לא היה להם האמץ הנדרש לבוא ולהיעיד שרכשו דרכי, מחשש שלא יקבלו את ההנחה שהבטחה להם. שלושה רוכשים הסכימו להגיע עמי למשרדי החברה אבל מנהל השווק התעמט אתם ולא קבל את דבריהם. הוא טען שהם פנו למשרד לפני שדברו אתי, ולפיכך אני יכול ליחס לעצמי את הרכישות הללו.

רק על דירה אחת הצלחתי לקבל דמי תווך - הדירה של בני הדודים שעמדו לחתם על חוזה והודיעו שמביחנתם אני מתווכ הדירה. הם אמרו שיחתמו בתנאי שאקבל לפני כן את שכרי. רק לאחר שמונהל השווק חתם על הצ'ק והעביר לי אותו, הם היו מוכנים לחתם על חוזה. בכסף שהתקבל רכשתי מטה איכותית לילדים שישנו עד אותו יום על מזרנים שהנחו על רצפת החדר. את יתר החלומות נאלצתי לגנו בכאב לב.

עברו כמה ימים. ישבתי ליד השלחן בסלון ביתי, בדיוק במקום שבו חשבתי בתחלה את הרווחים העתידיים, ונסיתי לחשב מה עלי ללמד מהחוויה המתסכלת שעברתי. נזכרתי איך הייתי בטוח שבזכות ההכרזות שורקמתי עם אנשים רבים, בזכות המעלות הרבות שיש לפרויקט ובזכות האיות והגדל של הדירות, אזכה להצלחה. כמה שמחתי על כל עסקה שנסגרה ושכחתי דבר אחד - לבקש ברכה והצלחה ממי שמפתח הפרנסה בידי. להודות על כל הצלחה ולדעת שהכל ממנו.

מאז אותה פרשיה הפנמתי שההצלחה אינה תלויה לא בחיל ולא בכח. אנחנו עושים את ההשתדלות הנצרכת המטלת עלינו, ואלו התוצאה תלויה כלה אך ורק בידי שמים.

'השגחה פרטית' אדר א' תשפ"ד

הייתי מגלה כי אינם מעשיים... יום אחד, בעודי חוזר מהכולל בשעת צהריים, עברתי ליד משרדי החברה הבונה ומפתחת את הפרויקט שבו אנחנו גרים. לפתע הבריך בראשי רעיון: החברה צריכה לקוחות! אמרתי לעצמי, דירות רבות עדין בשלבי בנייה ומחכות לקונים, והם בודאי ישמחו שאעזור להם בשווק הדירות.

פניתי מיד ונכנסתי למשרד המרווח. מנהל השווק קבל את פני בחמימות. שתפתי אותו בהתלהבות במחשבותי והוא הקשיב לי בתשומת לב רבה. כשסימתי לדבר, קם על רגליו, הגיש לי תיקיה גדושה בחמרי פרסום ואמר: "אתה מזמן לענין לקוחות ולשלחם אלינו למשרד. על כל קונה שיחתם חוזה דרכך, אנו נשלם לך דמי תווך כמקובל". בסיום דבריו הוא לחץ את ידי ואחל לי הצלחה.

את הדרך חזרה הביתה עשיתי כאדם המרחף על ענן של אשר. הייתי סמוך ובטוח בהצלחתי. בראשי תכננתי איך אפנה לאנשים, היכן אני את הפרוספקטים ואיפה אתלה את הפרוסטרים. הנה חלומי עומד להתגשם - יצירת הכנסה מכבדת מבלי לפגוע בסדרי הלימוד!

בבית התישבתי, לקחתי עט בידי ובמלוא המרץ התחלתי לצון בפרסומים שקבלתי את מספר הטלפון שלי ליצירת קשר. נות ביתי נרתמה אף היא לעזרתי והתחלנו לתכנן מה נעשה בכסף שנרווח, ולמי נתן את המעשרות. באותו ערב היה לנו תכנון מדויק איך נתמודד עם הרוחה הפלפלית הגדולה המתקרבת לפתחנו בצעדי ענק...

כבר למחרת התקשרתי לחבר שהתיעץ עמי בעבר על קניית דירה, "איך ידעת מתי להתקשר?" שאל, "אני בדיוק עומד לרכש דירה בפרויקט שעליו המלצתי." "זו החלטה מציגת" החמאתי, ובקשתי שלא ישכח לצון שהגיע דרכי.

ההצלחה המפתיעה סחררה אותי והטלפונים התחילו לזרם. כך במשך שבועות ארוכים נצלתי את שעות הפנאי לאתור ושכנוע קונים פוטנציאליים. שתפתי גם את בני משפחתי ובקשתי מהם לענין את מכריהם ולהפנותם אלי. אנשים הגיעו לביתי ושוטטו בו על תקן 'דירה לדוגמה' מתלהבים מהגדל ומהאזור החדש והמתפתח.

עסקה רדפה עסקה, ואני דאגתי לתעד הכל בפנקס מיוחד. כך המשכתי לנהל שיחות, ולחלק פרוספקטים במרץ בלתי נלאה. מדי פעם שקלתי לגשת ולבקש את התשלום המגיע לי, אולם בסופו של דבר העדפתי

כאברך צעיר חיותי את הסתירה והנגוד המשתפים לזוגות צעירים רבים בימינו: השתוקקתי להשיג משפנתא כדי לרכש קורת גג, ואולם משהשגתי אותה ורכשתי דירה בשעה טובה, חכיתי ליום שהיה תעלם מחיי.

הייתי אברך צעיר, אך לארבעה ילדים קטנים, ומלבד תשלום המשפנתא היו לי

הפעם המנהל קבל אותי בפנים חתומות. הגשתי לו את רשימת הרוכשים שהפניתי למשרד, תוך שאני מצין בהתלהבות שאני בקשר עם מתעניינים נוספים. הוא הביט לסרוגין בי ובדף שהנחתי לפניו, הודה לי על מאמצי והבטיח שישלם לי דמי תווך על כל דירה שאוכיח שנקנתה בתווכי.

הוצאות רבות שהלכו וגדלו. המציאות הלכה וטפחה בפני במלוא עצמתה: בשביל לחיות צריך כסף, והרבה... גמתי עם התושבים הראשונים בפרויקט חרדי מתפתח שהיה בשלבי האכלוס הראשונים. למדתי בכלל שהמלגה בו הייתה קרובה לאפסית, ונות ביתי לא עבדה.

הלחץ הזה גרם לי לחשב ללא הרף על רעיונות ליצירת הכנסה קבועה שתשתלב עם סדרי הכולל, ותקל עלי לעמד בשטף ההוצאות המתגבר. רעיונות רבים ומגוונים עלו במחי השכם והערב, ואולם עד מהרה

דיני הפסקה בקריאת שמע וברכותיה

דין עגית אמן על ברכה בין הפרקים

שמע ברכה בעודו מברך ברכות קריאת שמע או בעודו קורא את שמע, אם עומד בין פרקי שמע וברכותיה - יפסיק ויענה אמן. ואולם יש הסוברים שלגבי עגית אמן אחר ברכה דין העומד בין הפרקים כדין העומד באמצע הפרק, שאינו עונה אמן, מלבד אם עומד אחר אחת מברכות קריאת שמע, ושמע אדם אחר שפסיק לברך את אותה ברכה, שעונה אחריו אמן. ויש הסוברים שאף על אותה ברכה שפסיק לא יענה אמן.

כפי שאין מפסיקים בין ברכת המצוה לקיום המצוה. עוד כתב (סו לז): "לדעת הש"ש ערוף אין לענות אמן על שום ברכה, כשהוא בקריאת שמע וברכותיה", ומסתימת דבריו, מבאר שאף העומד בין הפרקים אין לו לענות אמן אחר כל ברכה, הן אם שומע את הברכה שסימה זה עתה, והן אם שומע שאר ברכות, וכך כתב בשו"ת 'ביעי אמר' (ח"ד סי' פט אות א).

3. 'חיי אדם' (כ ד). אף השו"ע הרב (סו ה) פסק: "אחר שאר ברכות אין עונין אמן בקריאת שמע וברכותיה אפלו בין הפרקים", אכן לגבי ברכת "וצר המאורות" פסק (נט ד) שאם סימה קדם הש"ץ, יענה אחריו אמן.
4. כתב הפ"ח החיים (נט כו) שלדעת הג"ב יוסף (סו ד) העומד אחר הברכות שלפני קריאת שמע לא יענה אמן אם שמע מי שפסיק את אותה ברכה, שפיון שברכות אלו נאמרות על קריאת שמע, אין להפסיק ביניהן.

1. הש"ש ערוף (או"ח סו ה) מפרט את המקומות הנחשבים "בין הפרקים": "ואלו הן בין הפרקים: בין ברכה ראשונה לשניה, בין שניה לשמעי, בין שמע ל'והיה אם שמוע, בין 'והיה אם שמוע' ל'ויאמר'".
2. 'פרי מגדים' (נא א"א ג), הגהות רעק"א (סו ג), וכן פסק המ"שנה ברורה (נט יח; סו כג). בשו"ת 'בגני עולם' (סי' ה) כתב שמתר לענות אמן גם על ברכתו של קטן, כל שלא ברך אותה להתלמד.

אוצרות אמונים

פנינים על סדר התפלה

אין עוד מלכהו

"כי כל אלהי העמים אלילים וה' שמים עשה"

להפסיק בין 'אלילים' ובין 'וה' שמים עשה", כדי שלא ישתמע ככופר חליה בקד שכולל את הקדוש ברוך הוא בכלל האלילים. הלכה זו מציינת בסדורים רבים באמצעו של פסוק זה.

על רבי מאיר שפירא מלובלין מספר כי שמע פעם בעת התפלה, כיצד יהודי מפשוטי עם מתפלל ואומר מתוך הסדור: "כי כל אלהי העמים אלילים כאן צריך להפסיק וה' שמים עשה..." עם תום התפלה הגיב רבי מאיר ואמר: "עכשו נתישבה לי קשיה שהתקשיתי בה זה מכבר.

מה ראו מסדרי סדור התפלה לציין הוראה זו באמצע פסוק זה? ממה נפשך, מי שידע את פרוש המלים 'בין מעצמו שצריך להפסיק בין שני חלקי הפסוק, ומי שאינו מבין את פרוש המלים הרי לא יבין גם מאמר זה, ומה הועילו חכמים בתקנתם? אולם עתה הדברים ברורים ומובנים: גם מי שאינו מבין את פרוש המלים יפסיק בין שני חלקי הפסוק, בעצם אמירת המלים 'כאן צריך להפסיק'..." (רבי מאיר מלובלין עמ' 148).

אמרו חכמים (בראשית רבה ג ח) שביום הראשון לבריאת העולם היה הקדוש ברוך הוא יחיד בעולמו, שלא נבראו מלאכים עד ליום שני כדי שלא יהיה פתחון פה לומר שסיעו בבריאת שמים. האלשיך הק' (תהלים צו ה) מפרש שלזה כוון המשורר בפסוק זה: מכך שעכב הקדוש ברוך הוא את בריאת המלאכים להודיע שהוא לבדו "שמים עשה", מוכח שכל "אלהי העמים" - ובהם אף מלאכי מעלה שיש אמות הסוגדות להם - אינם אלא "אלילים" - ונבראים הפפופים לעשות רצון קונם, ועבודה להם היא עבודת אלילים.

"כאן צריך להפסיק"

"כי כל אלהי העמים אלילים וה' שמים עשה"

הש"ש ערוף פוסק (או"ח נא) כי בעת אמירת פסוק זה 'צריך

יהודי יקר!

זה הזמן לנקוט זמנה, להמנות עם מזכי הרבים ולהצטרף לסגל 'גבאי אמן' המעטרים את בתי הכנסיות ברחבי הארץ וזוכים כעדותם האישית לראות ברכות וישועות בחייהם.

הקדם להגיע לפני תחלת התפלה ואמר בצותא עם מתפללים נוספים את ברכות השחר. מנסיון של רבים, זהו רעיון 'מדבק', ואט אט יצטרפו אליך שאר המתפללים לזמנה נפלאה זו.

מענין להצטרף?

נא מלא את הטפס במכשיר 'נדרים פלוס', ואנו נצר עמך אי"ה קשר לשליחת חמרים.

בין ממלאי הטפס תתקם אי"ה הגרלה על זכות לנסיעה משפחתית לתפלה במקומות הקדושים, במיניבוס מפאר.

גבאי אמן

הפטר שמחה לך

"בכל ביתי נאמן הוא"

ידועה היא תקנת חכמים (מגלה ג ב) כי בכל עיר חייבים להמציא "עשרה בטלנים" - עשרה אנשים הבטלים ממלאכתם ומצויים תמיד בבית הכנסת.

רבי צבי הירש הורביץ, ממלא מקום אביו בעל ה'הפלאה' ברבנות פרנקפורט, כתב כי תפקידם של אותם עשרה בטלנים אינו מסתכם רק בעסוקם בתורה ובתפלה, אלא אף בכך שהם עונים אמן אחר המברכים בבית הכנסת. וסימנה: "בטלן" בגימטריה 'אמן' (לחמי תודה' תוכחה יום א' דסליחות).

יהודי יקר

אשמח להשלים את ברכותיך בעגית אמן

מכירה שלימה ונאמנה איתך

יהודי יקר

נא השלים את ברכותיך בעגית אמן

מכירה שלימה ונאמנה איתך

עניית אמן תסיר חרון אף

מלה אחת על אודות סבת האסונות הקשים שנתכו עליהם. הם חשו כי מדת הדין מתוחה וכי יש לסתם את הפרצה שבגינה הגיעו אליהם אסונות כה כבדים, אף, כאמור, לארץ כל שבעת ימי האבל נותר הרבי עטוף בשתיקתו ומאן לדבר דבר.

עם כלות השבעה, כמדי יום חמישי, הצטופפו החסידים סביב שלחנו של הרבי, שעמד להתחיל בשעור חמש-רש"י כמנהגו מדי שבוע ביום זה, והמתינו לדברי קדשו. בית המדרש היה מלא מפה אל פה. הקהל הרב ישב דרוך ומתוח והמתין לשמע דברי אלקים חיים ולדעת את הדרך אשר ילכו בה. באילו מן המעשים עליהם לפשפש ואיזו הנגה עליהם לתקן כדי שיסור חרון האף מעליהם.

"וירא ה' וינאץ מפעס בניו ובגתיו", פתח הרבי חרישית בצטוט הפסוק משירת האזינו (דברים לב יט), והמשיך: "ויאמר אסתירה פני מהם אראה מה אחריתם כי דור תהפכת המה בנים לא אמן בם" (שם כ). והוסיף והביא את דרשת ה'ספרי' (פסקא שכ) על פסוק זה: "רבי דוסתאי בן יהודה אומר: אל תקרי 'לא אמן בם', אלא: 'לא אמן בם' - שלא היו רוצים לענות אמן".

מלותיו של הרבי היו מדודות, ודבריו חדרו אל מעמקי הלב: "אמן", אמר הרבי, "היא ראשי תבות: 'אהרן, משה נחמיה'; לא לחנם בא הדבר, אלא כדי ללמדנו כי משום שלא נזהרנו בעניית אמן נענשנו בפטירתם של שני אברכים צדיקים אלו בקצור ימים ושנים. הבה נתחזק כלנו בעניית אמן בקול רם ובכונה הראויה, וכך נזכה שיסיר ה' את חרון אפו מעלינו ויותר לא ישמע שד ושבר בגבולנו".

דברי האדמו"ר עוררו רשם רב באזני השומעים אשר התחילו כאיש אחד בלב אחד לתקן ולהתחזק בנושא זה. זמן רב לאחר מכן עדין נכר החזק בקרב כל בני הקהלה.

שירי למלך' עמ' 217; 'פּתח מלוכה' עמ' שעב

קניז תשל"ט. השמועה הקשה עשתה לה כנפים והחרידה את הלבבות. אסון גורא פקד את קהלת קדש צאנו המפארת. הרב אהרן ק', אברך ירא שמים ותלמיד חכם, ממקרביו של הרבי מצאנו קלויזנבורג בעל ה'שפע חיים', נפטר באפן טרגי.

רבי אהרן קפח את חיו בתאונת דרכים מחרידה שהתרחשה בעיר יגנין סיטי שבניו ג'רזי, עירת מגוריו של הרבי באותם ימים, כשהוא מותיר אחריו אלמנה ויתומים רכים. דבר פטירתו הפך בהלם את מאות חבריו וידידיו עמם היה קשור בעבותות של אהבה, ואת קהל חסידיו צאנו בכל העולם, ועורר את הכל לפשפש במעשיהם ולשוב בתשובה.

במסע ההלויה קורע הלב השתתפו מאות חסידים, והם מרוו בבכי על האסון הנורא שהתרחש בפתע פתאום. המספידים עוררו את הלבבות, והכל חשו כי עליהם לפשפש במעשיהם ולבדק בדרכיהם על מה זאת עשה להם אלקים כן.

בקטי יבש הדיו על מודעות האבל על פטירתו של האברך הצדיק, ועוד טרם התאוששו חסידיו צאנו מהמהלמה הקשה שנתכה עליהם, וכבר הגיעתם בשורה מחרידה נוספת: רבי משה נחמיה ש' נפטר באפן פתאומי.

כרבי אהרן, גם רבי משה נחמיה היה אברך צדיק ותלמיד חכם, גם הוא ממקרביו של הרבי, אהוב ונערץ על כל חבריו וידידיו. גם הוא הותיר אחריו אלמנה ויתומים קטנים, והלבבות מאנו להאמין.

בעת קשה שכזו התפנס כל אחד מהחסידים אל תוף עצמו. איש לא יכול היה להוטר שיה נפש מול אסונות כה טרגיים שהתרגשו בזה אחר זה. היה ברור לכלם כי לא מקרה הוא, וכי מן השמים מבקשים לעוררם. כל אחד ערף את חשבון נפשו ובדק בחדרי לבו אחר הסעון תקוין.

ומאיך גיסא, הכל נשאו עיניהם אל הרבי, שאותות הצער והיגון נכרו על פניו למודות הסבל. אולם אף כי הכל צפו למוצא פיו, בחר הרבי להתעטף במעטה של שתיקה.

לארץ כל מהלף השבעה נסו מקרביו של הרבי להציל מפיו ולו

שערי גן עדן

עניית אמן במשנת בעל ההלוא

האהל על ציונו של הסבא קדישא מראדושיץ

רבי יששכר בער מראדושיץ
י"ח בסיון תר"ג

רבי יששכר דב בארון, האדמו"ר הראשון לבית ראדושיץ, נולד בשנת תקכ"ה לאביו רבי יצחק בעירה ראדושיץ שפולין. משחר ילדותו נכר היה כי לגדולות נוצר. הוא שקד על תלמודו יומם ולילה, וכל הליכותיו היו אפופות בגנוני קדשה.

הסתופף בצלם של רבים ממאורי החסידות, ובהם רבי משה לייב מסאסוב, החוזה מלובלין, היהודי הקדוש מפשיסטה

וה'אוהב ישראל' מאפטא.

בשנת תקפ"ה, עם פטירת רבו 'אוהב ישראל', החל לנהל את עדתו בעיר ראדושיץ, ורבים נהרו להסתופף בצלו. מעריציו כנהו בחבת קדש 'הסבא קדישא מראדושיץ'. נכדו רבי ראובן חיים צ'רניקה מתעד בספרו 'נפלאות הסבא קדישא' את ארחות חיו והנהגותיו. נפטר בערב שבת קדש פרשת בהעלתך, י"ח בסיון תר"ג, ונטמן בבית החיים בראדושיץ. לאחר פטירתו היה ציונו מוקד עליה לרגל להמונים ובפרט ביום ההלוא.

בקש לשמוע
ברכות השחר

"הדר לשמע בכל יום
ברכות השחר מאנשים
ולענות אחריהם אמן,
ומאד הזהיר לבניו
ונכדיו שיאמרו הברכות
בפניו, כדי שיענה אמן
אחריהם"

(נפלאות הסבא קדישא'
מהדורת ירושלים תשע"ח עמ'
עה).

דיבורים טובים

שבועון הילדים של 'משמרת השלום'

מס' 35

פר' בהעלותך
תשפ"ד

הנני...
שיהיה...

החיים הטובים של היתרן

מי מנצח את גרשון למרות הכל

זוכר את גרשון גרשוני משבוע שעבר? ההוא שתמיד נלחם, שמתעקש ואינו מוותר עד הנצחון?

ביום חרף אחד סגירי, קם גרשון לשמע צהלות ילדים מהרחוב. הוא העיף מבט בחלון ולא האמין למראה עיניו: שלג!

מה שלג? התבלבל גרשון. זה לא מסתדר לי עם התכניות! היום תכננתי לצאת אחרי הלמוד לכמה קניות חשובות מאד... מה עושים עם השלג הזה שהופיע כך פתאום?

אחרי תפלת שחרית והלמוד הקבוע, החליט גרשון שהוא יוצא ויהי מה. הוא הרי אחד שאינו מוותר בקלות. הוא תכנן - אז הוא ילך עם זה 'עד הסוף'!

'לא אתן לשלג לשבש לי את התכניות. סליחה? בגלל כמה פיתיתים לבנים לא אעשה את מה שרציתי?'

הוא התעטף במעיל, צעיף וכפפות, ויצא אל הרחוב הקפוא. פתיתי השלג התעופפו וצרכו את פניו. אך הוא המשיך ללכת, נחוש, באותו פרצוף עצבני שהיה רגיל לעטות בכל וכוח. 'אף אחד לא מנצח אותי. גם השלג לא ינצח אותי', הוא אמר לעצמו.

מה רבה היתה תדהמתו כשעמד מול החנות, והנה - היא סגורה ונעולה...

אפלו שלט של התנצלות או הסבר, לא היה תלוי על הדלת.

גרשון עמד מול החנות הסגורה עצבני כלו. הוא חזר הביתה בצעדים מהירים, מתעלם מהשלג הצולף. כל אותו היום הסתובב גרשון בביתו הסגור, כועס ומתסכל - - -

כשמתרגלים לוותר, קל יותר

בשבוע שעבר אמרת, שאתה מבין מדוע טוב לוותרן

לעצמו "מה אשיב..."

"שלומי! איך נספיק את השיר?" נסיתי לנער אותו מאדישותו.

ואז הוא ענה לי ברגע אפני: "מה זה משנה? אז בסוף היתה לנו דרשה במקום שיר. את הקרטיבים נקבל מתישהוא. יהיה בסדר... מה אתה לחוץ? בוא תהנה כמה שיש!"

כמה קנאתי בו באותו רגע.

יש אנשים כאלה, שתמיד טוב להם עם מה שקורה. גם אם השתבשו התכניות, הם מסגלים להתגמש, לותר על דברים ולקבל ברצון ובפשטות מה שהשם תכנן להם.

חז"ל אמרו, שכל מי שאומר שירה בכל יום, זוכה ואומר אותה גם לעולם הבא. ה'נתיבות שלום' פרש את זה כך: מי שתמיד מודה ושר, כלומר: תמיד מרצה כמה שהשם עושה אתו, ומאמין שהכל לטובה, הרי הוא בן עולם הבא, כי כבר בחיים שלו בעולם הזה, הוא חי בסוג של 'עולם הבא'.

הערה חשובה: יש מקום

אחד בו העקשנות דוקא

משבחת וטובה! מול פתויי היצר

הרע. שם אסור לנו לותר. יש דברים

שבהם אנתנו מתעקשים וזה מצין;

בשמירה על העקרונות של הבית שלנו,

על מנהגים קדושים, על קבלות שקבלנו

על עצמנו. נגד החבר אל תהיה עקשן וחזק,

נהיום הבנת שגם נגד המציאות, רצון השם, אין

להתעקש... אבל מול היצר הרע שמנסה להחליש

ולהרפות אותך מעבודת השם - תהיה עקשן כמו

פרד! שם אסור לותר...

רגע!

הבנתי כמה חשוב וטוב לותר, ועדין זה קשה לי. יש

לך עוד עצה בשבילי?

על זה נדבר בעז"ה בשבוע הבא...

בינתיים תחשב על מה שקראת!

שבת שלום - משלם.

שו"ת משולם

הלכה לשלחן השבת

אלימלך מכריז: מה הבעיה?
על ילדים קטנים אין שום
בעיה לדבר לשון הרע!
האם הוא צודק?

אסור
לדבר לשון הרע
גם על ילדים קטנים, אם
עלול להגרם לילדים נזק
מדבורים אלו.

מתסו מיקס

עצור, עבודות בדרך! כאן מתקנים את... עצמנו!

מטולם

ספרי

ראית טוב

אורי

זכירת השקר

אהרו

אחדות

לשוננו

לשון הרע

עוקא

פתיי היצר

זיקוק

כעס

ציטה

פזיזות

הי, תראו! הם הביאו מפיזנים בצבע בתם!
חצפה! בקשנו שיהל יהיה שחר לבן!

משפחת בהן מבינים בביתם "שבע ברבות" לדוד הצעיר.
ילדים! המשלוח של החד פעמי הגיע!
יו אפשר להתחיל לערוך!

שלום, הזמנו אצלכם חד פעמי לארוע, ושלקתם מפיזנים בצבע הלא נכון.
לא, לא יעור מחר. אנחנו צריכים עכשו מפיזנים מתאימים! מה זה נגמרו המשלוחים? אתם חגבים לשלח.

נג, מה אפשר לעשות, זה מה יש!
מה פתאום? אני מתקשר אליהם.

מפש משמים שזה מה שהגיע. בוא לערוך אתנו, אתה מפסיד...
בדיקה: מנסה לנצח, ובינתים... מפסיד...

הם אמרו שיבדקו ויחזרו אלינו. הי, מה אתם עושים?
נכון יפה? תראה איך הבתם מוסיף פה צבע!

רוצים לשמע יותר על משלם וחבריו, ועל חילי היצר הרע המסכנים? **הפנסו לקו חברים 072-337-2212 שְלוּחָה 32**

נאה דורש

פנינים ממיטב המגידים בהוצאת "יפה נוף"

שְׁלָף גְדוּלָה מְשֻׁלָּה

בְּהַעֲלֵתָךְ אֶת הַנֶּרֶת (ח, ט)

מדוע נסמכה פרשת המנוחה לפרשת הנשיאים? פרש רש"י: "לפי שפשראה אהרן חנכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמם בחנכה, לא הוא ולא שבטו. אמר לו הקדוש ברוך הוא: חייך, שלף גדולה משלָהם, שאתה מדליק ומיטיב את הנרות". נשאלת השאלה: האם מישוהו חייב את הנשיאים להביא את קרבנותיהם? לא! הרי זו היתה נדבה! אם כן, מי הפריע לאהרן להביא גם כן קרבן? שביא גם הוא!

אומר רבי מרדכי הכהן מצפת בספרו "שפתי כהן" (לקמן טו, א): כשהקב"ה אמר למשה לצוות לעם לשאל כלים מהמצרים, זה נאמר רק לישראל, כיון שהיה זה כנגד העבודה שעבדו. אך לשבט לוי שלא השתעבדו בעבודה, לא הטר לקחת מן המצרים. אם היו לוקחים - היה החפץ הנלקח גזל בגדים.

בנוסף, בעת בנות הים, השתתף כל העם בבזיה, מלבד שבט לוי. לפיכך לא הקריבו בני לוי קרבנות עם שאר הנשיאים, שהרי הקרבן היה מרוב מדברים ימרי ערף: קצרת כסף שלשים ומאה משקלה, מזרם כסף שבעים שקל, כף אחת עשרה זב ועוד. מנין להם דברים כה יקרים? כשראה אהרן את קרבנות שאר הנשיאים, חלשה דעתו. הנה כלם תורמים, ולי אין כסף לתרם, רק משום שישבתי ולמדתי תורה! אמר לו הקב"ה: שלף גדולה משלָהם! כל מה שאתה רואה פה, הוא ממך. "שאתה מדליק ומיטיב את הנרות". בלי השבט שלף ישב ולמד תורה, לא היה כלום!

דעת הרמב"ם בהלכות תלמוד תורה (פ"ג ה"ה), שאסור לקחת כסף על למוד תורה, לא לרבנים, לא לדיינים ובודאי לא לאברכים. מנין תתפרנס? מיגיע כפיו! כל הראשונים והאחרונים חולקים עליו, אבל זו דעתו. פעם בהיותי במקסיקו, נגש אלי בחור שלומד באוניברסיטה ושאל: "האחראי אמר לי שברמב"ם כתוב שאסור לאדם לקבל תמיכה כספית על כך שהוא יושב ולומד. מה הרב אומר על זה?" "מה שאני אומר, לא כל כך משנה", השבתי לו. "אך נראה לי שהאחראי שלף, לא מכיר שום רמב"ם חוץ מהרמב"ם הזה!"

הבחור הנהו בהספקמה. "אתה מבין?" המשכתי ואמרתי. "כל אלה שלא יודעים שום הלכה ברמב"ם, יודעים ומכירים את הרמב"ם הזה, וחושבים שכל גדולי הדורות לא יודעים אותו!"

רבי דב לנדו שליט"א הראה לי פעם שהתשב"ץ (שו"ת ח"א סי' קמב-קמח) כותב, שכאשר הוא התגורר בספרד עסק ברפואה. כשברח לאלג'יה אמרו לו בני הקהלה היהודית: 'כאן לא צריכים רופא אלא רב. אנחנו מוכנים לשלם לך משכורת על כך! הוא לא ידע מה לעשות, שהרי הרמב"ם אוסר את הדבר. הוא ישב וכתב תשובה גדולה, בה הוא חולק על הרמב"ם מכל וכל, ומתיר ללומדי תורה ולעוסקים במשרות תורניות להתפרנס מן הצבור.

אמר לי רבי דב: בדור הזה, גם הרמב"ם מודה שמתר לקחת כסף מן הצבור עבור למוד תורה! מדוע?

פעם היה אפשר להיות גם רבי יוחנן וגם סנדלר, גם רבי יצחק וגם נפח. היום אין אפשרות לאחז בשני התארים, וממילא אם צריך

לבוחר ביניהם, ודאי שעדיף לבחור בתאר רבי. זאת ועוד, המציאות מוכיחה שבמקומות שבהם יש אברכים יש יידישקייט, ובמקום שאין אברכים - הכל יבש מבחינה רוחנית!" אם כן, אם אברך מגיע לבית הכנסת ורואה שהמזגן נתרם לעלוי נשמת פלוני, וארון הקדש נתרם לעלוי נשמת אלמוני, ורק לו אין כסף לתרם מאומה משום שהוא לומד תורה, אל לו לפול ברוחו. "שלף גדולה משלָהם!"

(רבי שלמה לונשטיין שליט"א - נאה דורש כרך חדש על במדבר)

מעלתו של אדם שאינו מתלונן

ויהי העם כמתאננים רע באזני ה' (יא, א)

ההתמרמרות והתלונות מביאות על האדם רעה, ואלו אדם שאינו מתלונן זוכה למעלות גדולות.

רבי שמחה זיסל ברוידא זצ"ל, ראש ישיבת חברון, אמר: נתן דעתנו לכך שרבי עקיבא זכה לגלוי אליהו עוד בהיותו עם הארץ! הדבר תמוה, בזכות מה זכה לכך, אם לא קרא ולא שנה? נתבונן במאורעות שעברו עליו: חמיו, כלבא שבווע, כעס על בתו רחל וגרש מביתו את הבת ואת החתן. הוא לא נתן לו שום צ'אנס להוכיח את עצמו. רחל התעברה וילדה לאביה נכד ראשון, אך כלבא שבווע לא דאג אפילו למטת תינוק עבור הנכד שלו, והשאיר אותו לישון על תבן! אדם רגיל היה מלא טענות ומענות: איזה אדם אכזרי! הוא אינו מתיחס אלי אפילו כעורב או ככלב! שיתן משהו לכל הפחות לנכד! גם אם הוא חושב שאנחנו לא בסדר, הרי התינוק הוא הנכד שלו!

אולם רבי עקיבא אינו אומר מלה בגנות חמיו. הוא מפנה את תשומת לבו של רחל אשתו לתבן שיש להם, ומבטיח לה שכאשר ירחיב ה' את גבולם יקנה לה 'עיר של זהב'.

אדם כזה, שאינו בא בטרונגה ואינו מתלונן - אומר רבי שמחה זיסל - ראוי לזכות לגלוי אליהו, שאשרי מי שאמר לו שלום והחזיר לו שלום!

^ (רבי גואל אלקריף שליט"א - נאה דורש כרך חדש על במדבר)

@הכננה הנסתרת בבכיה

#וישמע משה את העם בכה למשפחתיו (יא, א)

%מפרש רש"י: "על עסקי משפחות, על עריות הנאסרות להם".

נשאלת השאלה: היכן הם דברו על עסקי עריות? הרי כל הצעקה והתלונה שלָהם היתה על הבצילים והשומים!

אומר הספר "מסלות חיים": מכאן רואים יסוד גדול: לפעמים אדם בוכה וצועק על דבר אחד, אבל באמת הוא מתבונן לדבר אחר לגמרי.

מספרים שפעם ראו בהלנייה שנגערה בחוץ לארץ אדם הממרר בבכי. נגשו ושאלוהו: "האם הנפטר הוא אביך?"

"לא"

"דוד?"

"לא"

"משפחה?"

"לא"

"חבר טוב?"

"לא"

"אז למה אתה בוכה?"

"אני משלח מארץ ישראל, אני מסתובב פה במשך חצי שנה וכבר אספתי חמשים אלף דולר, והלילה גנבו לי אותם. אני נורא רוצה

להם חלק בִּישׁוּב אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כַּמְבָּאָר בְּ"אֲבִי נֹר" שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְקִימִים מִצְוַת יִשׁוּב אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל".

(רבי מנשה ישראל ריזמן שליט"א - נאה דורש כרך חדש על במדבר)

עֲנֻתֵינוּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ

וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עָל פְּנֵי הָאָדָמָה (י.ב.ג.)

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בּוֹדֵאי יָדַע אֶת מְקוֹמוֹ, שֶׁהוּא מְנַהֵיגִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמוֹסֵר הַתּוֹרָה. עִם כָּל זֹאת לֹא יָחַס שׁוּם מַעֲלָה לְעַצְמוֹ, אֲלֵא רָאָה אֶת הַכֹּל כַּמְתָּנָה מֵאֵת ה', שֶׁבָּחַר בּוֹ לְהַנְהִיג אֶת יִשְׂרָאֵל. הוּא עָשָׂה הַכֹּל מֵתוֹךְ הַתְּבַשְׁלוֹת מִחֻלְסֵת לְקַבֵּ"ה.

שָׂאֵל פַּעַם אָדָם: מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הֲרִי הָיָה בְּשָׂמִים וְרָאָה אֶת הַמַּלְאָכִים. אֵלּוֹ אֲנִי הֵייתִי רוֹאֶה אֶת כָּל זֶה, גַּם אֲנִי הֵייתִי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. כִּפְעַת שָׂאֵל רְאִיתִי אֶת כָּל זֶה יֵשׁ לִי נְסִיוֹנוֹת?

הַשִּׁיבוּ לוֹ: אֲכֹן מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה בְּשָׂמִים, אֲךָ לְבַסּוֹף יָרַד וְחָזַר לְכָאן, וְהִצִּיר הָרַע לֹא הֵנִיחַ לוֹ. כִּבְּרָ אֲמָרוּ חֲכָמִים (סְפָרָה נב ע"א): "כָּל הַגְּדוֹל מִחֻבְרוֹ יֵצֵא גְדוֹל הַיְמָנוּ". מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה יָכוֹל לְהִיּוֹת עִם גְּאוּהַ גְּדוֹלָה וְלִהְרָגִישׁ כַּמָּה גְּדוֹל הוּא שֶׁהָיָה בְּשָׂמִים וְרָאָה אֶת הַכֹּל. בְּכָל זֹאת מַעֲדִיחַ הַתּוֹרָה: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עָל פְּנֵי הָאָדָמָה".

נִתֵּן לְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּקָה גַם בְּדִרְכֵי הַפְּיֻכָה. מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֹמֵר: אֲנִי הֲרִי הֵייתִי בְּשָׂמִים וְרְאִיתִי אֶת הַמַּלְאָכִים, אִם כֵּן בְּרוּר שֶׁתְּהִיָּה לִי יְרֵאת שָׂמִים, כִּי אֲנִי רְאִיתִי הַכֹּל. אֲךָ הָאָדָם "אֲשֶׁר עָל פְּנֵי הָאָדָמָה" שֶׁלֹּא רָאָה זֹאת, וַיֵּשׁ לוֹ נְסִיוֹנוֹת וּקְשָׁיִים, וּבְכָל זֹאת הוּא עוֹבֵד אֶת ה', אֲנִי כְּלוּם לְעַמְתּוֹ...

(רבי אריה יודלביץ שליט"א - נאה דורש כרך חדש על במדבר)

אֵין בְּמָה לְהַתְּגַאוֹת!

וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עָל פְּנֵי הָאָדָמָה (י.ב.ג.)

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית הֵייתָה יְשִׁיבָה שֶׁמְנַתֵּה קְרוֹב לְשִׁבְעַ מֵאוֹת בְּחוּרִים, וּבְרֵאשֵׁה עָמַד רֵאשׁ יְשִׁיבָה שֶׁהָיָה עֲלָיו גְּדוֹל בְּמִיחָד. לְמֵרוֹת גִּילוֹ הַצְּעִיר הוּא חִלָּה בְּמַחְלָה קִשְׁיָה שֶׁגָּרְמָה לְפִגְיָה בְּזִכְרוֹנוֹ. בְּיוֹם אַחַד, כִּשְׁעֵלָה עַל הַבֵּימָה לֹמַר אֶת הַשְּׁעוּר הַכִּלְלִי - הַשְּׁעוּר פָּרַח מִזְכְּרוֹנוֹ וְהוּא לֹא זָכַר מְאוּמָה, גַּם לֹא אִיזָה גִמְרָא לֹמְדִים בִּישִׁיבָה.

הַדְּקוֹת חוֹלְפוֹת וְהַבְּחוּרִים מְמַתְּנִים לְמוֹצָא פִּי. כַּעֲבוּר כַּמָּה דְקוֹת הַבְּחִינִי שֶׁהוּא מְשַׁדֵּר מְצוּקָה נוֹרָאָה, וְהֵם נִכְנָסוּ לְמַבּוּכָה גְּדוֹלָה. מָה עוֹשִׂים?

לְפַתַּע פְּתַח רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה אֶת פִּי וְאָמַר: הַגְּמֵרָא (סוֹפָה מֵשׁ ע"ב) אֹמֵרֶת: "מְשַׁמַּת רַבִּי בְּסֵלָה עֲנוּהָ, אָמַר רַב יוֹסֵף לְתַנָּא: לֹא תִיתְּנִי עֲנוּהָ, דְאִיכָא אָנָּא". וְכָל הַמְּפָרְשִׁים תִּמְהִיִּים מָה כּוֹנֵת רַב יוֹסֵף, הֲרִי מָה שֶׁאָמַר "לִישְׁנָא אַחֲרֵינָא תִיתְּנִי עֲנוּהָ דְאִיכָא אָנָּא" זֶה גְּאוּהַ שְׂאִין כְּדָגְמַתָּה?

אֲלֵא, אָמַר רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה לְתַלְמִידָיו: רַבִּי הַקְּדוֹשׁ הָיָה נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל, תִּנָּא קְדוֹשׁ, מְסַדֵּר הַמְּשֻׁנּוֹת, וְיַחַד עִם גְּדוּלוֹתָו בַּתּוֹרָה הָיָה עֲשִׂיר גְּדוֹל וְיַחֲסוֹן גְּדוֹל, תּוֹרָה וְגְדוּלָה הַתְּאָגְדוּ יַחַד עַל שְׁלֵחָנוּ. לְמֵרוֹת זֹאת הָיָה בַּעַל יְסוּרִים גְּדוֹל, מֵתוֹךְ הַתְּבוּנָנוֹת בְּרַבִּי לְמַד הָעַם מוֹסֵר הַשְּׁכָל גְּדוֹל: בְּעוֹלָם הָזֶה - אֵין בְּמָה לְהַתְּגַאוֹת! גַּם מִי שֶׁהִגִּיעַ לְפַסְגַּת הַפְּסוּקוֹת בְּחִכְמָה וּבַעֲשָׂרָה, עָלוּ לְסֻבֵּל בְּצוּרָה קִשְׁיָה בְּיוֹתֵר! מֵתוֹךְ הַתְּבוּנָנוֹת זֶה נִתֵּן הָיָה לְרַכֵּשׁ אֶת מֵדַת הָעֲנוּהָ, לְפִיכָּךְ אָמְרָה הַגְּמֵרָא: "שְׂמַשְׁמַת רַבִּי - בְּסֵלָה עֲנוּהָ".

כֵּא רַב יוֹסֵף וְאֹמֵר: אֶת מוֹסֵר הַהַשְּׁכָל הָזֶה שֶׁנִּתֵּן הָיָה לְלַמֵּד מְרַבִּי, אֲמַשְׁרֵר לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד מִמֶּנִּי. גַּם אֲנִי הֵייתִי גְּדוֹל בַּתּוֹרָה וְיַחַד עִם זֶה בַּעַל יְסוּרִים גְּדוֹל, סְגִי נְהוּר, וְגַם חִלְיָתִי וְשִׁכְחֵתִי אֶת תְּלַמּוּדִי. בְּמָה, אֲפּוּא, יִתְּגַאֵה לֵב הָאָדָם?

וְזוֹ כּוֹנֵת רַב יוֹסֵף בְּאוּמְרוֹ "דְאִיכָא אָנָּא" - גַּם מֵהַתְּבוּנָנוֹת בְּמָה שֶׁעָבַר עָלָי תּוֹכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד אֶת מָה שֶׁנִּתֵּן הָיָה לְלַמֵּד מְרַבִּי.

וְאָז פָּרַץ רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה בְּבִכֵי מַר שֶׁסָּחַף אֶת כָּל בְּנֵי הַיְשִׁיבָה: "תְּלַמִּידֵי הַיְקָרִים! תִּסְתַּכְּלוּ עָלַי. הֵייתִי כּוֹהַ בַּעַל כְּשָׁרוֹן, עֲמַדְתִּי בְּרֵאשֵׁית יְשִׁיבָה כְּבָר מְגִיל צְעִיר, וְהִנֵּה אֲנִי עוֹמֵד לְפָנֶיכֶם שְׁבַר כָּלִי, לֹא זֹכַר מְאוּמָה. תְּלַמְדוּ מִמֶּנִּי: בְּמָה יֵשׁ לְהַתְּגַאוֹת?"

(רבי חזקיהו יוסף סרלנשטיין שליט"א - נאה דורש כרך חדש על במדבר)

לְבָבוֹת, אֲבָל לְעַמֵּד כֵּךְ בְּאֲמֻצָּה הַרְחוּב וּלְבָבוֹת? לָכֵן בָּאתִי לְהַלְוִיָהּ. פֹּה אֲפַשֵּׁר לְבָבוֹת!"

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּבוּ עַל עֲסָקֵי עֲרִיּוֹת שֶׁנֶּאֱסָרוּ, אֲךָ כִּיּוֹן שֶׁלֹּא הָיָה נְעִים לְבָבוֹת עַל זֶה, תָּלוּ אֶת הַבְּכִיָּה בְּבָצְלִים בְּדָגִים וּבְשׁוּמִים.

יֵשׁ בְּכָךְ נִפְקָא מְנָה גְּדוּלָה: לְפַעְמִים אָדָם נִכְנָס לְבֵית כְּנֻסָת וּמִתְחִיל לְצַעֵק עַל הַגְּבֵאִי: "לָמָּה הַדְּלַקְתָּ אֶת הַמְּזוּגָן?" אוֹ "לָמָּה לֹא הַדְּלַקְתָּ אוֹתוֹ?" הַגְּבֵאִי לֹא מְבִין מָה אוֹתוֹ אָדָם רוֹצֵה מִמֶּנּוּ, אֲךָ בְּאֲמַת הוּא לֹא מִתְּכוּן אֵלָיו. הוּא עֲצָבִי מִחֻמַּת סְפָה אַחֲרָתִי, וְהַגְּבֵאִי הוּא ה'סְרַבָּן' שֶׁעָלָיו הוּא מוֹצִיא אֶת כַּעֲסוֹ.

כֵּךְ גַּם בְּבֵית פְּנִימָה. לְפַעְמִים כֵּן הוּא מְדַבֵּר כַּעֲס וּבְעֻצְבִים, וְאִי אֲפַשֵּׁר לְהַבִּין מֵדוּעַ זֶה כֵּךְ. בְּמַקְרָה אַחַר, מְצַפִּים שֶׁכֵּן הוּא יֹאמֵר מְלָה טוֹבָה, וּלְבַסּוֹף לֹא רַק שֶׁהוּא לֹא אֹמֵר זֹאת, אֲלֵא הוּא עוֹד אֹמֵר מְלִים קְשׁוֹת וּפְתוּעוֹת. בְּמַקּוֹם לְכַעַס עַל כֵּךְ, יֵשׁ לְהַבִּין שֶׁהַדְּבַר נּוֹבַע מִכֵּךְ שֶׁכֵּן הוּא חֵשׁ שֶׁבְּבֵית הוּא יָכוֹל לְנַהֵג בְּטַבְעֵיּוֹת, לֵלֵא כָּל מַסְכוֹת וְהַעֲמַדַת פְּנִים. כִּיּוֹן שֶׁהוּא עֲצָבִי בְּעַקְבוֹת מְאָרַע אַחַר הוּא פּוֹרֵק אֶת תְּסוּכוֹלוֹ בְּבֵית.

אִם מְבִינִים זֹאת וּמְכִילִים אוֹתוֹ, אֲפַשֵּׁר לְמַנְעַ מְרִיבָה גְּדוּלָה, וְהַשְּׁלוּם וְהַשְּׁלוּם מוֹסִיפִים לְשׁוֹר בְּכָל מַצֵּב.

(רבי שלמה לונשטיין שליט"א - נאה דורש כרך חדש על במדבר)

הַשְּׁלִיחוֹת הָאֲמַתִּית שֶׁל הַשֹּׁד"ר

הִיד ה' תְּקַרָּר (יא, כג)

בְּסִפְרָה "תְּפַאֲרַת יִשְׂרָאֵל" מוֹבָא מַעֲשֵׂה בַשֹּׁד"ר אַחַד, שֶׁנֶּשְׁלַח מִטְּבַרְיָה לְחוּץ לְאֶרֶץ כְּדִי לְאַסֹּף כֶּסֶף לְפִרְנֻסַת חֲבוּרַת הַחֲסִידִים שְׁחִיו בְּדַחְקוֹת וּבְעָנִי. הַשֹּׁד"ר נִסַּע מְעִיר לְעִיר, אֲךָ לֹא רָאָה בְּרַכָּה בְּעַמְלוֹ. בְּאַחַת מְעָרֵי אִיטַלְיָה פָּגַשׁ הַשֹּׁד"ר אֶת רַבֵּנוּ הַחִיד"א.

הַחִיד"א הַכִּיר הֵיטֵב אֶת מַצַּב הָעָנִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא גּוֹבֵל מִמֶּשׁ בְּפַקּוּחַ נַפְשׁ. הוּא נִתֵּן לְשֹׁד"ר עֲצָה לְהַצְלִיחַ בְּשִׁלְחוֹתוֹ: "בּוֹינָה שֶׁבְּאוֹסְטְרִיָּה מִתְּקַיְמַת הַגְּרָלַת פִּיס גְּדוּלָה מְאֹד. לִי יֵשׁ מְסוּרָה מִחֲכָמֵי סְפָרַד אִיךָ לְעֵשׂוֹת 'שְׂאֵלַת חֵלוֹם'. אֲךָ עַל פִּי שְׁאֲסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשָׂמוֹת, מִתֵּר לְעֵשׂוֹת שְׂאֵלַת חֵלוֹם עֲבוּר עֲנִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַמְּתִסְרִים בְּיִסוּרֵי הָרַעַב. אִם כֵּן, מִיַּעַץ אֲנִי לָךְ לְעֵשׂוֹת שְׂאֵלַת חֵלוֹם, וְלִשְׂאֵל בְּחֵלוֹם אִיזָה מְסַפֵּר שֶׁל הַפִּיס יִזְכֶּה בְּסוּכּוֹם הַגְּדוֹל. בְּסוּכּוֹם הַכֶּסֶף שֶׁתְּקַבֵּל יָכוֹלָה לְהִיּוֹת יְשׁוּעָה גְּדוּלָה לְעַנְיֵי אֶרֶץ הַקּוֹדֵשׁ".

הַשְּׁלִיחַ עָשָׂה שְׂאֵלַת חֵלוֹם, וְגָלוּ לוֹ מְשָׁמִים אֶת הַמְּסַפֵּר הַזּוֹכֶה בְּגוֹרֵל הַבָּא. בְּקוּמוֹ בְּבִקְרָ זָכַר הַשֹּׁד"ר בְּבִרוּר אֶת כָּל הַמְּסַפְּרִים, מְלַבֵּד הַסְּפָרָה הַאֲחֵרוֹנָה. נִרְאָה הָיָה לוֹ שָׂזוּ הֵייתָה הַסְּפָרָה שֵׁשׁ, אֲבָל סַפֵּק קַל הַתְּעוּרֵר אֲצֵלוֹ, שְׂאוּלֵי מְדַבֵּר בְּסִפְרָה תִשַּׁע.

מָה עָשָׂה?

מֵאַחַר וְגוֹבֵר נֶאֱמָר הָיָה, וְאֲסוּר הָיָה לוֹ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ סְתָם בְּכַסְפֵי הַצְּדָקָה, וּמֵאַחַר וְהָיָה בְּטוּחַ כְּמַעַט לְחֻלוֹטִין שֶׁהַמְּסַפֵּר הִנְכוּן הוּא שֵׁשׁ, הוּא קָנָה רַק כְּרִטִּיס אַחַד. וְכִתֵּב אֶת הַסְּפָרָה שֵׁשׁ בְּסוּף.

לְצַעֵר גְּדוּלָה, זָכָה בְּפִיס הַמְּסַפֵּר עִם תִּשַׁע בְּסוּף, וְלֹא עִם שֵׁשׁ.

בְּבֹאוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל חוֹר הַשְּׁלִיחַ אֵל הַמְּשַׁלַּח, וְשִׁטַּח לְפָנָי הַמְּנַהֵג, רַבִּי אַבְרָהָם שָׁמוּ, אֶת פִּנְקַס הַהוּצָאוֹת וְהַכְּנָסוֹת. כִּשְׁרָאָה רַבִּי אַבְרָהָם סוּכּוֹם כֶּסֶף שְׂרִיצָא עֲבוּר קִנְיַת כְּרִטִּיס הַגְּרָלָה, הוּא שָׂאֵל אֶת הַשֹּׁד"ר לְמַשֵּׁר הָעֲנָיוֹ.

הַשֹּׁד"ר סִפֵּר לוֹ עַל שְׂאֵלַת הַחֵלוֹם, וְעַל הַמְּסַפֵּר שֶׁלֹּא הָיָה בְּטוּחַ בּוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי אַבְרָהָם: "בְּשׁוּם אֲפֹן לֹא הֵייתָ לָךְ רִשׁוּת לְהוּצִיא סוּכּוֹם זֶה מִקְּפַת הַצְּדָקָה. אֲתָה לְבַדָּךְ תִּשָּׂא בְּהוּצָאָה זֶה. וְכִי לֹא יָדַעְתָּ כִּי יָד ה' לֹא תִקְצֵר? הַקְּבָ"ה זֶן וּמְפָרְנִס לְכָל, אֲלֵא שְׂאִינוּ רוֹצֵה שֶׁהַיִּשׁוּב בְּטַבְרִיָּה יוֹכַל לְהַתְּמִים בְּכַחוֹת עַצְמוֹ, כְּדִי לְזַכּוֹת אֶת יוֹשְׁבֵי חוּץ לְאֶרֶץ

בְּחֻלְקָ בְּקֻדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲתָה הֵייתָ שְׁלִיחַ לְהַבִּיא לִיהוּדֵי טַבְרִיָּה אֶת מְעוֹתֵיהֶם שֶׁל בְּנֵי חוּ"ל, כְּדִי לְזַכּוֹת אֶת בְּנֵי חוּ"ל. אִם אֲנִישִׁים לֹא נִתְּנוּ לָךְ מְעוֹת, כְּלוּם הַתְּמַנִּית "לְעֹז" לְקַבֵּ"ה, וְלַחֲפֵשׁ עֲבוּרוֹ עֲצוֹת, בְּכִיכּוֹל, אִיךָ לְהַבִּיא כֶּסֶף עַל יְדֵי פִיס וְשְׂאֵלַת חֵלוֹם? הַרְבֵּה דְרָכִים לְמַקּוֹם, וְלֹא הֵייתָ לָךְ זְכוּת לְהוּצִיא כְּסָפִים עַל כְּרִטִּיס הַהַגְּרָלָה. אֲדַרְבָּה, אֵלּוֹ הֵייתָ זֹכֶה בְּפִיס וְכֹא בְּשִׁפְעַ רַב לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הֵייתָ הַעֲקָר חֲסַר מִן הַסְּפָרָה כִּי הַעֲקָר הוּא לְזַכּוֹת אֶת תּוֹשְׁבֵי חוּ"ל, שִׁיְהִיָּה

מה יקרות השבת

פרשת
בהעלותך
תשפ"ד

גליון
635

יו"ר ע"י קהל רובלין בארה"ק

בראשות הגה"צ רבי מנחם ברוך יאזוע שליט"א
תלמידו של פוסק הדור בעל "שבת הלוי" זצוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו הגה"צ שליט"א ◆

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

כל כה חבל שהקפדתי

לכבוד מערכת מתיקות השבת שלום וברכה. ראשית ברצוני להודות לכם על הגליון האהוב והמחזק מאד שנקרא בשקיקה על ידי באי בית המדרש שלנו כמו בבתי מדרשות רבים אחרים. אשמח אם תוכלו להעלות בגליון את הספור הבא.

הספור שלי התחיל בהיותי ילד בחידה היה לי חבר בשם זבולון (שם משאל) שלצערי היתה לי קנאה גדולה בו, כיון שמשפחתו היתה מבוססת טוב מבחינה כלכלית והוא היה מקבל מהוריו כל מה שהוא רס היה צריה או כל מה שרס רצה, ואני לעמתי באתי ממשפחה עניה מאד. למעשה, הקנאה שהיתה לי בו נשארה רק בלבי, ולא השתמשת בה בדבור ובנדאי שלא במעשים הנובעים מסנאה וכדומה חס ושלום. באשר הגענו לישיבה קטנה, זבולון עלה אתי לאותה ישיבה ולדאבוני בישיבה הוא נהג להחליש את דעתי בכונה ולבזות אותי על העניות שלי הנכרת בגזדים הפשוטים שלי ובכלי הכתיבה הפשוטים שיש לי וכדומה.

הדברים שהוא היה אומר לי היו פוגעים בי קשות, אה אני התחזקתי שלא להראות כלל שאני נפגע ולשתק בלי להשיב לו דבר, אה הוא המשיה בדרכו עד שהסתימה השנה שאז הוא עבר לישיבה אחרת.

עברו שנים, זכיתי להתחתן ונעשיתי מגיד שעור בישיבה חשובה בבני ברק, הקב"ה פתח לי את שערי התורה וזכיתי לכתב כמה ספרים. חמי שיחיה שהוא

« המשך המעשה בעמוד א

מתיקות המציאות הגדולות

מתפצרת ונאבדת ממנו ועליו להתחזק ולדעת שהוא עוד ימצא את הנחת השלמה מבניו אף על פי שפעת היא מפצרת ואבודה ממנו.

מציאת השפע

'מעוּת מפזרות' - מרמז על כה שהקב"ה לא נותן לאדם את כל השפע ביום אחד, אלא מפזר לו את הטוב למשך כל ימי חייו, וכן המעוּת מרמז על האשפת חיל שהיא 'מאידו' ורכושו האמיתי והחשוב ביותר של האדם, שאדם לפעמים מוצא שמצב רוחה של אשתו מפזר ואינה שלוה ועליו להמתין בסבלנות ולדעת ש'הרי אלו שלו', הינו שבנידו הדבר להתפלל על שלום אשתו ולדבר עמה בנחת כדי שתתישב דעתה.

'מחרזות של דגים' - דגים מרמז על ההצלחות של האדם שהן עלולות להאבד לו אם לא מסתיר אותן מעיני בני אדם פדגים המסתירים בתוך המים.

'חתיכות של בשר' - מרמז על כה שלפעמים בשרו של האדם המסמל על עקר חייו נרקם ומתבזה על ידי בזיונות וחלישות הדעת שיש לו, שגם זה 'הרי אלו שלו' הינו שבחלישות הדעת שיש לו הוא זוכה לעצמו לעולם הבא, פי הצער שיש לאדם מכפר לו ולכלל ישראל על אסונות ועונשים.

הכרזה לפני ה'

והבשר מרמז גם על המדות הקשות שטבועות חזק באדם פחוקות על בשרו, שעליו למצא ולגלות אותן כדי לתקנו ועליו לדעת שהמדות האלו הן לא שיכות אליו,

פשעם ישראל הלוכו במסעות במדבר, שבט דן היה מאסף לכל המחנות, ויש לפרש שהוא זכה למעלה פזאת שאסף את כל האבדות שושכחו לאנשים.

ועל האבדות יש לנו פרק שלם במסכת בבא מציעא, פרק 'אלו מציאות', ובה מתחילים הילדים בלמוד הגמרא ואפשר למצא בה לקחים רבים לעבודת ה', ש'אלו מציאות' מלמד אותנו שישנן מדות ותכונות טובות שאדם זוכה להן בדרך מציאה מיד בהגיעו לעולם הזה, כגון שיש אדם שיש לו חבור למסכתות הש"ס ומטבעו הוא מוצא הבנה וקשר ללמוד הזה וכן על זה הדרך בתחומים אחרים.

'ואלו חייב להכריז' - יש מדות ומעלות שאדם צריה להכריז ולבקש מי יכול לעזר לו לרפש את אותן מעלות טובות, וכן יש להכריז על מדות רעות שאדם רוצה לגרשן ממנו שעליו להכריז לה' בקשה וגלוי דעת שאינו חפץ במדות אלו ולבקש חברים טובים שיעזרו לו להתעלות מהמדות שצריה לגרשן ממנו.

מציאת הנחת מהילדים

'בכרות של נחתום' - מרמז על מדות טובות שדומות לככרות של לחם, הינו שהן מכרחות לאדם פלחם חקו והן אצלו פאבדה שאינו מצליח לשמור אותן, ועליו לחפש ולבקש אחר אבדותיו הללו למצאן ולהשיבן אליו.

'מצא פרות מפזרים' - הפרות מרמזים על הילדים שהם פרותיו של האדם, שיום אחד אדם רווה נחת מבנו ולמחרת הנחת

• הרה"צ ר' אליהו קאהן שליט"א
 • משגיח דיישבתנו

האור שבנשמת היהודי

"בהעלתך את הנרות". הנה אמרו חז"ל (שבת כג): וכי לאורה הוא צריק? אלא עדות היא לבאי עולם ששכינה שורה בישראל. נשאלת השאלה, כיצד המנוחה היא עדות לבאי העולם ששכינה שורה בישראל, הרי היא מסתרת בתוך ההיכל שבבית המקדש?

אלא שכבר נאמר: "גר ה' נשמת אדם חפש כל חדרי בטן", ונשמות ישראל נמשלו לנה כמובא במקדש (תנחומא בהעלותך אות א), ולפי זה יבאר היטב, שהמנוחה החבויה ונסתרת בבית המקדש זוהי העדות ששכינה שורה בישראל, כי זה מלמד, שלכל יהודי יש נשמה בוערת לה שאורה רב, וגם אם באפו חיצוני לא יכיר ההבדל בין היהודי לגוי, בכל זאת נשמתו הקדושה נסתרת וחסויה בתוכו, במנוחה הסדורה החבויה בבית המקדש.

ורק הקב"ה שהוא "חפש כל חדרי בטן", יודע ומכיר מעלת כל יהודי, שנשמתו חסויה מתחת פסא כבודו ויתברך ויתכן שהיהודי בעצמו אינו מכיר במעלתו או במעלת חבריו ולזה דיקו חז"ל לומר 'עדות היא לבאי עולם' ולא אמרו 'עדות היא לאמות העולם', כי המנוחה היא עדות לא רק לאמות העולם, אלא גם בשביל כל אחד מישראל שהוא נקלל בבאי העולם, לדעת להכיר את ערכו כיהודים, ולהאיר פנים זה לזה ולכבד זה את זה כראוי.

לא כל מעלה שיכת לכל אחד, וכגון שלא כל אחד ראוי לשמש כמלך. ישראל להנהיג את כלל ישראל אף על פי שהיא מעלה טובה לזכות את הרבים, אלא בשמים מכריזים למי שיכת המעלה הזאת.

רק לא יאוש

וישגן מדות טובות שקימות באדם, אף קשה לו לגלות שהן מנחות בנפשו והן פאבדה שאבדה ממנו, עד שבא אדם ומכריז ושואל למי שיכת מדה זו, פאבדה שמכריזים עליה, כלומר שצריף שיבוא אדם ויגלה לו שיש בו מדות טובות.

והעקר שהאדם יזהר מאד שלא להתנאש מהמדות הטובות שאבדו ממנו, כי אדם שהתנאש מאבדותיו, הרי שאבדותיו נעשו הפקר, ומי שימצא אותן יכול לקחת אותן לעצמו, אף כל זמן שהוא לא התנאש מהן, הן שיכות לו, וכשיגיע בתפלות ובמאמצים יזכה להשיבן אליו.

אלא יאמת בלבו ויכריז לפני ה' שמדות אלו נדבקו בו מאמות העולם ויגרשן ממנו. 'לשונות של ארנמן' - מרמז על שמירת הלשון שלא לאבד את כח הלשון בלשון הרע ובדבורים אסורים. 'פרות מפזרים בארבע אמות' - מרמז על כף שהפרות האמתיים של האדם הם בארבע אמות של הלכה ויראת שמים, כמו שאמרו: אין לקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה ושל יראת שמים.

עין טובה

'כלי אנפוזיא' - מלשון 'אין פה ראיה' ומרמז על כף שהרבה פעמים אדם חושד בחברו כשאין לו ראיה אמיתית לחשדו, וזה מוכיח האם יש לו עין טובה או עין רעה, שאדם שחושד בחברו ולא דן אותו לכף זכות זה נובע מעין רעה, ואדם שדן את חברו לכף זכות זה נובע מעין טובה.

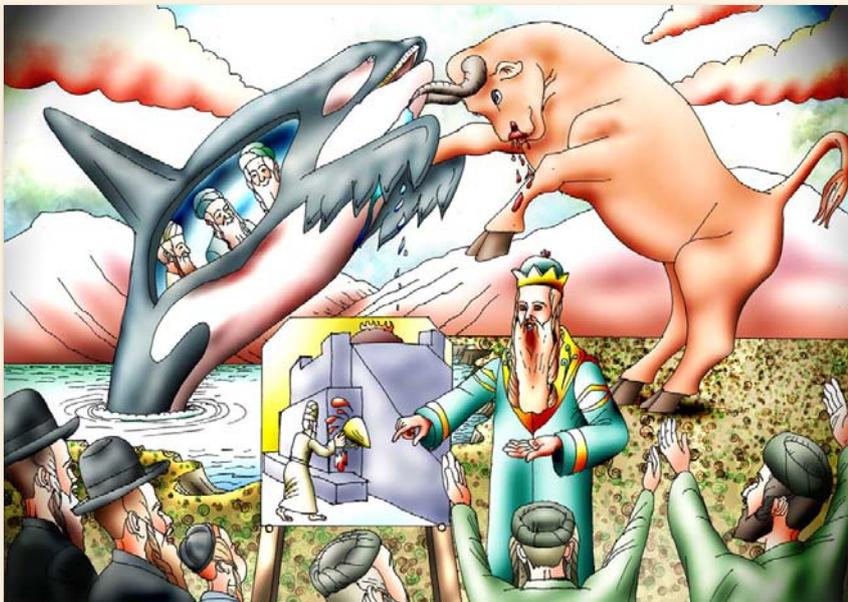
וישגן מעלות טובות שצריף להכריז בשמים למי הן שיכות, פאבדה שמכריזין עליה, כי

מתיקות הגאולה

וכשאדם נפטר וגופו נכנס לקבר, הרי שרק גופו כלה, ואילו הוא עצמו אינו כלה, שכן האדם עצמו הוא נשמתו ולא גופו, וראים בחוש שלגוף בפני עצמו אין שום משמעות, שהרי הגוף של המת לא יכול לטעם שום מאכל ולא להתענג

בעולם הזה כל אדם חפץ להיות, כמו שדוד מלכנו אומר: "לא אמות כי אחיה", מפני שאף על פי שיש כאן הרבה קשיים לאדם ברוחני ובגשמי, אבל כאן זה המקום היחיד שאפשר לאסוף בו זכויות, שעליהן יש את השקר והתענוג הגדול ביותר בעולם הבא.

מתיקות מחזה הגאולה

בימות הגאולה הלוינתו ושור הבר לוחמים זה בזה והצדיקים יושבים בעורו של הלוינתו. משיח צדקנו מלמד מכה את העם לתקן את המדות ולהפך את היצר הרע ליצר הטוב.

מדוע הצדיקים יושבים דוקא בעור הלוינתו ולא בעורו של השור? וכיצד יש ללמד ממחזה זה על תקון המדות?

על כף במאמר: 'מתיקות הגאולה'.

פניני הלכה

• הרמ"א ר' יוסף מאנדל שליט"א •

תרומות ומעשרות בזמן הזה

כתב השו"ע (י"ד סי' שלא א-ב), ש'החייב של תרומות ומעשרות מן התורה תלוי בכך שיבואו כל ישראל לארץ הקדש, מפני שנאמר "כי תבאו" משמע ביאת בלכם ולא ביאת מקצתו, ועל כן בזמן הזה שעדיין לא באו בלם לא"י, חייב תרו"מ הוא מדרבנן, ואף שיש חולקים וסוברים שבזמן הזה חייב תרו"מ הוא מדאורייתא, כתב הרמ"א שלא נהגו כן. וכתב הגר"א (שם ס"ח כח) ש'שקדע בארץ ישראל ששבת לגוי פרוטה פטורים מתרו"מ, כיון שהתרו"מ הם מדרבנן וכבר מציינו בסוריא שהתרו"מ בהם הם מדרבנן, שקדע של גוי שבה פטורה מתרו"מ, והסביר שזוהי פונת הרמ"א שכתב 'שלא נהגו כן', כלומר שלא נהגו להחזיק בחיוב תרו"מ מדאורייתא בזה"ל, וכן כתב החיד"א (ברכי יוסף סי' שלג) שכך דעת הרמ"א ולאפוקי ממי שכתב שדעת הרמ"א שאין חיוב תרו"מ בזה"ל אפילו מדרבנן.

וכל מה שקדע של נכרי בארץ ישראל פטורה מתרו"מ, הוא דוקא אם גם נמרה מלאכתו של הפרות אצל הנכרי, אבל אם הם רק גדלו בקדע של הגוי ואחר שנתלשו נמרה מלאכתו אצל ישראל, חייבים בתרו"מ, ומפריש תרומה ומעשר ראשון ומשיר לעצמו מעשר ראשון והוא שלו, מפני שהוא אומר ללוי אני באתי מכח הנכרי שאין אתה יכול לטל ממנו (שו"ע שלא ד), ותרומת מעשר [שהיא מעשר ממעשר ראשון השיבת לפה] מוכר לפהו ונוטל דמיה (הנה"ש).

מתיקות בבית

והחכם מאיר פנים בביתו ומספר ספורים של יראת שמים ונותן הרגשה נעימה בביתו ומדבר מחיי עולם הבא, שהרי כל אדם עתיד להגיע לשם, ויבקש יחד עם בני ביתו וילדיו שיזכו להאריה ימים ושנים, ולאחר אריכות ימים ושנים ינחלו חיי עולם הבא, וכמו כן ידבר בביתו על ימות הגאולה שהם יכולים להגיע בכל יום, ויתפללו לראות בקרוב את פני משיח צדקנו ואת בנין בית מקדשנו, אמן.

ואליו שלח אביי את תלמידיו ללמוד ממנו ממדותיו וממעשיו הטובים.

טבע השור וטבע הדג

ובמדרש (ויק"ר יג) מספר שלעתיד לבוא שור הבר ינחם בקרניו את הלוי וקורעו, והלוי ינחם את שור הבר בסנפיריו, ובבאור מהזה זה יש לבאר דהנה סימן הטירה העקרי של הדגים הם הקשקשים כמאמרם (נדה סו). כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר, והקשקשים הם פסלת, ובזה מרמז שהמעלה של הצדיקים היא הפסלת שעליהם, שהם הבזיונות וההשפלות שיש להם מבני אדם שלא מעריכים אותם ומזלזלים בהם.

ושור הבר הוא כנגד המדות הרעות שיש לבני אדם לכעס ולנגח באחרים כשור הפנגח, ובעצם כל אדם בא לעולם עם מדות רעות, ומטבעו הוא כ'שור הבר' שכווע ומלבין את פני בני ביתו וחבריו, כשור הבר המזיק לאחרים, ואדם שמתקרב לצדיקים הדומים לדגים ומקבל את עצותיהם, הם מלמדים אותו לשחט את מדת השור הזה שבו, ודבר זה נרמז בכך שהלוי יתן ישחט את שור הבר.

להפך את השור לטובה

וזה מרמז בסעודת הגאולה שתהיה משור הבר ולוי, שהקשר בין שור הבר ללוי הוא שהלוי יתן מכשיר את שור הבר בסנפיריו, והנמשל הוא שהצדיקים הדומים לדגים מקרבים ומרוממים את בני אדם לעבודת ה' והופכים את מדת השור הפורה שבהם לערבות, עד שמדת השור שבהם נעשית ראוייה לאכילה ערבה לצדיקים, וכשם שאות השור מקרבים על גבי המזבח והוא עולה לנחת רוח, כך אדם שמתקן את דרכיו, מעשיו עולים לנחת רוח לפני ה'.

ואת הלוי לא מקרבים על גבי המזבח, אלא לעתיד לבוא נשב בספת עורו של לוי, ושם, בתוך עור הלוי, נזכה לקבל את אור הצדיקים, האור של מדות טובות ודבקות בה' תמיד, וכדי להיות ראויים לזכות לזה לעתיד לבוא, עלינו כבר מהיום הזה להתרומם ולהתרחק מפעם וכדומה, וזאת על ידי שלא נפגע מקל דבר לא נעים שאמרו לנו, וכן נדע שאם נכשלו בפעם וכדומה, לא אבדה תקוה, ונתרומם להשתדל מעתה שלא להפשל בכעס.

משום תענוג, אם כן, גם התענוגות שהגוף מתענג הם על ידי הנשמה וכמבאר בדברי חז"ל שהנשמה מזינה את כל הגוף, והינו שהחיות והחוששים שבגוף הם בכל הנשמה, לכן צריך לדאוג הרבה לנשמה שהיא החלק האמתי שנקרא אדם ולא לדאוג כל היום להנאות הגוף.

זכרו עלמא דאתי

והחכם מזכיר תמיד לעצמו ולבני ביתו את עלמא דאתי, ועל כן טוב לאדם לומר לאשתו לפחות פעם אחת ביום שהוא רוצה להיות אתה בעולם הבא, כי כמו שאדם חושב על שמחה שעומדת להיות לו בבר מצוה או בחתונה שלו או בשמחתו של אחיו או של בנו, כך צריך לחשב על העולם הבא.

שכן בעולם הבא יהיה לנו תענוג עצום וגדול מאד, וכמו כן בימות הגאולה יהיה לנו תענוג גדול, וכמו שבחתנה יש מאכלים טובים, כך גם בימות הגאולה יהיו מאכלים מיוחדים של שור הבר ולוי, ועלינו לחשב על הימים האלו ולהתגעגע אליהם.

סעודת הצדיקים

וכמו בא בגמרא (ב"ב עה): עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים מבשרו של לוי, פשהם יושבים בספת עורו של הלוי, ובספת הדבר שהצדיקים ישבו דוקא בעורו של הלוי, נראה לבאר, משום שהצדיקים דומים לדגים, שהם מסתירים את מעלותיהם ואת מעשיהם הטובים מעיני בני אדם, ובהפך מן הצבועים שמראים עצמם כצדיקים ואינם צדיקים.

כמו שמספר בגמרא (ברכות נב) על בר הדאי, שהעמיד פנים של צדיק שידע לפתור חלומות בארץ פלא, ובסוף גלו שהוא משקר ופותר לכל אחד את חלומו לפי הנגיעה של בצע כסף, שכן כל החלומות הולכין אחר הפה, ומי ששלם לו [כאפי] פתור את חלומו לטובה ומי שלא שלם לו [כרבי] פתור לו לרעה.

ולעומתו בדורו היה את אבא אומנא שהוא היה נדמה כאדם פשוט שעוסק ברפואה ובהקצת דם, אבל היה מסתיר את מעשיו הטובים, שהיה עובד ה' גדול, עד כדי כך שקבל שלום משמים בכל יום (תענית כא).

אוהב תורה ולומדיה והתענג מאד מהספרים שחברתי, החליט לתמר בי ומלבד מזה שהוא שלם את כל הוצאות הדפוס, הוא גם עוזר לי בכל חדש בסכומים מכבדים, כך שבחסדי ה' כלכלת ביתי מתנהלת ברחבות ובכבוד גדול.

השנה, בשבוע שלפני חג השבועות, הזדמן לי להכנס עם משפחתי לחנות מזון לקניות לצורך החג, כשחזרתי לביתי הבחנתי שהטלפון שלי אינו נמצא אתי, נזכרתי שהוצאתי אותו מהכיס כשעמדתי בקופה והבנתי ששכחתי אותו שם.

הזדרזתי לחזור לחנות וכשהגעתי למרחק מהמפתח החנות נדהמתי לראות את זבולון ידיד נעורי עומד בפתח החנות ומבקש צדקה מהלקוחות שנכנסים ויוצאים מהחנות. קפאתי על מקומי ולא האמנתי למראה עיני, אך ראיתי בברור שאכן אני לא טועה וזהו זבולון ידדי לשעבר. כיון שהוא לא ראה אותי, החלטתי להכנס לחנות מהכניסה שבצד השני כדי שלא לבישו.

כשעמדתי בחנות חשבתי שבצעם אסור לי להתעלם מזבולון והחלטתי שעלי לשוחח אתו, נגשתי אליו והושטתי לו יד לשלום. התחלתי לשוחח אתו מה שולמו ומה מעשיו ולא הסתרתי את תמימתי 'מה ארע שאתה צריך לנדרבות של אחרים?' זבולון התאנח אנטה כבדה וספר לי את ספורו:

'אני היילד הקטן בבית, נולדתי להורי כשהם היו מבגרים, לפני שש אחים ואחיות שהקטן מביניהם גדול ממני בשנים עשרה שנה, וזו הייתה הסבה לכך שהורי אהבו אותי מאד ונתנו לי כל מה שרק דרשתי, אך דא עקא כשהגעתי לגיל השדוכים, אבי נפטר ולפני שנגמרה שנת האבל עלי גם אמי נפטרה, אני נשברתי מכה מאד ולא יכולתי לשמע שדוכים.

בנוסף בין אחי ואחיותי התפתחה מחלוקת קשה על הירושה, ובקבוצת זאת עד היום הירושה לא התחלקה כלל וכלל, כך שנשארת לי לא הורים, ללא משפחה וגם ללא פרוטה כפיס וזו הסבה שאתה רואה אותי פה מקבץ נדרבות.

כששמעתי את דבריו של זבולון, הרגשתי שלבי נשבר לרסיסים, התמלאתי

עליו ברחמים, אך באותם רגעים נזכרתי בגמרא שבבבל פעם כשהייתי לומד או מלמד אותה לתלמידים הייתי נזכר ביצדות שלי עם זבולון והיא הגמרא במסכת גיטין (ה) שאומרת: כל מי שיש לו קנאה או צעקת לגימה על חברו וזדומם, הקב"ה עושה לו דין.

וחשבתי לעצמי שכדאי לומר לו את זה, כי נראה בחוש שהקב"ה תבע את מה שהוא רצה אותי, וכך עשיתי, הזכרתי לו בעדינות את היצדות שלנו, אך אז הפתעתי בהפתעה שלא שערתי לעולם שהיא חזמת:

זבולון היה מפתע מאד לשמע שאני הייתי מקנא בו, וכך ספר זבולון: 'בכל שנות היצדות שלנו בלבי היה את ההפה, אני הייתי מקנא בה מאד, מכיון שלך היו אחים ואחיות ומשפחה תומכת, ואלו לי לא היו אחים בגיל הסמוך לגילי והייתי בודד בבית, ובשנה הראשונה של הישיבה קטנה הסנאה שלי בה התעצמה מאד, כי אז כבר כל האחים שלי היו נשואים ואני נשארתי בודד עם הורי המבגרים, בהפה ממך שלך היה בית חם ומלא חיות.

ומרב קנאתי בה טעיתי ונהגתי להקניט אותה, אך הייתי סבור שמרב שאתה מאשר מהבית החם שיש לך, כנראה שהפגיעות שלי בה לא עושות בה שום רשם, ובפרט שהיית שותק ולא היה נכר עליך שאתה נפגע כלל... ומרב שקנאתי בה ולא רציתי להמשיך להכשיל לפגע בה, עברתי ישיבה בסוף אותה שנת למוזים!

כשזבולון סים את דבריו, הייתי בהלם מהטענות שלותה אותי למשך שנים רבות ואז הבנתי כמה צריכה לזון לכך זכות וכמה אדם יכול לטעות שנדמה לו שיש לו הרבה מה לקנאות בחברו והוא לא מבין שחברו מקנא בו בכפל כפלים ורואה אותו המצלח ביותר לעמיתו.

מיד התפסיתי אתו ובקשתי ממנו סליחה על הקפדה שהייתה לי עליו, קראתי לו לביתי ונתתי לו סכום מכבד של כסף וכעת אני מתפלל לישועתו השלמה. הצעתי לו שנשלח את המעשה הזה לגליון "מתיקות השבת" לתועלת הרבים, והוא שמח מהרעיון, אך סכמנו שיהיה זה באפן שלא יפרסמו השמות והפרטים.

הפרטים שמורים במערכת

עצה מתוקה

דוד מלבנו אומר: "אשתך כגפן פריה בירכתי ביתך", וצריך להבין מדוע החשיב את האשה בירכתי הבית ולא בעמך הבית, כמו שאמר במקום אחר על האשת חיל "מושיבי עקרת הבית"?

אלא יש לבאר, שדוד מלבנו מזכיר בכך את החסרון שבאדם שאשתו לא חשוכה בעיניו והיא נחשבת בעיניו כערך שבצד הבית, ובכך יש לעורר אותנו להעריך את האשת חיל, שיש לאדם בכל יום בית להגיע אליו ולקבל הארת פנים מאשתו, במקום להיות בודד ומסכן חלילה.

מתיקות שיחי

רבנו של עולם, מודה אני לפניך על מתנת האשת חיל שנתת [לשבת] לי ומחלה אני את פניך המאירים שאזכה להעריך את האשת חיל ולכבדה מאד ולא אביט בקטנות דעתה, אלא ארע שכך הטבעת בכריאה, שברך כלל האשה היא קטנה בדעתה יותר מהבעל, וזהו טובתו של הבעל שעל ידי זה היא מעריכה אותו ולא מבחינה בחסרונותיו, ועל כן אקים מה שלמדנונו חז"ל שבשארם רואה שאשתו היא גוצא ונמוכת דעת יגחון וילחש לה דברי פיוס המתקבלים על הלב.

וביותר עזרני שלא אכעס על אשתי ולא אחליש את דעתה לעולם, כדי שלא אכשל בכפיות טובה נוראה כלפי מי שמיטיבה לי וממנה יש לי את כל הטוב בעולם הנה ואת המושך הדורות שעל ידם אזכה לחיי עולם הבא, אמן סלה.

"דבריו מתוקה לחבר"

איך אפשר להפך את המדות המרות לערבות?

הפתרון לחידה מונח בתוכן גיליון זה. ניתן לשלוח את התשובה לכתובת האי-מייל: 7885595@GMAIL.COM או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון | הזוכים מפרשת במדבר: מוישי גרינבלט, בני ברק. משפחת ולצה, אשדוד.

פנינים נפלאים ומתוקים על הפרשה

זרע שמשון

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שהברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון היים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פרשת בהעלתך תשפ"ד • גליון 297

תורת שמשון

ההבדל בין פרשת פסח שני לבנות צלפחד

ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם, ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא, ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא (ט, ו)

מדוע פרש רש"י כאן רק באפן אחד? ומדוע בבנות צלפחד באר בשני אפנים?

פרש רש"י כאן, שבעת שנשא אלה שאלה זו של אנשים אשר היו טמאים לפני משה ואהרן, היו שניהם יושבים בבית המדרש. ואלו לגבי פרשת בנות צלפחד, כתב רש"י שני פרושים, בפרוש הפסוק (במדבר כז, א): 'ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר'. א. כפי שפרש כאן, שישבו יחד בבית המדרש כשנשא אלה שאלה זו. ב. שבאו לפני אלעזר הכהן, ולאחר מכן באו לפני משה. ומקשה רבנו הזרע שמשון זלה"ה: מדוע כאן הביא רק פרוש אחד, ושם הביא שני פרושים.

ומתרא רבנו הזרע שמשון זלה"ה באפן נפלא: על פי הידוע, שביט דין רשאי לתת רשות לחכמים אחרים לדון בדיני ממונות, אך אינו רשאי לתת רשות לחכמים אחרים לדון בדיני אסור והתר (המ"ם הלכות סנהדרין פ"ד ה"ח).

ולפי זה הכל מובן, כי בשאלה של אסור והתר, דהיינו של האנשים שהיו טמאים לנפש אדם ורצו לעשות פסח, את זה היו הם חייבים לשאל רק את משה רבנו, כי אין רשות לחכם אחר להורות בכך וכאמור, ולכן פרש רש"י שאהרן רק ישב לידו בבית המדרש, אך הם לא באו לשאל אלא את משה.

ברם בנות צלפחד שבאו לשאל על דיני ממונות, ובזה הרי יכולים להורות גם חכמים אחרים שאינם מבית דין הגדול, לכן בזה פרש רש"י פרוש נוסף, שבתחלה באו לפני אלעזר, כי היה לו רשות לדון בזה בפני עצמו, אולם כשלא ידע להשיב להם על כך, הלכו לפני משה. (זרע שמשון פרשתינו אות ב)

הראיה שבקטו בשר בכדי להתרחק מה'

והאספסוף אשר בקרבו התאוו תאוה, וישבו ויבכו גם בני ישראל, ויאמרו מי יאכלנו בשר (יא, ד)

מדוע בקטו בני ישראל לאכל בשר? ומדוע חשבו שבאכילת בשר יוכלו לעשות ככל העולה על רוחם? ומדוע נאסר על דור דעה לאכל בשר?

רש"י בפרושו בפסוק זה, מביא את דברי המדרש, שכתב: 'וכי מפני שלא היה להם בשר היו מתרעמים, אלא שהיו מבקשים עלילה לפרש מאחרי המקום'. ומביא רבנו הזרע שמשון זלה"ה, שתי תמיהות על דברי המדרש הללו: א. יש להבין איזה עלילה יש בעצם בקשתם בשר, שגראית כבקשה פשוטה, והיכן יש מפרך ראיה שחפשו לעזוב את ה' חלילה. ב. עוד יש להבין, אם אכן בקשו להתרחק מאת ה' מדוע עשו עלייתם דוק באמצעות בקשת אכילת בשר, וכי איזה קשר יש ביניהם.

בכדי להבין את שתי התמיהות הללו, מבאר תחלה רבנו הזרע שמשון זלה"ה, מה הטעם שנאסר על אותו הדור לאכל בשר תאוה. ומבאר רבנו שאותו הדור דבקו בה' בעת מעמד הר סיני, וכעדות הכתוב: 'אתם הדבקים בה' אלקיכם'. ועל פן בכדי שישארו דבוקים בה', אסר עליהם ה' אכילת בשר סתם, כי היצר הרע המפריד בין ה' לבני

ישראל, מתעורר דוקא לאחר אכילת בשר כפי שאמרו בגמרא (ברכות לב, א), אך כל ענין זה שיהיה רק בדור דעה הללו שקבלו את התורה בהר סיני פנים בפנים, ואינו שיהיה בדורות לאחר מכן, עליהם לא נאסר אכילת בשר תאוה.

ולפי זה מובן היטב הקשר בין אכילת בשר תאוה, לבין הרצון שלהם להתנתק מה' חלילה. שהרי כל הטעם שנאסר עליהם לאכל בשר היה, בכדי שישארו דבוקים בה' ולא ימשכו אחרי היצר והתאוות, ועתה כשבקשו לאכל בשר תאוה, מטרת הדבר הוא בכדי שיוכלו לפרש חלילה מאחרי ה' על ידי אכילת הבשר, כי בעוד שהם פרושים מבשר הם בעל כרחם מקדשים ודבוקים בו יתברך. (זרע שמשון פרשתינו אות ג)

הופיע! חדש!

זרע שמשון המבואר חומש במדבר

תורמים ורואים ישועות אל תחמיצו

02-80-80-500
05271-66450
347-496-5657

<https://www.zerashimshon.co.il/donation>

הספר שמחולל בלאות. אלבים נושעו בהבטחתו.

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

לעילוי נשמות	הצלחה וברכה	כל הישועות
האשה החשובה מרת פאני בת דוב ע"ה	יחזקאל שרגא בן חיה שושנה רודיש	יהושע סלזודור בן מוניקה אסתר
נלבית ט"ו סיון תשס"ה תגב"ה.	לנצחיה בבל פנינים	לנצחיה וברכה מתוך אושר ושמוחה בלי פחדים ודאגות

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

ברכות וישועות	ישועה בקרוב	ישועות וברכות
שאר בן רחל	דניאל אורי בן רג'נה מלכה	יעקב בן סוניה
לברכה והצלחה בכל הישועות ולהבשר חיים וקיימות טובה	שיבה לעשיות שפע רבים והצלחה בכל הישועות והנצחיות והשקטות ביום מנוח	הצלחה שמה ועושר ומלא ח"ל כל משאלות לבו לשובה

תורת חיים

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש - הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

משה רבנו ובני ישראל העלו ניצוצות בהיותם במדבר

ויהי בנסע הארץ ויאמר משה, קומה ה' ויפצו איביה, וינסו משנאיך מפניך (י, לה)

רבנו האור החיים זלה"ה מבאר מי הם האיבים והשנאים המזכרים כאן בפסוק: טעם הליכת בני ישראל במדבר היתה בכדי לברר ניצוצי הקדשה השבויות ברשות שוכן מדבר ציה, שהם כחות הקלפה ששבו ניצוצות מן הקדשה. ומבאר רבנו, שבתוך אותם היצונים שתפשו ברשותם ניצוצי קדשה, יש שתי בחינות ודרגות. א. מזיק שמסית ומפתה את הנדבק בו להרע ולהשחית. ב. מזיק המחבל אך אין בטבעו לפתות. וזה הרמז בפסוק 'ויהי בנסע הארץ', שבעת שנסע הארון במדבר הוא שאב את כל הניצוצות קדשה, ואז התפוצצו ונשתברו כל הקלפות שאחזו בהם, ועל זה אמר: 'קומה ה' ויפצו איביך'. והפסוק 'וינסו משנאיך מפניך' מרמז על אותם שמשניאים את ה' בלבנות בני ישראל, שבאים לפתות את האדם, הם ינסו. ועליהם דבר בלשון רבים, כי יש בהם מפתים רבים, שהרי יש כמה וכמה סוגי יצר הרע המפתה.

ובנחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל (י, לו)

מוסיף ומבאר רבנו האור החיים זלה"ה: טעם עתה דבר על ניצוצות שמתקנים על ידי נסיעה, אך יש ניצוצות שמתקנים רק על ידי הנגיה, וצריך להתעבב בשבילם. ועל זה אמר: 'ובנחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל', פרוש, שאי ישובו רבבות ניצוצות הקדשה, שנקראים 'ישראל', כי כל ניצוצי הקדשה נקראים ישראל.

ומפרש עוד האור החיים זלה"ה: שבת אלפי מורה על ענין המעלה והרבנות, וזה מורה כי יש בניצוצי הקדשה שנמצאו בשבי הטמאה, ניצוצות נכבדים, כמו רות וכדומה. ומסים האור החיים זלה"ה, שלכל זה פון משה רבנו, להתפלל ולהתעצם בכח קדשת ישראל, לנצח ולברר כל הניצוצות שימצא במקום ההוא.

הבחינה הגבוהה של נבואת משה רבנו עליו השלום

פה אל פה אדבר בו, ומראה ולא בחידת, ותמנת ה' יבית (יב, ה)

רבנו האור החיים זלה"ה מבאר, שיש שלש דרגות בגלוי אלקותו יתברך בבחינת ראייה פנימית. א. היא בחינת עצמות אורו יתברך, שבזה לא יוכלו בני אנוש לראות, וגם משה רבנו לא זכה לכך בחייו, אלא רק לאחר פטירתו. ב. אור המאיר ממונו יתברך, וזה בחינת תמונה, ולה זכה רק משה כנאמר 'ותמנת ה' יבית'. ג. הבהקת אורו מרחוק, כמו נר דלוק שאורו הולך למרחוק, וזה נקרא 'מראה', ולזה זכו הנביאים זולת משה, ועל זה אמר 'ומראה ולא בחידת'.

פניני שמשון

פנינים ורעיונות בכתבם וכלשונם

משה זכה לעלות לרקיע בזכות עצמו

ויאמרו הרק אך במשה דבר ה' הלא גם בנו דבר וישמע ה' והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה (יב, ב-ג). יש להקשות על אהרן ומרים, דאיך מלא לבם לומר למשה 'הרק אך במשה דבר ה' הלא גם בנו דבר', והלא משה זכה לעלות לרקיע, מה שלא זכו הם. וצריך לומר, שהם היו סבורים, שמה שזכה לעלות לשמים, לא היה בשביל זכות עצמו, אלא בשביל זכות ישראל, שהיה שליח שלהם, ואין הכי נמי, שאף נביא אחר שהיה שלוחן של ישראל, היה יכול לעלות לשמים, כדאמרין בפרק ה' דברכות (ב, א), 'לך רד' (שמות לב, ז), מאי 'לך רד', אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, כלום נתתי לך גדלה אלא בשביל ישראל, עכשו שישאל חטאו, למה לך גדלה, עד כאן. ומשום הכי מלא לבם לומר למשה, 'הרק אך במשה' וכו'.

ולכן בא הכתוב להורות לנו שאינו כף, אלא שמשוה זכה בזכות עצמו לעלות לרקיע, מפני שהיה ענו מאד יותר מכל האדם, ומשעם זה זכה להיות שליח בין ישראל למקום, הא אחר שאינו כל כך ענו, לא היה יכול להיות שליח כמוהו. (אות 1)

הטעם שאמר הפסוק שהמן היה לבן

פרש רש"י בפסוק (דברים א, א), 'בין פארן ובין תפל ולבן', הוכיחן על הדברים שתפלו על המן, שהוא לבן. והטעם שהזכיר חטאם, במה שתפלו על המן שהוא לבן דוק. יש לומר, דבפרק י"ג דכתובות (קיא, ב) אמרין, טוב המלכין שנים לחברו, יותר ממשקוהו חלב. והמלכין שנים, רצה לומר, שנותן לו מועט בסבר פנים יפות. והואיל שבכאן הקדוש ברוך הוא נתנו להם בסבר פנים יפות, לכן היה לבן, לרמז על זה, ואף על פי כן הם תפלו עליו דברים, ועל זה הוכיחן משה. (אות 2)

הענו אוכל ושבע ואין יצרו מתגבר עליו

'יאכלו עניים וישבעו והללו ה' דרש"י (תהלים כב, כו). קשה, מה ענין זה לזה. ויש לומר, שאמר ז"ל (ברכות לב, א), שאין יצר הרע שולט באדם, אלא מתוך אכילה ושתייה, וכשאכל אדם ושבע, יש לחוש פן יגבר עליו היצר וישפח את ה'.

אמנם, אמרו המקבלים (תנמר דבורה פרק ב), שאין בכל המדות הטובות יותר השובה מהעונה, וכדאמרין בפרק קמא דעבודה זרה (כ, ב), עונה גדולה מכלם. והטעם הוא, לפי שהעונה מחליש כחו של יצר הרע, שעונה בגימטריא סמא"ל, ואין לו כח להחטיאו. ואם פן, מי שהוא ענו, יכול ללאכל ולשבע, ואין פחד שיתגבר עליו היצר וישפח את ה', אלא אף על פי שאכל ושבע, היה יכול להלל את ה' ולדרש אותו, ולא ישפחהו. (אות 2)

לקבלת הגליון במייל: zera277@gmail.com או באתר: zerashimshon.com | להפצה: 02-80-80-500 | לשמיעת שיעורים ועידונים: 02-80-80-600

נערך ע"י המחנך הרב ינון כהן שליט"א * ארה"ב: הרב מנחם בנימין פאסקעס 347-496-5657 * ארץ ישראל: הרב ישראל זילברברג 05271-66450

יזיל ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 * ניתן לתרום לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים.

ניתן להפקיד בבנק מרכנטיל (17) סניף 635 מספר חשבון 71713028 ע"ש זרע שמשון, כמו כן ניתן לתרום בכרטיס אשראי בטל: 02-80-80-500 שלוחה 3

וזכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומוזני וכל טוב סלה בהסתחתו בהקדמת ספריו.

ערך מספרון ע"י 580624120

ט"ז סיון תשפ"ד

שנה ו' | גליון מס' 232

בפיקוח רבנים ומחנכים שליט"א

פניות והודעות למערכת:

ניתן להשאיר בקו יבני בינה טל': 03-3064100 שלוחה 6.

לתרומות ולהנצחה בעלון:

ניתן לתרום דרך קו יבני בינה בטל' הנ"ל שלוחה 9, וכן בעמדות יבני בינה פלוס.

בינו נא זאת

"יומים נוספים חלפו, ולפתע קריאות נואשות נשמעו בחדר"

בְּכָל יוֹם שֶׁחָלַף בְּקֶשׁ גֵּיאַ הַהוֹסֵף הַהִתְפַּלֵּל עוֹד וְעוֹד. וּבְאִשְׁרֵי נִפְתָּלֵי סִים הַהִתְפַּלֵּל, אֲמַץ גֵּיאַ אֶת הַסְּדוּר לְעֲצוּמוֹ לְזִמְנוֹ רב. נִפְתָּלֵי, הַחַל בְּרוּךְ ה' לְהִתְאוּשֵׁשׁ וְיִכַּל הִנֵּה לְשֶׁבֶת זָקוּף עַל מִשְׁתּוֹ וְלִלְמַד.

יוֹמִים נוֹסְפִים חֲלָפוּ, וּלְפִתְעֵי קְרִיאוֹת נוֹאֲשׁוֹת נִשְׁמְעוּ בַּחֲדָר: "מֵהָר לְקָרָא לְרוֹפְאִים!" אַחִים וְרוֹפְאִים נִכְנְסוּ בְּבִהְלֵה אֶל הַחֲדָר. אֲבִיו שֶׁל נִפְתָּלֵי מֵהָר לְסַגֵּר אֶת הַיַּלְדוֹן שֶׁהִפְרִיד בֵּינָם לְבִין חֵבֵר הַחֲדָר. וְנָטַל תְּהִלִּים לִידְוִי, יַחַד עִם נִפְתָּלֵי הַחֲלוּ בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים שֶׁגֵּיאַ יִזְכֶּה לְרִפְאוּהָ שֶׁלְמָה וְלִתְשׁוּבָה שֶׁלְמָה. כְּעֵבֶר שְׁעָה בְּעֶרְבֵי, הַרוֹפְאִים וְכָל הַצֹּאֵת יָצְאוּ. נִפְתָּלֵי וְאֲבִיו קוּוּ לְטוֹב.

"אַרְעֵי אֵיזָה סְבוּרָה" סִפֵּר בְּעֶרְבֵי אֲבָא שֶׁל גֵּיאַ "נִקְנָה שְׁזָה לֹא מִשְׁהוּ רְצִינִי".

לְאַחֵר תַּפְלַת שְׁחִרִית בְּבִקּוּר, כְּפֶאֱשֵׁר הוֹכִילוּ אֶת גֵּיאַ לְבִדִּיקוֹת מִקְסִיפּוֹת, פִּנְהָ לְפִתְעֵי נִפְתָּלֵי לְאֲבִיו וְשָׂאֵל: "אֲבָא אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהַסְּבוּרָה הִנֵּה קְשׁוּר לְמָה שֶׁאֲבָא שֶׁל גֵּיאַ מִנְעֵ מִמֶּנּוּ אֶת הַתְּרוּפָה הַיְקָרָה הַרְבֵּה פְּעֻמִּים, שְׁזָה חֲסֵר אַחֲרֵיִת נוֹרָאָה?" אֲבִיו נָדָהּם. "מָה אַתָּה יוֹדֵעַ בְּעֵנְיִי?"

"שְׁמַעְתִּי אֶת כָּל הַשִּׁיחָה שֶׁלְכֶם בְּאוֹתוֹ לִילְהוֹ!" "מָה, לֹא יִשְׁנָתָּ? סְטוּחִים הֵיינו שְׁשִׁנִּיכֶם יִשְׁנִים." "לֹא, לֹא הִצְלַחְתִּי לְהִרְדֵּם וְשְׁמַעְתִּי הַכֹּל. סְלִיחָה, הִנֵּה אֲסוּר לִי לְהִקְשִׁיב. אֲבָל אַתָּה חוֹשֵׁב שְׁזָה קִשּׁוּר?"

"מִי יוֹדֵעַ, מִסְתַּבֵּר מֵאֵד שָׁפוּ. תִּרְאֶה בֵּינוֹ שְׁמַעְתָּ וְשָׂאֲלָתָּ. בֹּא נִפְיִי מָהָ תוֹשֵׁלֵת וּמוֹסֵר לְחַיִּים. בְּפִרְשָׁה כְּתוּבָה עַל שִׁבְחוֹ שֶׁל אֶהְרֹן 'וַיַּעַז בֶּן' וְאוֹמֵר רַשִׁי, מִלְמַד שֶׁלֹּא שְׁנָה, וְכֹלָם שׁוֹאֲלִים: מָה הַחֲדוּשׁ שֶׁגְּדוּל הַדּוֹר שׁוֹמֵעַ לְצִוֵּי ה' וְאֵינוֹ מִשְׁנָה? וְכִי זֶהוּ שִׁבְחוֹ? עוֹנֵה עַל כֶּה הַמְּגִיד מִדְּבַנְגָּא בְּמִשְׁלַ שְׁמַמֵּשׁ נוֹגֵעַ לְעֵנְיֵנּוּ. שֶׁלְשָׁה חוֹלִים בְּאוֹתוֹ חֲלֵי הַגֵּייעֵי לְרוֹפֵא שְׁהוּרָה לְהֵם מֵה לְעֵשׂוֹת. הַרְאֵשׁוּ, שֶׁלֹּא הִבִּין כָּלֵל בְּרִפְאוּהָ, בְּרוּרֵי שְׁעֵשָׂה כָּכָל דְּבָרֵי הַרוֹפֵא, הַשְּׁנִי, שֶׁהִבִּין מַעֲטַ בְּמִשְׁגִּים אֵלּוּ, הַחַל לְהִתְחַפֵּס. לְחַשְׁבוֹן בְּמָה גֵּיאַ חֲסֵר הַרוֹפֵא וּמָה הוּא לֹא הִבִּין מִדְּבָרָיו. וְכִהֲתֵאֵם נִמְשַׁע מִלְּשַׁמֵּעַ לְגַמְרֵי לְרוֹפֵא. וְסוֹפוֹ הִנֵּה שְׁמַת בְּחֵלּוֹ. הַשְּׁלִישִׁי, הִבִּין הֵיטֵב בְּרִפְאוּהָ, אֶךְ אֲמֵר לְעֲצוּמוֹ, עִם כָּל זֹאת הַרוֹפֵא מְמַחֵה יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וְאֵינוֹ סִפֵּק שֶׁכְּנַתּוֹ לְטוֹבָה. עַל כֵּן גַּם אִם יֵשׁ לִי חֲשׁוֹבוֹת וְהַצְטַדִּיקוּיּוֹת וְיוֹחִים מְמוֹנִיִּים, תִּקְצִיבִים וְכַדּוּמָה, אֶת הַכֹּל הוּא שֶׁם בְּצַד וְהַתְּבַטֵּל לְדַבְרֵי הַרוֹפֵא. וְהוּא הַתְּרַפָּא. כֶּךָ בְּקִיָּים הַתּוֹרָה, הַמְּצַוּוֹת וְהַשְּׁקֵפָה, הַאֲדָם הַרְגִיל יִקְרָם לְלֹא שׁוּם חֲשׁוֹבוֹן אֶת הַכֹּל. הַשְּׁנִי, יִנְסֵף לְרֵאוֹת מָה הוּא מִבִּין וְאֵת זֶה יִקְרָם וּמָה שֶׁלֹּא נִרְאָה לוֹ, כֵּן, לְמַעוֹט שֶׁכֵּלּוּ, הוּא לֹא יִקְרָם, וְזוֹ סִבְנָה גְדוּלָה, וְכֶה הַתְּחִילָה הַהִשְׁקָלָה הַנּוֹרָאָה. הַשְּׁלִישִׁי, לְמִרְוֹת שֶׁחֲכָם הוּא וְיֵשׁ דְּבָרִים שֶׁמִּבִּין וְיֵשׁ דְּבָרִים שֶׁלֹּא, יוֹדֵעַ הוּא מָה שֶׁשֶׁקֶבֶל בְּמִסְרַת מְגוֹדֵלֵי הַעוֹלָם, מִנְהִיגֵי הַדּוֹר, כְּגוֹן הַחַזוֹן אִישׁ וְהַבְּרִיִּסְקֵר רב, מְרוֹן הַרֵב שֶׁוּ עוֹד. וְהוּא מְבַטֵּל אֶת דְּעֵמוֹ וְיוֹשֵׁה רְצוֹן ה'. הוּא אֵינוֹ מִשְׁנָה. זֶהוּ שֶׁבַח גְּדוּל, וְזֶהוּ הַשְּׁבִיחַ הַגְּדוּל עַל אַהֲרֹן שֶׁלְמַרְוֹת שֶׁכֵּלּוּ הִנֵּה לְמַצָּא פְּטוּר לְעֲצוּמוֹ, לְאַחֵר הַאֲסוּר הַנּוֹרָאָה בְּפִטְיִת שְׁנֵי בְּנָיו בּוֹ בַּיּוֹם, וְהִנֵּה מְבַקֵּשׁ מִמִּישְׁוֵי אַחֵר לְהַדְלִיק אֶת הַמְּנוֹרָה, אֶךְ לֹא. הוּא לֹא שְׁנָה בְּמֵאוּמָה, וְהַדְלִיק בְּהִתְלַבְּבוּת שֶׁל קִדְשָׁה וְהַתְּרוּמוֹת רוּחַ פְּאֵלוֹ בְּנָיו אֵינָם מְטִלִים מֵתִים לְפָנָיו". (פֶּארוֹ נִסְפֵי בְּנֵיהֶם, רָאָה מְבִדוּר הַדְּבָרֵי תּוֹרָה).

צִעְדִים נִשְׁמְעוּ וְקוֹרְבוֹ. בְּפִתְחֵי עֲמֵד הַרוֹפֵא: "אֲנִי רוֹאִים הַתְּקַדְמוֹת נִלְכְּדָה עִם נִפְתָּלֵי, הוּא זָקוּף עֵדוֹן לְמִנוּחָה. אֶךְ הוּא מִשְׁתַּתְּרֵר מֵהָר לְבִית. רִפְאוּהָ שֶׁלְמָה".

בְּשֵׁעוֹת הַלֵּילָה, כְּשֶׁאֲבִיו שֶׁל נִפְתָּלֵי נוֹתֵר לְמִשְׁמַרְתּוֹ, חֲפֵט אֲבִיו שֶׁל גֵּיאַ אֶת קוֹרְבָתוֹ וְהָיוּ מִשׁוֹחֲחִים הַרְבֵּה. הוּא סִפֵּר לוֹ עַל הַגְּמָרָא שֶׁנִּפְתָּלֵי לומֵד בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וְעוֹד.

בְּאַחַד הַלַּילוֹת, הֶעֱלָה אֲבִיו שֶׁל גֵּיאַ אֶת נוֹשֵׂא הַסְּפוּל הַרְפוּאִי אוֹתוֹ נוֹטִילִים הַנְּעִיָּים. "תִּשְׁמַע" הוּא אָמַר, "זֶה לֹא בְּסֻדְרֵי הַסְּפוּר הִנֵּה עִם מִשְׁרַד הַבְּרִאוֹת, שֶׁהֵם לֹא הִכְנִיסוּ אֶת הַתְּרוּפָה לְסֵל הַתְּרוּפּוֹת. הֵרִי זֶה כֹּה יָקָר. אַתָּה מִבִּין, הֵם רוֹצִים שֶׁאֲשַׁלֵּם כָּל יוֹם קְרוֹב לְאֵלֶּךָ שֶׁקָּל. הֵם פְּשׁוּטֵי מְנַצְּלִים אֶת מִשְׁפּוּחוֹת הַחוֹלִים וְעוֹשִׂיקִים אוֹתָם. תַּעֲשֶׂה חֲשָׁבוֹן פְּטוּט וְתִרְאֶה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לְשַׁלֵּם כְּמַעֲט 20,000 ש.ח. וְאֵנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּמָה שֶׁלְמַת לְרוֹפֵא פְּרָטִי. אֲגַלֶּה לְךָ סוֹד" אָמַר בְּלַחֲשֵׁה, כִּשְׁהוּא מְגַדֵּל שֶׁגֵּיאַ וְנִפְתָּלֵי שְׁנֵינִים, "אֲמַרְתִּי לְהָן לְאַחֲרֵי, שֶׁלֹּא יִבְיִאוּ לְגֵיאַ אֶת הַתְּרוּפָה כָּל יוֹם, אֲבָל פְּעַם בְּשִׁלְשָׁה יָמִים".

"מָה?" הַתְּפַלָּא אֲבָא שֶׁל נִפְתָּלֵי, "אַתָּה רְצִינִי?" "כֵּן! וְאַתָּה יוֹדֵעַ כְּכֹר כְּמָה חֲסִכְתִּי?! אֲלֵפִי שֶׁקֵּלִים!" אָמַר בְּגִאוּהָ לֹא מִסְתַּרְתּוֹ.

"תִּשְׁמַע, לְדַעְתִּי זֶה דְּבַר חֲמוּר מֵאֵד מָה שֶׁאַתָּה מִסְפֵּר לִי. כְּפֶאֱשֵׁר עוֹמֵד עַל הַפִּרְקֵי הַחַיִּים שֶׁל הַבּוֹ שְׁלָה, הַכֶּסֶף לֹא אֲמוּר הַלְוִיָּה שְׁקוּל כְּכֹל. קְבַלְתָּ פְּקוּדוֹן וְעֵלְיָה

לְשַׁמֵּר עֲלָיו, גֵּיאַ אֵינוֹ רְכוּשׁ פְּרָטִי שְׁלָה, וְאֵינוֹ עוֹמֵד לְמַסְחָר. הַחַיִּים שְׁלוֹ וְשֶׁל בְּנָיו אַחֲרָיו הַפְּקוּדוֹ בְּיָדָהּ, וְאֲסוּרֵי בְּשׁוּם אֲפֹן שֶׁהַנוֹשֵׂא הַכֶּסֶפִי יִשְׁמַע שֶׁשֶׁקוּל. זֶה פְּשַׁע אֵיִם וְנוֹרָאָה!"

אֲבִיו שֶׁל גֵּיאַ לֹא צִפֵּה לְכַזּוֹ תְּגוּבָה חֲרִיפָה, הוּא הִנֵּה בְּטוּחַ שֶׁאֵם הוּא, שֶׁיְשׁוּדָא יֵשׁ לוֹ כֶּסֶף, טַרַח כָּל כֶּךָ כְּדִי לְחַסֵּף עוֹד, וְדַאי אֲבִיו שֶׁל נִפְתָּלֵי, שֶׁכָּכָל הַנִּרְאָה הוּא אֲבָרָה וּבִדּוּאֵי אֵינוֹ מִשְׁפַּע בְּכֶסֶף, יִשְׁמַע עַל הַצִּעְתּוֹ. וְאִפְלוּ יוֹדָה לוֹ שֶׁשֶׁקֶח אֶת עֵינָיו אֵיךְ לְחַסֵּף. "שֶׁלֹּא תִבִּין אוֹתִי לֹא נְכוֹן" הוּא הַתְּנַצֵּל, "זֶה לֹא רַק הַנְּעִיָּו הַכֶּסֶפִי, אֲנִי גַם קִצַּת 'מִבִּין' בְּעֵנְיִי רִפְאוּהָ. בְּצִעְרֵירוֹתֵי לְמַדְתִּי מְקוּצוֹ הַרְפוּאָה, אֲכַן, לֹא הַשְּׁתַלְמַתִּי בוֹ כָּל כֶּךָ כְּמוֹ הַפְּרוֹפֶסוֹרִים כְּאֵן, גַּם אֵין לִי 'וְתִק' בְּזֵה. אֲבָל בְּכָל זֹאת, לְפִי מָה שֶׁזָּכִיר לִי וְלְמַדְתִּי לְפָנָי הַרְבֵּה שְׁנִים, אֲנִי מִבִּין שֶׁבְּהִחְלֵט לֹא יִזְיַק אִם לֹא יִקְחוּ אֶת הַתְּרוּפָה כָּל יוֹם. נְכוֹן, שֶׁלֹּא לְמַדְתִּי בְּדִיק עַל הַתְּרוּפָה הַזֶּה וְעַל הַחֲלִי הַזֶּה, אֲבָל לְמַדְתִּי מִסְפִּיק כְּדִי לְהַכְרִיעַ בְּעֵנְיִי. וְזוֹ הִנֵּה הַחֲלִטִּי!". "טוֹעָה אַתָּה" חָזַר אֲבִיו שֶׁל נִפְתָּלֵי, "אַתָּה כֹּלֵל עֵדוֹן לְתַלְמוֹן". "לִילְהָ טוֹב" מֵהָר אֲבִיו שֶׁל גֵּיאַ לומֵר וּבְכֶה סִים אֶת הַנוֹשֵׂא.

"תְּבוֹאוּ מִיָּד, הַעֲנֵנוּ מִמֶּשׁ דַּחוּף וְאֵינוֹ סוֹבֵל כָּל דַּחוּף". קוּלוֹ שֶׁל הַרוֹפֵא הַעִיד עַל נְחִיצוֹת הַעֲנָנוֹ. תוֹךְ חֲצִי שְׁעָה הֵם כְּכֹר יִשְׁבוּ לְפָנָיו. "תּוֹצֵאוֹת הַבְּדִיקָה שֶׁל נִפְתָּלֵי" אָמַר תוֹךְ שֶׁהוּא פּוֹרֵשׁ לְפָנָיהֶם מִסְפֵּר דְּפִים, "מְגִלוֹת לָנוֹ עַל חֲלֵי מִסְגִּים שֶׁמְקַנְנוּ בְּגוֹפוֹ. וְעֲלָיו לְעֵבֶר טְפוּל הַבְּקָרָדִם" הוּא מְסַר לְהֵם אֶת צִרוֹר הַדְּפִים וְאֶחָל לְהֵם בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת. אֲבָא שֶׁל נִפְתָּלֵי שֶׁם פְּנָיו מִיָּד לְתַתֵּל הַמַּעֲרָבִי לְשִׁפְף שִׁיחַ פְּנֵי בּוֹחוֹן לְבוֹת שִׁיחֵשׁ רִפְאוּהָ לְנִפְתָּלֵי. בְּהִגִּיעוֹ סוֹמֵךְ לְמִקוּם הַמְּקַדֵּשׁ קָרַע 'קוֹרֵיעָה' כְּדִין עַל חֲרָבוֹן בֵּית קִדְשֵׁנוֹ וְתַפְאֲרָתֵנוּ. דְּמַעוֹת זָרְמוּ שֶׁם כְּפִים, כֶּךָ גַם מַעֲבָר לְמַחֲצִיָּה. דְּמַעוֹת שֶׁנִּפְתָּלֵי - נַעַר רַךְ שֶׁלֹּא טַעַם טַעַם חֲטָא - יִבְרִיא וְיִוֹכַל לְחוֹר לְאֵיתֵנוּ וְלִשְׁקֵד עַל תְּלַמּוּדוֹ כְּמִיָּמִים יְמִיָּה. מִהֲפַתֵּל נִסַּע לְבֵיתוֹ שֶׁל מוֹרוֹ וְרַבּוֹ, עֲמוֹ מִתְיַעֵץ בְּבוֹת. "דְּבַר עִם ר' ... אָמַר לוֹ הַרְבֵּה, "הוּא עֲסָקוֹ מְסוּר הַמִּתְמַצָּא הֵיטֵב בְּעֵנְיֵי רִפְאוּהָ וְרוֹפְאִים, וְהִי רְצוֹן שִׁיחָה שְׁלִיחַ אֲנַמְנוֹ לְסִיעַ בְּיָדָהּ. הוּא רָשֵׁם לְפָנָיו אֶת שְׁמוֹ שֶׁל נִפְתָּלֵי וְשֵׁם אִמּוֹ, "אַתְּפַלֵּל עֲלָיו בְּתוֹךְ שֶׁאֵר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל. רִפְאוּהָ שֶׁלְמָה".

לֹא קָל הִנֵּה לְמַצָּא אֶת הַעֲסָקוֹ, אֶךְ בְּשִׁעָה מְאֻחֶרֶת בְּלִילָה הוּא הַיּוֹמִין אֶת הַהוֹרִים הַדְּאִיגִים לְבֵיתוֹ. הוּא עָבַר עַל כָּל הַתּוֹצֵאוֹת וְאָמַר: "הַדְּבַר אֲכֹן מִסְכּוֹ, אֶךְ בְּרוּךְ ה' לְאַחֲרוֹנָה הַתְּפַרְסֵם מְחֻקָּר אוֹדוֹת טְפוּל מִיָּד חֲלִילִי זֶה. נִמְצְיָה תְּרוּפָה שֶׁבְּסִיעָתָהּ דְּשִׁמְיָה חוֹלְלָה פְּלָאִים. קְרוֹב לְמָהָ אֲחֵנוּ הִצְלַחְתָּ וְנִקְבְּלָה אֲשׁוּר שֶׁל מִשְׁרַד הַבְּרִאוֹת הַאֲמֵרִיקָאִי. זֹהוּ בְּשׁוֹרָה מְרִנְיָה. וְכָלֵל זֹאת, כֵּינוֹ שֶׁעֵדוֹן הַתְּרוּפָה לֹא כְּלוּלָה בְּסֵל הַבְּרִאוֹת! הִיא יְקָרָה מֵאֵד. אֲנִי מְאִמִּין שֶׁנִּפְתָּלֵי שֶׁלְכֶם יִצְטָרֵךְ לְעֵבֶר נְתוּחַ קַל, וְלִאֲחֵר מִכֹּן כְּדַאי שִׁיטַל אֶת הַתְּרוּפָה הַמְּדַבְּרַת פְּעַם כַּיּוֹם. הִיא נְתַנָּת אוֹ דְּרָךְ עֵרִי לְגוֹרֵד, אוֹ בְּזִרְיָקָה. כְּאֲמוּר, הִיא יְקָרָה וּמְחִיר זְרִיקָה יוֹמִית נְעָה בֵּין 600 ש"ח לְ- 800 ש"ח, תְּלוֹי בְּמִנוֹן שִׁיבְקַע הַרוֹפֵא.

אֶת הַתְּרוּפָה יֵשׁ לְטַל לְפַחוֹת לְמִשְׁךָ חֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי יוֹם וְלְפַעְמִים גַּם יוֹתֵר. אֲנִי מְמַלֵּץ עַל דּוֹקְטוֹר ... שֶׁכָּה עַד עַכְשֻׁ לְהִיֵּת שְׁלִיחַ טוֹב מְמֻרְמִים, לְהִבְיָא מְזוּר לְרַבִּים, וּבְפִרְט מְתַמַּחֵה הוּא בַּחֲלֵי הַמְּדַבֵּר. וְגַם אִם לֹא יַעֲבֵד בְּמִשְׁמַרְתּוֹ הַקְּרוּבָה אוֹ בְּקַפָּה שֶׁלְכֶם, כְּדַאי שֶׁתְּקַחוּ אוֹתוֹ בְּאִפְסוֹ פְּרָטִי. וְתִקְשֶׁר, כְּפוּיָכוֹ, לְכוּר שֶׁהַכֵּל תְּלוֹי בִּידֵי רוֹפֵא כָּל בְּשָׂר. אֲחַחֵל לְכֶם רִפְאוּהָ שֶׁלְמָה. הַנְּה, זֶה מִסְפֵּר הַפְּלָאפוֹן הַאִישִׁי שֶׁלִּי, אֲשִׁמַּח לְעוֹמֵד לְשׁוֹרְתְכֶם 24 שְׁעוֹת. כָּל טוֹב".

בְּסִיעָתָהּ דְּשִׁמְיָה הַנְּתוּחַ עָבַר בְּהִצְלָחָה רַבָּה. נִפְתָּלֵי הַחַל מִתְאוּשֵׁשׁ. אֶךְ אֶת הַשְּׁבוּעוֹת הַקְּרוּבִים הִנֵּה עֲלָיו לְהַעֲבִיר בֵּין כְּתָלֵי בֵית הַחוֹלִים. הַבְּרוֹ לְחַדֵּר, הִנֵּה גַם הוּא נַעַר צְעִיר שֶׁעָבַר אֶת אוֹתוֹ טוֹל. לְמַעַלָּה מִשְׁבוּעַ כְּכֹר עָבַר עֲלָיו וְהוּא קָנָה שְׁתוֹךְ שְׁבוּעַ שְׁחִי וְחִצֵּי יוֹכַל לְהִשְׁתַּתְּרָה. אוּלַם חֲלֵי נוֹסֵף חָלָה אוֹתוֹ נַעַר שְׁשׁוּמוֹ הִנֵּה גֵיאַ, מְלַבֵּד חֲלֵי הַגּוֹיִף, חוֹלְלָה הִנֵּה בְּנִשְׁמָה! הוּא לֹא זָכָה לְגְדוּל בְּבִית שׁוּמֵר תּוֹרָה וּמִצְוּוֹת. הוּא לֹא יוֹדֵעַ עַל שְׁבִיט וְלֹא עַל תְּפִלָּה. בְּאֲמִית מִסְכּוֹ. שְׁהוּתוֹ עִם נִפְתָּלֵי, וְזָקָה הֵיטִיבָה לוֹ מִבְּחִינָה זוֹ. לְמִרְוֹת שֶׁנִּפְתָּלֵי לֹא דְבַר אִתּוֹ מְאוּמָה, גַּם מִשׁוּם שֶׁהִנֵּה חֲלַשׁ עֵדוֹן וְגַם כֵּינוֹ שֶׁלֹּא רָצָה לְמַצָּא שִׁיחָה אִתּוֹ. כְּכֹל זֹאת, גֵּיאַ הִנֵּה מִתְבַּוֵּן מִמִּסְתּוֹ וְרוֹאֶה אֶת הַאֲשֵׁר שֶׁהִנֵּה נְסוּךְ עַל פְּנֵי נִפְתָּלֵי בְּעֵת תְּפִלָּתוֹ וְלַמּוּדוֹ. בְּאַחַד הַיָּמִים אֶךְ בְּקֶשׁ הַהִתְפַּלֵּל. אֲבִיו שֶׁל נִפְתָּלֵי הִשִּׁיג לוֹ כֶּסֶף תְּדַשָּׁה וְהִרְאָה לוֹ בְּסֻדְרוֹ עַל בְּכוֹת תּוֹרָה, 'שְׁמַע יִשְׂרָאֵל' וְעוֹד. צְמֵאוּנוֹ לְכָל מְלָה, לְמִרְוֹת חֲלַשְׁתּוֹ הַרְבֵּה, הִתְהַה גְּדוּלָה.

יועש בן אהרן (א.ח.)

וברשי"י להגיד שבחו של אהרן שלא שנה. וכבר נתקשו רבים מהמפרשים, מה השבח הגדול על אהרן שלא שנה, פשוט וכי יש צד לשינה מצווי ה' [עין שפתי חכמים והתם סופר (בפאמר בעמוד הראשון מהפניד מדינא)].

והמהרי"ל ד"סקין (בש"ת מהרי"ל ד"סקין דברי אגדה) תרץ על פי מה שאמרו חז"ל ש'אָבְדוּ גְדוּלָה הַיְהוָה לִפְנֵי הַמְנוּחָה שֶׁבּוּ הַכֹּהֵן עוֹמֵד וְיָמְטִיב, אֲךָ אַהֲרֹן לִקְשָׁעָמוּ, מַחְמַת גְּבֵהוּ, לֹא הָיָה צָרִיךְ לַעֲמֹד עַל אוֹתָהּ אֲבָן, כִּי גַם אִם הָיָה עוֹמֵד עַל הַרְצָפָה יְכוּל הָיָה לְהִטִּיב אֶת הַנְּרוֹת, וְכָל זֹאת, שְׁלֵל לַעֲשׂוֹת לְדוֹרוֹת עַמְד גַּם עַל הַמַּעֲלָה, עַל הַמְדַּגְרוֹת, וְזֶה הַשֶּׁבַח שֶׁל אַהֲרֹן שְׁלֵל שֶׁנָּה לְדוֹרוֹת.

והאיש אשר הוא טהור וברוך לא היה" (ט.ט.)

הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל מציא רמז בפסוק על חובת הגזירות של האדם להזהר ממקשלות ורחינים המצויים בעת הליכתו בדרך. וכן כתב: נראה לי על דרך המליצה, שהנה פשה האדם וישב בביתו הרי הוא מקום כל המצוות כראוי, אבל כשיצא לדרך שוב אינו מקום את המצוות פתקונו, כי מאד צריך האדם לזהר אם רחיק ידודו ויצא לחוץ, לכל יפול פרישת הדרך. וזהו שפרמז בפסוק והאיש אשר הוא טהור כלומר מי הוא איש הטהור? וברוך לא היה!.

והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה" (יב.ט.)

שאלה ידועה היא איך יתכן שטבע אנושי שאדם יהיה שפל בערכו יותר ממי שפחות ממנו, בדרך כלל דבר זה נובע רק מהעדר הערכת המעלות של עצמו. ולגבי משה רבנו יש בזה דרושים עמוקים למבין. ומרן האור שמח הביא בספרו (הל' תשיבה פ"ה ה"א) באור מזקנו, אבי אביו, הרב ר' חנינה פהן זצ"ל, שאחד הדברים שיתכן שהביאו את משה רבנו לענוה גדולה, הוא, כי לרוב והרבת חומרי יתויו ובהירות נשמו שנתהפך לרוחני, ונעלה יותר מכל הנבראים, והיה רואה תמונת כבוד ד' פנים אל פנים, ממלא היה נעדר מן הפחיתות, ולא היה שם בו צויה להאמין, שהרי הכל ראה עיו בעיון, והיה רואה פעלת כל מצוה ומצוה, לכן היה שפל בערכו מגיל הפחיתות ששישראל, שהרי לעומתו כל אדם בתמותו צריך להאמין, והיה פחית, והאמין מהשפחת השם ובשלמותו ובמאבותיו, וזה פגנת הפסוק וימשה היה ענו מאד מכל האדם. וימה היה ענו? בזה שהמה 'על פני האדמה', ולא ראו בגלויים מאומה, והיה להם המצוה המיוחדת היא האמונה, ובכל פעולותיהם היו בעלי חזירה, לא כן 'האיש משה', איש אלקים ועלה למרום שמים; וסמס שם; ודברי פי רכס חו.

מעשה מהפרשה

אל מעון קדשו של הגאון בעל השוועות יעקב הגיעה פעם אשה לשאול שאלה בהלכה. שמע הגאון את השאלה ואמר לה: "חכי רגע עד שאענין בשלחן ערוך יורה דעה". הרב הקדוש רבי שלום מקמיניא זצ"ל שהיה נוכח שם פנה אל ה'שוועות יעקב' ואמר: הלא כתוב בפסוקי אבות (פ"א מ"ה) "ואל תרבה שיחה עם האשה"? - ענה השוועות יעקב: מנא לך דבר זה, שגם מספר המילים שאמרתי כבר נקראים רבוי שיחה? השיב לו הרה"ק מקמיניא ואמר: קר מצויה בתורה, בפרישת בהעלותה, ששבאו הסמאים לשאל שאלת 'למה נגרעתי', השיב להם משה: 'עמדו ואשמע' וגו', כלומר, המתניו מעט עד שאשמע מה יאמר ה'. ואלו בפרישת פנחס קשבאו בנות זלפחד לטעון אל משה, פתוב: ונקרב משה את משפטן לפני ה', ולקח לא אמר שהולך לשאול את פי ה', מדיעה אלא אמר מעתה שגם דבר זה נקרא רבוי שיחה, ולכן לא דבר אתם מאומה.

ספר 'אוהב שלום' על הרה"ק ר"ש מקמיניא זצ"ל (עמ' צד).

בינה ודעת בפרשה הרב טודרוס טרעפ שליט"א

"כי לי כל בכור בבני ישראל באדם ובבהמה ביום הפתי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי אתם לי" (ח.יז).

בירושלמי מסכת מגלה (פ"א ה"א): "עאל [בני יוחנן] ואמר קומיהון מאיךן קשט הקושט הזה שתהא עבודה בכבורות, מן הדיון קרייה 'כי לי כל בכור ביום הפתי כל בכור' וגו'. יש להתבונן מה חדש כאן רבי יוחנן, כשאמר מהיכן למדים אנו שתהא עבודה בכבורות, הלא באמת מקרא מלא הוא ביום הפתי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי אתם לי, ואם לאמר שיעדו מהפסוק אין לנו ידיעה לענין מה הקדשו, ובא רבי יוחנן לחדש שהקדשו לעבודה, קשה מה הוועיל בביבאו את הפסוק הנזכר.

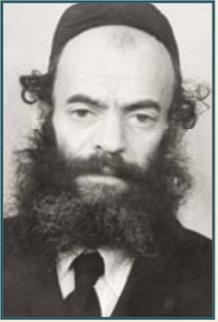
והנה ההקדמה למסכת שמוחות (אבל רבתי) היא: 'והי' בחצי הלילה וה' הפה כל בכור בארץ מצרים' וגו' וכתוב (במדבר ח) 'כי לי כל בכור [וגו'] ביום הפתי כל בכור' וגו'. אמר רבי יוחנן אף על פי שהפה אותם מפת מות מצוי הלילה, היתה נפשם מפרפרת בהם עד הבקר, משל הדיוט אומר נתת פת לנער הודע את אמו, אף הקדוש ברוך הוא אמר אודיע לפני המיתה המשמעת האת ששונאיהם היאך מתים בה, אלא תשמרו נפשותם עד הבקר כדי שיעדו בני בשונאיהם. נמצונו למדים שקדשת הבכורים היתה ביום הפתי ה' את בכורי מצרים, ומפת מיתה היתה בבקר. כלשון הפסוק 'ביום הפתי' וגו' הקדשתי אתם לי". אם כן אף קדשתם קלה מהבקר, ולא עם תחלת המכה בחצות הילל.

ויש לתת טעם לדבר, מדיע באמת לא התחילה קדשתם מהלילה.

ונראה בהקדים האמור בתמורה (ד) "כל הקרב ביום אינו קדוש אלא ביום, וכל הקרב בלילה קדוש בלילה". לפי זה יש לומר שהואיל וכל קדשתם היתה על מנת לעבד עבודה בבית המקדש, והרי עקר עבודה היא ביום, לכן קדשתם החלה גם כן רק ביום.

מעתה מבאר היטב מה שחדש רבי יוחנן, בביבאו את הפסוק הנ"ל להוכיח שהעבודה בכבורות, לפי דרכו שאמר שתבת 'ביום הפתי' באה ללמדנו שהמצרים מתו רק ביום, אם כן מבאר מזה שקדשת הבכורים, שאף היא היתה מהבקר, היא למטרת עבודה בבית המקדש, שהיא ביום.

הגאון רבי אהרן פהן זצוק"ל ראש ישיבת חברון, ובעל הביית אהרן נלב"ע ח"י פסיון תשכ"א

ב' גניסן תרס"ד, בעגרה גרינפארך, הממוקמת בפאתי העיר קובנא, בביתו של הרב אברהם מרדכי פהן, בנו של רבי יוסף פהן, רב העירה. זרח שמשו של הגדול אהרן. אשר לגמס נודע שמו בקרב כל יושבי אהל פארי בתורה ועליו מכלל בעמלה, צדיק מושל בריאת אלקים, עובד ד' בכל כחו בפסוליו, חסיד בקדשתו ובפרישותו, רב חסד להיטיב, אשר בכל ארחותיו והליכותיו נפר היה כי אין לו על גביו אלא ד' אלקיו בלבד ועבודתו בלבב שלם.

גבולותו למד אצל אביו שהיה מלמד בחיך של העירה. ולאחר מכן עבר ללמד בישיבת לומנ"ה. ביתו בחור צעיר, כבן חמש עשרה, עבר ללמד בישיבת 'ישראל' שהיתה אז בקרמניצוג ולאחר מכן עבר עמה לנסלדוקה. עד מהרה נודע בקרב רבני הישיבה ותלמידיה קבול בתורה ובפניהם 'העלוי רבי אהרן' קובנער' (העלוי רבי אהרן מקובנא). כבחו בישיבה זכה לסמס את הש"ס יחד עם החברותא שלו.

לאחר שנספלה ההקלטה בישיבת 'פנסת ישראל' דסלבדוקא תעלה לארץ הקדש, נמנה רבי אהרן ביו ששנת הבחורים שעלו פחדש לאלול תרפ"ד ליסד את הישיבה בעיר חברון. כאשר הוא היה הצעיר שבחבורה. שמו של רבי אהרן יצא לתהלה קאחד המיוחד שבין פחורי הישיבה, ובסיון תרפ"ט נעשה לחתנו של ראש הישיבה, מרן הגאון רבי משה מרדכי אפשטין זצ"ל. בשנת תרצ"ד, לאחר פטירת חותנו, החל למסר שיעורים בישיבת חברון וכעבר זמן התמנה לאחד מראשי הישיבה, והרביץ בה תורה פלשטים שנה.

תורה

הגדלות שלו בתורה, היתה מפלגה מאד. יגיעת התורה היתה נוראת. הוא היה 'עלוי ממש', ושעריו הניכר הלי הישיבה היו מיוחדים פחריפות, בעמקות, ובקביאות. ידיעה האמרה נפסופצה בישיבה על שבעת הקנת השעור יושב רבי אהרן וביתו ובמחו 'מהלך' אחד פספגיא, משייבא מהפתי בדרך לשיבה מהרה הוא 'מהלך' שני, כשנכנס בשערי הישיבה מבריק במוחו 'מהלך' שלישי, וכאשר עולה במעלות ארון הקדש למסירת השעור צפ בראשו כבך 'מהלך' רביעי פסגיא. כך היה מוחו שקוע בעניניה של תורה.

בשערינו היה רבי אהרן משימע מחודשיו ותכף בקש לחדד את חריפות מח בני הישיבה באמרו: 'הרי אפשר לומר הפוך, תביאו ראיה נגדית ותפריכו את דברי'...

עבודה בבל

תפלותיו היו מיוחדות ממש. הוא היה עומד בתפלתו בסמוך למקום מושבו של גיסו ראש הישיבה, מרן הגר"י סרנא זצ"ל, כשקל עצמותיו תאמנה; ראשו התנווד מצד לצד, והיה 'מנגן' בנעימות את מילות התפלה, כשינעימות קולו נשמעת בכל היכל הישיבה, והרוממות המיוחדת שהיא מקרון בתפלתו מעלה עמו את כל בני הישיבה.

אותה נעימות קול באה לידי ביטוי באופן מיוחד אף בשעת 'ברפת כהנים', בעת שהיה רבי אהרן עולה על הדיקן לברך את ישראל באהבה. קשה לתאר את הרוממות העצומה שחשו כלם בעת 'ברפת כהנים' מפיו, עד שמי ששמע מקונו 'ברפת כהנים', ספג אל קרבו רגשי ראת שמים. הוא היה עומד על פפות האצבעות, ומוציא מפיו בנעימות מיוחדת ומפלאה את מילות 'ברפת כהנים'.

וכך כתב מרן הגר"י סרנא זצ"ל בפאמר אודותיו: "מי שלא עמד על דיו בתפלתו בלחש, לא ראה עמידה לפני ד'. מי שלא שמע אז את גונו הנובע ועולה מתוך מעמקי נשמתו מתוך עיון תפלה עמוקה, לא ראה נשמה חיה יחידה הדבוקה ביחודה של קונה ובאהבתו, וכל מה שייחדם אלה מתרבים, שלחבת היראה היראה היראה, וכלו כופץ ממקומו ומידמע כל גופו ממש. כזה היה האיש וכוז היתה עבודתו".

לא בכדי התבטא מרן הגר"א קוטלר זצ"ל כי 'פדאי היה לבוא לארץ ישראל ולו בפדי לראות את רבי אהרן בתפלתו'...

גם בעת חלי ומכאוב, כאשר תשו כחותיו, התאזר רבי אהרן עוז ואמץ ועמד בתפלתו כאשר באמנה עמו תמיד, וכפי שהעיד רבנו הגדול מרן הגר"מ ש"ך זצ"ל בהספדו אחר פטירת רבי אהרן: "לפני כמה שבועות קשראיתי אותו היה קמת, גל עצמות, אבל כשהגיע לתפלה, התאזר בגבורה והתלהבות, 'קוני ד' יחליפס כח'".

גמילות חסדים - אב רחום

כל בני הישיבה הרגישו במחצתו בקמחיצת אב רחום ואף הוא היה מפלא מאד במסירותו ובאהבתו את תלמידיו. ביתו היה פתוח לרוחה תמיד ובני הישיבה היו בני ביתו ממש. פעמים רבות היה מזמין בחורים אליו לסעד על שלחנו.

דאגה מיוחדת היתה לו לבריאותם של בני הישיבה, לעתים מזמנות היה רבי אהרן קורא לבחורים אל ביתו ומשקה אותם חלב, למען יתחזקו בבריאותם וישקדו בתורה מתוך בריות גופא. אף מבחינה כספית סיע רבות לבחורים בסכומים הגונים להנכנסתם מחת הפחה ולעוד דברים נזכרים. לשם כך העמיד קרן מיוחדת והיה מכתת רגליו ונוסע בפעמנו לאסוף סכומי קסף מנדובי עם. יצר מספלים גדולים לתורה ולהתחזקת יד' לומדיה והרמת קרנם. היה אב לתלמידים ועומד אלמנות, עוזר לשבוי לב, ודפאי רוח הושיע.

סלוקו של צדיק

בעצומה של עבודת הקדש, נסתלק לבית עולמו. היה זה לאחר שנהלש ולקח בשיטת דם חמור ככל אהר ואתר העתירו בתפלה לרפואתו בשלמה של רב האי גאון וצדיקי, חסידא ופרישא, אולם לכות פקר יום שיש"ח" פסיון תשכ"א, נסתלק לבית עולמו, והוא כבן חמישים ושבע שנה בלבד. מסע הלגותו יצא בבקר יום שיש"ח מהיכל הישיבה דחברון, שם לפני מטתו של רבי אהרן זצ"ל נשא דברי מספד נרגשים ראש הישיבה דחברון, מרן הגאון רבי יחזקאל סרנא זצ"ל בשעת התנונה. ואף קרא אודותיו את הפסוק שנתברר על מצבתו: "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה ובקשו מפיהו כי מלאך ד' - צ- בקות הוא", וכן אמר: "מי מאתנו ראה 'הימעל מלאך', מלאך מן השמים? איש מאתנו לא ראה! אבל מלאך הולך על האדמה, כן ראינו!..."

הקונטרס הנפלא "בן י"ג למצוות"

חינם לתזמנים ראשונים הקדשה בעלון לרגל בר מצוה. [יש אפשרות להוסיף בהנצחה את מקום השמחה].

הקונטרס "בן י"ג למצוות" הינו הכנה רוחנית לקראת היום הגדול - בר מצוה, ובו עובדות והנהגות בכל עניני היום וההכנה אליו. מתאים לנער הבר מצוה וההורים.

לפרטים: 055-670-5847

מזת יקזת הכרשה

וואס דורך איר שפירט מען די זיסקייט פונ'ם באשעפער

משיחותיו של הגה"צ רבי מנחם ברוך יאזעע שליט"א בעל 'מתיקות התורה'

סיפור לשולחן שבת

תפלה תמימה של יהודי שבקעה רקיעים

השגחה בתקף המלחמה וההסתרה בפך שנתנו מאריכה התורה בסדר המסעות "על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו", ואפלו שלפעמים באשר אה בקשי עם ישראל חנו הם הצטרכו לנסע שוב כמו שנאמר "ויש אשר יהיה הענו מערב עד בקר ונעלה הענו בבקר וקסעו", וכל זה בכדי ללמדנו נאמנות. באשר כלל ישראל היו במדבר הם עברו קורס באמונה שאנו ביד ה' והוא מוליך אתנו פרצונו, וגם אם זה לא נח לנו לא נתבעם חלילה אלא נשמח שאנו בידיו הרחיקאות של הבורא שעשה הכל לטובתנו.

בימים אלו שאויבי ישראל נשאו ראש רחמנא לצלן, אנו מרגישים בחוש שאין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים שמוליך אתנו במסלול הטוב ביותר בכדי לקרבנו אליו ובכדי להחיש את גאולתנו.

נביא כאן ספור מלא באמונה ובטחון מיהודי תושב קרית שמונה כפי שהובא לשלחן המערכת:

עברתי לגור בקרית שמונה בכדי לעסק בקרוב רחוקים, בעיר שיש בה עשרים וארבע אלף בתי אב ישנם נערים רבים שצמאים ליהדות, מיד כשהגעתי התחלתי להוציא יקר מוזלל, מסרתי שעוררי תורה בערבים וערכתי מסבות לפני כל חג, וענג שבת

<< המושך בעמוד ד

לקח מהפרשה

מעלת הקשיים והדרך להתמודד עמם

חנכה. זה גם מה שכתב האור החיים הקדוש זה לשונו "ותמצא שהארת הנרות אינו אלא בלילה והוא סוד הגלות שנקרא לילה וכו'".

פרשה זו צריכה להיות נר לרגלינו, ולפיכך פתחה בה התורה את הפרשיות העוסקות במסע בני ישראל במדבר עם כל המעברים שעברו והמתלוננים שהתלוננו, היות שבכדי לעבר את מסע העולם הזה עלינו לדעת

שיש קשיים ולא הכל הולך חלק. זה בדיק העבודה שלנו, להשאר נאמנים לבורא ולא להשבר מהקשי אלא אדרבה להתעלות על ידו.

אנו נמצאים בימים שאחרי החג הנעלה חג מתן תורה, חז"ל אומרים 'אסתכל באורייתא וברא עלמא, בריאת העולם נעשתה לפי התורה הקדושה והקב"ה אומר "מה אני עביד שמיא וארעא במלולי - [עושה שמים וארץ בדבורי] אף אתם כן". התפקיד של כל אחד ואחד מאתנו לבנות את העולם הפרטי שלו; כל אדם הוא עולם מלא ואנחנו בונים את עולמנו על ידי התורה הקדושה שמלמדת אתנו כיצד להתקרב לבורא שזה תכלית בריאת האדם, כמו שכתוב בזהר הקדוש 'בגין לאשתמוע אלקותיה!'

פרשתנו פותחת במצות הדלקת המנורה, ורש"י מביא את דברי המדרש שכאשר ראה אהרן את חנכת הנשיאים, חלשה דעתו. אמר לו הקב"ה: 'חיה! שלך גדול משלהו, שאתה מדליק את הנרות! יש כאן יסוד עצום, דוקא אחרי החלישות הדעת וההכנעה שהיו לאהרן הכהן, ה' צוה אותו להדליק את המנורה שמשמלת להארת ה' בתקף ההסתרה.

כענין שחז"ל (מדרש רבה תולדות סוה) מספרים על יוסף משיחא שלמרות שהיה בדייטא המתונה הוא קנה עולם הבא בשעה אחת על ידי שקבל את האור שבמנורה וחזר בתשובה, ואהרן הכהן היה מדליק את המנורה ומאיר את אור האמונה וקרבת ה' אלינו דוקא בזמנים הקשים.

ולא עוד אלא שהזמנים הקשים הם מסגלים לקבל את אור ה' שמציץ אלינו מבין החרפים ולהגיע לדרגות גבוהות שבזמנים רגילים צריך לעמל קשה בכדי להגיע אליהם.

כענין שכתב הרמב"ן ש' רמו כאן לאהרן הכהן על נרות חנכה שאינם בטלים לעולם, ועליהם אמר ה' 'שלך גדולה משלהם', כי אפלו בגלות מאיר לנו אור ההשגחה שזה המהות של ימי

<<

אם אתה מתעלה על עצמך ולא שובר את הפלים בזמן של בזיון וקשי - אתה מחזיק את העולם - ובדאי שמטל עלינו לעשות השתדלות ולצאת מהקשיים והמשברים, אולם כאשר יש לאדם כבר קשי והוא ממתיך בסבלנות לישועת ה' זה חביב מאד לפני ה'.

זה מה שאמרו חז"ל (שבת פח.) שבמעמד הר סיני כפה ה' על כלל ישראל את הר סיני כגיגית ואמר להם: "אם אתם מקבלים את התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם", ושאלו המפרשים מדוע היה צריך לכפות את ההר הלא כלל ישראל כבר אמרו נעשה ונשמע, ואפשר לבאר בזה שנעשה ונשמע נאמר מתוך אהבת כלל ישראל לבוא אולם זה לא מספיק, כי גם בזמנים של יראה וקשי שאדם מרגיש שכלו כל הקציו, גם אז צריך לקבל על תורה ולהכריז על נאמנות מחלטת לבוא עם כל הקשיים.

זה שנאמר במאמר זה: "שם תהא קבורתכם" כאן לא נאמר אלא 'שם', כי התורה היא נצחית והיא נותנת לאדם כח בכל הקשיים, ואם אדם לא מקשר את התורה שהוא לומד למעשים ולמעברים שעוברים עליו בחיי היום-יום, אזי 'שם' בשנת תשפ"ד הקבורה שלו' והוא מלא סבל, כי כל קשי גרם לו למרמור, במקום שיזכה לקנות עוד אמונה בבוא יתברך, הטוב ומטיב.

בתקופה זו שעם ישראל במצור ובמצוק מבית ומבחוץ, אנו רואים בחוש שמי שהולך עם אמונה הוא מתעלה דוקא מתוך הזמנים הקשים, כי האמונה והתורה נותנים לאדם כח לצלח את כל מהמורות העולם הזה.

המורם מכל האמור: כל אחד עובר בחיים זמנים של קשי, והעבודה שלנו להיות מתלמידיו של משה רבנו, להשאר נאמנים לה' ולא להגרר אחר המתאוננים שראו תמיד רע. אדם שלובש משקפים שרואות אך טוב תמיד, הוא יראה טוב גם אם יש קשי מסים, הוא ישמח ויהיה מאשר מכה שהוא חי ונושם בכוחות עצמו ובזכות הגדולה להיות יהודי ולהשתדל לעשות את רצון ה'; בזה שיש לו אשה וילדים והוא לא הומלס, להתפעל מכה שהוא יכול ללכת ואין לו גוון שרירים ולשמח בכך שיש אכל ברוח, ועוד טובות רבות שה' מרעיף עליו. ואדם כזה נעים לשהות במחצתו, כי תמיד הוא נותן ומפרגן לאחרים ותמיד הוא רואה בהם טוב.

חז"ל דורשים על הפסוק "מה יתאונו אדם חי" - 'דיו חיים שנתתי לו', ופרש רש"י 'למה יתרעם אדם על הקורות הפאות עליו אחר כל החסד שאני עושה עמו שנתתי לו חיים ולא הבאתי עליו מיתה'. אין ספק שכל קשי מיסר ומצער מאד אולם עלינו לשמוח שאין לנו דברים קשים יותר. כל נתרעם על קשיים בפרט אם זה רק אי נעימות או בזיונות ולא מחלה ממשית בגוף, ונזכר שאף אחד לא חי כאן לנצח ולא שוה לעשות עסק מאנשים שגם כן יחלפו ומזמנים שגם כן יעברו.

אולם למרות החשיבות העצומה שבקריאת מתן תורה שהנה חיינו, לפני קריאת התורה אנו קוראים במגלת רות את כל המעברים הקשים של נעמי, רות ובעז, כי ההכנעה והנאמנות לבוא בכל מצב הם יסוד התורה.

ולכן התורה מספרת באריכות על נעמי שאבדה את כל משפחתה, כבודה ועושרה, ועל רות שהפסידה את בעלה ואת מעמדה והיתה צריכה ללקט בשדות, וכן אמרו חז"ל על בעז ששפל את כל בניו; אולם עם כל הקשי כאשר הם לא נפלו ברוחם הם זכו להקים את מלכות בית דוד ומלך המשיח, כי משיח מסמל על גאלה דוקא בתוך תקף השעבוד והקשי.

וכן דוד מלכנו עבר קשיים רבים במשך כל ימי חייו כמובא במדרש שלא היה לו יום אחד בלי צער ורדיפות, ברם, דוד לא נפל ברוחו, אדרבה, הוא קנה עוד נאמנות ובכל קשי הוא חבר עוד תפלה ועוד השתפכות הלב לפני הבורא.

דוד המלך שספג בזיונות נוראיות כל היום מבית ומחוץ והיה אבן שמאסו הבונים, זכה להיות דוד מלך ישראל חי וקים; כי השלמות הנה כאשר אדם מתעלה מתוך הנסיונות והקשיים. ובכל בקר אנו פותחים את התפלה בשירי דוד עבד ה', כי הלב הטהור של דוד היה נאמן לבוא, ולמרות הקשיים הוא היה עסוק בשיר ושבח לבוא על כל איבר ועל כל דבר שבבריאה.

שלא נטעה לחשב שלא היה קשה לדוד, כל מי שיפתח את ספר התהלים ויראה את המזמורים שדוד מתאנח חועק על היסורים, הרדיפות והקשיים שהיו מנת חלקו יבין שהיה לדוד קשה מאד, אולם למרות הכל בכל מצב הוא אמר 'מזמור' - בשירה לפני ה' - כי כל קשי הביא לו עוד הכנעה לפני ה' וכל צער הביא אתו לעוד הפרה בגדל חסדי ה' עליו שמרחיב לו במצה, ובכל קשי הוא ראה את כל הטוב שכן יש לו ואת הדברים הטובים שהוא זוכה להם דוקא הודות לקשי.

ולכן אנו פותחים את היום בשירי דוד, כי כל אחד ואחד עבר קשיים שונים בחיים, יש מי שקשה לו עם פרנסה ויש מי שקשה לו עם הילדים, יש מי שקשה לו עם שמירת עינים ויש מי שקשה לו להבין את הלמוד, יש מי שמתיסר ויש מי שסובל מבזיונות, כל אחד והחבילה שלו, ועלינו להתבונן באבות הקדושים שעברו הרבה נסיונות וכן בדוד שזכה להיות רגל רביעי במרפבה בשכר הבזיונות שספג וללכת בדרךם ולקנות בנפשנו נאמנות בכל קשי.

חז"ל אומרים: 'שכינה למעלה מראשותיו של חלה', ובבאור הדבר: שכאשר אדם כנוע, ה' קרוב אליו ביותר. חז"ל מלמדים אתנו כאן - יש לה זמנים של קשי ואתה מרגיש שפול וכנוע? זה הזמנים המתוקים ביותר שהרי קרוב ה' לנשברי לב, וכעת התפלה שלך יקרה לאין ערה ואתה יכול לפעל גדולות ונצרות בזמן שאתה בתוך הקשי.

כענין שדרשו חז"ל על הפסוק "תולה ארץ על בלימה": 'אין העולם מתקיים אלא על מי שבוולם עצמו בשעת מריבה',

ונעשה חלק מאיברי האדם, ועוד יש לפרש בזה שכשם שיש לאדם מתיקות באכל כן עליו להמתיק את התורה ולקשר אותה אליו ועל ידי כן למוד התורה יערב עליו, ועוד יש לפרש שהתורה מלמדת - שנתבונן באכל הנפלא שהקב"ה נותן לנו ונודה לשמו יתברך באהבה.

"והאיש משה עניו מאד"

עקר הענוה זה שהאדם יודע את הטוב שבו ומעריך אותו, ומאידיך הוא יודע שזה מאת הקב"ה, וכן שמה שזכה על ידי עבודתו זה מחובתו בעולם, ושיש לו עוד דברים לשפר בעצמו, וכיון שהאדם מגיע להכרה זו, אינו מהשיב את עצמו מעל כלם, אלא הוא מכיל את כלם בסכלנות, וגם כשמבזים אותו אינו מתרגש, מפיון שהוא יודע את מעלותיו, ואינו מגדיל את עצמו יותר ממה שהוא, ולכן הענוה היא יסוד המדות הטובות.

"בכל ביתי נאמן הוא"

אמונה פרושו שאדם נותן אמון מלא בקב"ה, שהוא עושה עמו את הכי טוב בעבורו, הגם שכלפי חוץ זה לא נראה כה, וכן הוא מוכן ומזומן לשרת את בוראו בנאמנות בכל מצב, ולזה זכה משה רבנו וכל הצדיקים, וכן בימינו צריך ללכת לצדיקים ותלמידי חכמים, שיראו לנו הדרך כיצד לזכות לאמונה אמיתית בשלמות.

"אלה מסעי בני ישראל לצבאתם ויסעו"

אמר מן החפץ חיים זיע"א, שכשם שבצבא יש לכל פלגה את שיטות הלחימה שלה, כמו כן בכלל ישראל שהם צבא ה', יש לכל עדה את התפקיד והדרך שלה בעבודת ה', ועל כן הגם שכל עדה צועדת בדרך אחרת, בסופו של דבר כלם מתכוננים לשם שמים וזה העקר, וכיון שפך אין מקום למחלקת בין קהלות ועדות שונות, וכן אין מקום לריב על מנהגים שונים, כיון שעקר רצון ה' זה שנהיה באחדות ובשלום זה עם זה.

"ויהי העם כמתאננים"

עקר החטא של המתאננים זה שלא העריכו את הטוב, ועשו עסק מהדברים שהיו נראים להם רע, וזה למוד עצום לכל אחד ואחד שיתבונן תמיד בטוב שהקב"ה עושה עמו ויעריך אותו, ומאידיך יגמד את הרע ויאמין שהכל לטובתו.

"ועתה נפשנו יבשה אין כל"

"זה המן שנאכל ואינו יוצא" (ספרי). איתא במדרש "לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן בלבד", וצריך באור מפני מה תלו את מתן תורה באכילת המן? ונראה לכאור שזה למוד שבבילנו שצריך שהתורה הקדושה תבלע בדמנו, ונתנהג על פי דרכה, כשם שהמן היה נבלע באיברי

צרכנו, ונסמך לכה מצות תקיעה בחצוצרות "ביום שמחתכם ובמועדיכם", שסמל על זעקה של הודאה מרב טוב, ללמדנו שנסמך לתפלה הודאה, היות שכאשר אדם מבקש רק מתוך קשי וצער, זה מראה על חסרון - שרק כשקשה לו הוא נזכר לבקש מה!

הבה נקדים תפלה לפני שזקוקים לישועה כגון שלפני שנולד לאדם ילדים נבקש שיהיו עובדי ה' ושיצליחו, שיהיו בריאים בגופם ונפשם, ומלבד מה שהתפלה פועלת ומביאה לאדם הצלחה לדורי דורות, היא גם מקשרת את האדם עם הבורא יתברך שיושב ומצפה שנפנה אליו ונבקש ממנו על כל משאלות לבנו.

בפרשתנו ישנה מצוה מאד מעניינת - מצות הנפת הלויים, ורמוז בזה לרומם ולגדל כל יהודי ויהודי. וזה המבחן שלנו בחיים להיות עם עין טובה, לראות שהשני נבחר להיות לוי לשמש לפני ה', ולרומם אותו ולתת לו את הגדלה בשמחה. וה' בוחן את האדם אם הוא מפרגן לשני בעין טובה - ה' נותן לו כל טוב. וכאשר אדם נאמן הוא ממליך את השני ואינו מרגיש שזה בא על חשבוננו.

עוד נצטוינו בפרשתנו להריע בחצוצרות בזמן של מלחמה, וכתב הרמב"ם "מצות עשה מן התורה לזעק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שלא תבוא על הצבור". התורה הקדושה מצוה את האדם לזעק לקב"ה, לפנות אליו ולדבר אתו על כל

בקריית שמונה הייתי רגיל ליום עמוס בשעורי תורה וזכוי הרבים וזה היה חסר לי. בתחלה עוד הייתי יוצא מדי פעם לקריית שמונה בכדי לחזק את מי שעוד נשאר אבל לאט לאט כבר לא היה את מי לחזק. כמעט בלם עזבו את העיר ואני השתדלתי לשמור עמם על קשר טלפוני. יום אחד קבלתי שיחת טלפון מאחד הנערים - שקבל על עצמו להניח תפלין כל יום - שהוא רוצה להתפלל משהו מיוחד בשעה שהוא מניח תפלין, אמרתי לו "בכל יום בחדש תאמר את התהלים של אותו יום ואחר כך תלך בדרך של דוד ותבקש בשפה שלך מה" שיאמר לצרותינו די וימהר ויחיש לגאלנו". אחרי כחמש קבלי ממוני שיחת טלפון שפעת זו הפעם הראשונה בחיי שהיא סים את כל ספר התהלים ובכל יום הלב שלו נפתח בשעה שהוא קרא תהלים והוא ממש משתפף לפני הבנאי. באותם רגעים התרגשתי מאד וחסבתי בלבי על לבו הטהור של אותו יהודי שמחפש להתקרב יותר ויותר לבנאי, מני אז הוא מספר לי בכל פעם על התקרבות נוספת שלו.

בנתנה זכיתי להכיר יהודי שעלה מרומניה עם כל האנטישמיות שהיתה שם בשנים שאחרי השואה, הייתי פוגש אותו בבית הכנסת ומשוחח אתו בדברי תורה ועבודת ה'.

בחג פסח האחרון הוא לא בא לבית הכנסת וחסבתי שאך מקרה הוא ויתכן שהוא הלך להתארח בחג אצל אחד מבניו, אולם כבא עבר פסח והוא עדין לא בא. חששתי לשלומי, וברור קצר העלה שהוא מאשפו בבית חולים בשל מחלות שונות שתקפו אותו, הודרתי לבקרו לרומם את רוחי. אחרי כמה שבועות הוא שב לביתו כשהוא חלש ולא במיטבו.

שבת אחת הבחנתי שהוא לא הגיע לתפלות, עליתי לביתו לבקרו והוא אמר לי "תראה, הכוחות שלי אזלו, הייתי מאד חזק ברומניה ואף בארץ הקדש עבדתי מאד קשה אבל כעת אני מרגיש שאין לי כח אפילו לקום מהמטה, בנוסף אני לא ראה בעין אחת כלל ובעין שניה אני בקשי ראה, והרופאים חוששים לנתח את העין מחשש שאני לא אראה כלל, חלילה, בנוסף אני בקשי שמע ויש לי אסטמה מתקדמת ולכן אני מאד מתקשה לבוא לבית הכנסת ולשעורי התורה כפי שהייתי נוהג רבות בשנים.

אולם למרות הכל אני חזק מאד בנאמנות לבנאי, אני לא בורח בזמנים של קשי, אדרבה, אני דבק יותר בבנאי ויודע שהוא עשה הכל לטובתי, ובנאי שהיסורים מזככים אותי שאבוא נקי לעולם הבא. התרגשתי והתחזקתי מאד מדבריו שיצאו מלב הטהור ואמרתי לו שבנאי היסורים מקנים לו עוד ועוד טוב ומתקנים לו מקום טוב לעולם הבא.

הוספתי ואמרתי לו שראוי לו לשמח ולהודות על כל הטוב שבו יש לו וכן על הבריאות שהיתה לו כל חייו, וה' הוא כל יכול ובגנות ה' הוא ישוב לאיתנו. וכן אמרתי לו שעליו לשמח בילדים שלו שעושים את רצונו ה'.

כשיצאתי מביתו חשבתי על המצבים ועל הקשיים שיש לי בכך שאני לא במקומי הקבוע ועוד כל מיני קשיים, והתבניתי מקו שבמקום להודות כל היום על הבריאות וכל הטוב יש לי גם קצת מחשבות של החמצה הרגשתי שה' שלח לי את אותו יהודי בכדי לעורר אותי שבכל מצב שבו אני נמצא יש לי את השליחות שלי ובכל זמן עלי לראות את הטוב שאני מקו בו.

בכל שבת וכן הלאה. הכנסתי מתיקות ביהדות עברתי משכונה לשכונה ועשיתי נפשות לעבודת הבנאי.

לא תמיד היה לי קל, פעמים רבות נתקלתי בקשיים שונים אבל הספוק של עוד יהודי שזכה להתחזק בשמירת התורה והמצוות וההרגשה הטובה של עוד נער שהתכונן לבר מצוה כראוי וכן התמימות של עוד לב יהודי שחפץ להכיר יותר את אבא שבשמים, נותנים לי כח בכל פעם מחדש לפעל ולעשות עוד ועוד במלא המרץ.

בשמחת תורה בלינה ערכנו הקפות בבית הכנסת שאני פעיל בו יחד עם עוד נערים שזו הפעם הראשונה בחייהם שהם זוכים להשתתף בהקפות של שמחת תורה. בבקר קמתי מקדם והתכוננתי ליום עמוס בשמחת תורה יחד עם הנערים. בדרך לבית הכנסת הבחנתי במשהו שונה, הרחובות היו ריקים מאנשים ויהודי אחד צעק לי מהחלון שהתחילה מלחמה ושאמהר להסתתר. הסתכלתי לשמים ולא ראיתי שום טילים וגם לא שמעתי שום אזעקה ולכן דבריו היו מוזרים לי.

כשבאתי להכנס למקוה הבחנתי בחבר שבדיוק יצא, שאלתי אותו אם הוא שמע משהו על מלחמה והוא השיב לי שהוא שמע שמחבלים נכנסו בדרום אבל הוא לא יודע פרטים. הודרתי לתפלה בכדי לא לאחז, אולם כשהגעתי לבית הכנסת ראיתי שני אנשים שעומדים מחוץ לבית הכנסת ומחפשים מנוח. הסתכלתי על השעון והתפלאתי, כי בדרך כלל בשעה זו כבר יש מנוח ברות, שאלתי אתם מה קרה שאין מנוח והם אמרו שאנשים מפחדים לצאת מהבתים.

היה קשה לי לעפל את הדברים, בסופו של דבר היה מנוח מצמצם, התפללנו וערכנו את ההקפות כשבראשנו התרוצצו מחשבות על אחינו שבמצר.

כבר במוצאי שמחת תורה יהודים רבים עזבו את העיר ואחרי כשבועים העיר כמעט התרוקנה באותם ימים. ארונו מוודה בחטף ויצאנו לגור אצל חמי וחמותי שגרים בצפת. צהרים אחד יצאתי עם בני לגן משחקים סמוך, שבתתי על ספסל וענתי בספר בשבני משחק במתקנים, לפתע שמענו פיצוץ עז ממש בסמוך אלינו, היה זה טיל שנפל ממש בקרבתנו. הייתי בהלם ופחד ובני התחיל לצרח וממש נכנס לטראומה, רצתי אליו תפסתי אותו ורצנו הביתה. בני לא רצה לצאת מהבית וכל רעש הפחיד אותו.

הבנו שעלינו לצאת לגלות נוספת. באותו זמן אשרו לנו לעבר לבית מלון, בתחלה זה היה נחמה היינו בבית מלון שכל הנופשים בו היו שומרי תורה ומצוות והיתה אוירה נעימה, אבל אחרי כמה שבועות ששהינו יחד עם הילדים באותו חדר בלי פרטיות ובלי מסגרת ראויה ללמודים, הרגשנו שאנו מוכרחים לצאת לגלות בפעם השלישית. נסינו לחפש דירה אך ללא הצלחה.

בהשגחה פרטית של ממש אבי שמלמד בישיבה לחוזרים בתשובה מדרום אמריקה ספר לאחד התלמידים על כך שאני מחפש דירה לעבר אליה, אותו תלמיד אמר שיש לו קרובי משפחה בנתנה שבדיוק ירשו דירה. ברחמי ה' אחרי זמן קצר חתמתי חוזה עם הירושלים ואני גר בדירה מרווחת כשמלבד למודי בכלל אני ממשיך לעסק בקרוב רחוקים ואני הולך מעיר לעיר לחזק ולרומם את הנערים שעסקתי עמם ועוד נערים חדשים שהפתי.

גליון 632
שנה י"ג תשפ"ד

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

והיו לי הלוים (ח' - י"ד)

אין הקדוש ברוך הוא מעלה את האדם לשררה, עד שבוחן ומנסה אותו תחילה, וכיון שהוא עומד בנסיון הוא מעלה אותו לשררה. כך אמר הקדוש ברוך הוא, "והיו לי הלוים", עד שבחן ובדק אותו שבט ומצאו ראוי והגון לשררה, שבשעה שהיו ישראל במצרים מאסו את התורה ועבדו עבודה זרה, והפרו בריתו של אברהם אבינו, אבל שבטו של לוי, כולם היו צדיקים והיו עושים את התורה ומקיימים ברית המילה, וכשבאו ישראל למדבר ועשו את העגל, לא נשתתפו שם שבטו של לוי, אדרבה קנאו קנאת ה', כיון שראה הקדוש ברוך הוא שהיו כולם צדיקים, וניסו אותם ועמדו בניסיונם, בחר בהם ובורעם לעמוד לשרת לפניו בהיכלו, בו ביום הופרשו לעבודת המשכן.

(תנ"כ בהעלתך יג)

לזכות

החתן ישראל משה בן שרה תרצה

וייס הי"ו

הכלה שרה רייזל בת לאה

שיינברגר תחי'

לשבת עליה לתורה במזל טוב

בורא עולם בקנין ישרים זה הבנין

פרשת השבוע

על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו (ט' - י"ח)

מעשה באדם עשיר שהיה נדיב לב ובעל צדקה, אך לבו לא היה שלם באמונה ובהשגחה פרטית, בלבבו סבר תמיד כי את כל עושרו רכש בכוחו ובעוצם ידו. פעם יצא ליום השוק על מנת לקנות שוורים, בדרך פגע בו אליהו הנביא שנראה כסוחר, שאלו אליהו להיכן אתה הולך? אמר לו: לשוק אני הולך לקנות שוורים, אמר לו אליהו אמור אם ירצה השם או אם יגזור ה' יתברך, השיב לו הסוחר הרי המעות בכיסי והדבר תלוי אך ורק ברצוני, השיבו אליהו אם כך אתה אומר לא תצליח, ואכן כאשר המשיך הסוחר בדרכו נפל כיס המעות מאמתחתו בלא שהרגיש בכך. ראה אליהו את הכיס והניחו על סלע בלב יער במקום שאין בני אדם עוברים שם. הסוחר הגיע לשוק ולאחר יגיעה רבה מצא שוורים מובחרים, וכרצה לשלם עבורם הבחין שהמעות אבדו לו, וחזר לביתו בפחי נפש. אחרי זמן מה נטל שוב מעות ויצא מביתו אל השוק לקנות שוורים, הפעם בא אליו אליהו בדמות זקן וחזר על שאלתו כבפעם הקודמת, כשראה שעדיין אינו אומר מה שלמדו, אמר לו שנית אמור אם ירצה השם או אם יגזור ה', כיון שהסוחר לא שעה לדבריו גם בפעם הזאת, הפיל עליו אליהו תרדמה, כשנרדם נטל ממנו את

כיס המעות והניחו אצל הכיס הראשון במעבה היער. כאשר הקיץ הסוחר משנתו וראה שהכסף נגנב ממנו, שב לביתו בצער רב, בהתבוננו בשני המקרים שקרו לו הגיע למסקנה כי בודאי יד ה' בדבר והעונש הגיע לו, מאחר שלא שמע לאלהי.

מיד קיבל על עצמו שמאותו יום ואילך יאמר אם ירצה השם על כל דבר שירצה לעשות, כאשר יצא בפעם השלישית אל השוק, נגלה אליו אליהו הנביא בדמות נער עני המבקש עבודה, שאלו אליהו להיכן אתה הולך? אמר לו אני הולך לשוק לקנות שוורים אם ירצה השם, בירכו אליהו בברכת הצלחה וביקשו שאם יודקק לעזרה בהנהגת השוורים יקרא לו, אמר לו הסוחר אם יעזור לי ה' יתברך שאקנה שוורים, אשכור אותך לעזור לי, הצליח הסוחר בדרכו ומצא שוורים מובחרים בזול, ושכר את הנער להנהיגם, בדרכם הביתה ברחו לפתע השוורים ליער, רדף אחריהם הסוחר עד שלפתע נעצרו ליד סלע, ועליו מצא מונחים שני הכיסים שאבדו לו, שמח הסוחר והודה לה' והמשיך בדרכו עם הנער והשוורים, כאשר הגיעו לביתו נעלם לפתע הנער, אז הבין הסוחר כי יד ההשגחה העליונה היתה בכל אשר אירע לו.

(אוצר המדרשים)

זמני השבת

פרשת בהעלותך

זמני יציאת השבת

ירושלים: 8:31 ת"א: 8:33 ר"ת: 9:0

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:13 ת"א: 7:28

מהשם יצא הדבר

אל אחת הישיבות הגדולות והמפורסמות שבפולין הגיע לביקור צדיק אחד מגדולי הדור. הוא הופיע בפתאומיות ללא כל הודעה מוקדמת, בחורי הישיבה שלא היו מוכנים כלל לביקור, עסקו בשגרת חיים רגילה של ימים פשוטים ואפורים של אמצע השנה, כך שבעת הופעתו הפתאומית של אותו גדול בשערי הישיבה, היו הבחורים מסתובבים לכאן ולשם, ובישיבה כמו בישיבה, זה נכנס לבית המדרש וזה יוצא, זה קופץ לרגע לחדרו שבפנימיה, וזה נכנס אל חדר האוכל, השני ממנה לספריה והשלישי למשרד, והכל רוחש כמרחקה במאות בחורים צעירים ותוססים בבית תלמודם.

והנה נכנס לו הרב בניחותא אל קומת הכניסה של בנין הישיבה, ובפנים מאירות וזורחות, פוגש הוא בבחור אחד, הראשון שנקרה בדרכו, ומושיט לו את ידו לברכת שלום, והחל משוחח עמו בחביבות. הבחור כמובן נחרד לקבל את פני אחד מגדולי הדור כך בפתאומיות, כשהוא לבוש בחאלטעל באמצע פרוודור הישיבה ללא שום הכנה, הוא התרגש מעצם המחשבה שמאות אנשים ממתנינים לתורם שבועות וחודשים, עד שיוכו להתקבל ליחידות בקודש פנימה, והנה הוא זוכה לזאת מן המוכן לפניו ממש. הצדיק קרבו באהבה ובחביבות, ולאחר שהחליף עמו מספר משפטי היכרות כמקובל, מה שמו, ומאיזה מקום הוא בא וכו' שאל אותו גדול עם חיוך על שפתיו, "און לערנען קענסטו עפעס? (וללמוד אתה יודע משהו), אני מקוה שאני יודע מעט, השיב הבחור בחיוך מבויש, אמנם יש מדרגות רבות, ועוד ארוכה הדרך לפני, הוסיף בענוות חן. הבה ונבדוק את מידת יכולתך בלימוד פוסק הצדיק, ונכנס עמו יחדיו אל ספריה צדדית ושקטה. הבה נא נשלוף איזו גמרא מן הש"ס, ונראה מאי קא אמר מר, אומר הצדיק תוך כדי שהוא מושיט את ידו אל ארון הספרים להוציא גמרא אחת, והנה אינה ה' לידו מסכת פסחים .

"נפתח נא את הגמרא, היכן שייפתח. ונראה מה תוכל לחדש לנו באותה סוגיא שתיפתח". אומר הצדיק בחיוך קל. והנה נפתחה לפניו הסוגיא הנודעת של "רבי חנינא סגן הכהנים" (פסחים דף יד ע"א), הנודעת כאחת הסוגיות הקשות והסבוכות ביותר שבש"ס. נו, שואל הרב, ומה יש לך לומר בסוגיא של רבי חנינא סגן הכהנים?

הבחור לא נבהל מהסוגיא הקשה והמסובכת, והחל מיד להיכנס אל תוככי נבכי הסוגיא, כשהוא שזור ברוב חכמה ולמדנות, קושיא בקושיא, תירוץ בראיה, מפרק הוויות ומשבר סלעים,

והכל בחן ובשלות הנפש, דבר דיבור על אופניו, עד שפני הרב זרחו משמחתה של תורה ולומדיה.

שיחתם נמשכה זמן לא מועט, כדרכה של תורה, זה מוטיב וזה מפרק, כשכל העת הרב לא מפסיק מלתהות על קנקנו של הבחור ותורתו, וניכר עליו שמאד נהנה מאישיותו של אותו בחור, ובעיקר מתורתו הסדורה לו ממש כמונח בקופסא! - הוא הרי לא התכוון כלום מראש, למבחן פתע זה. לא ידע כלל שהרב אמור להגיע אל הישיבה, ולא על כך שהוא יהיה זה שיפגוש בו ראשונה במסדרון. ובוודאי לא איזה מסכת תישלף מן הארון, ובאיזו סוגיא תיפתח. והנה הוא שולט בסוגיא הסבוכה ובכל צדדיה, והדברים מאירים כנתינתן מסיני!

ברם ההפתעה הגדולה הגיעה דווקא בתום השיחה, היא נפלה על לב הבחור כרעם ביום בהיר: "התסכים להיות חתני?" שואל הרב ישר ולענין, ללא שום הקדמות סחור סחור. הבחור נדהם והשתומם ולא ידע את נפשו, הוא בכלל לא חשב בכיוון הזה, ולא עלתה על דעתו, שהשיחה הלמדנית הפתאומית הזו שנתקל בה במקריות, אינה אלא 'מבחן אישיות', וכשהרב נכנס כאן לחפש חתן לביתו. "ובודאי שהתסכים" ענה הבחור על אתר, כשלבו מתרונון בקרבו, אשמח מאד על הזכות הגדולה הזו. ואין לי גם שום ספק שהורי היקרים יסכימו אף הם בלב שמח ובנפש חפצה. - אם כן, מסיים הרב, בימים הקרובים בעזרת השם נתקשר בינינו, ונראה כיצד לגמור הדבר על הצד היותר טוב!!!

הרב יצא מן הפגישה הזו שמח מאד, שאינה ה' לידו בחור תלמיד חכם ולמדן כראוי, שהיה גם בן טובים וממשפחה מיוחסת. - ביציאתו מאולם הספריה, כבר המתינו עליו ראש הישיבה, וצוות הרמ"ם לקבל את פני אחד מגדולי הדור. "במה זכינו - שואל ראש הישיבה, כשכולו נרגש - לביקור רם ונכבד שכזה, כך ביום רגיל בשנה?". סח לו הרב את כל אותו מאורע, שיש לו בת שהגיעה לפרקה, ובא אל הישיבה כדי לחפש חתן ראוי ונאה עבור בתו. ראש הישיבה נדרך מיד, הנה יש לנו ברוך השם בישיבה, עילויים גדולים, ענקי רוח מן השורה הראשונה. והוא החל למנות כמה שמות של הבחורים הטובים ביותר בישיבה, ששמן הולך לפניהם, היושבים ראשונה במלכות, והראויים לאיצטלא מפוארה זו, להיות חתן של אחד מגדולי הדור. את שמו של אותו בחור, שעמו נפגש הרב במקריות, לא הזכיר ראש הישיבה, כנראה שבכל זאת לא היה אותו בחור מן הבחורים המפוצצים, היה זה בחור שקט, צנוע ועדין. אולם להפתעתו של ראש הישיבה, סיפר לו הרב שכבר בחר לו בחור בן טובים שמאד מצא חן בעיניו, ונקב בשמו של אותו בחור.

ההצלחה הינה פועל יוצא של מה שנגזר במרומים.

משל ל"שמש הקהילה" ששנים רבות שימש בתפקיד ועשה את מלאכתו במסירות ובנאמנות. מדי בוקר פתח את דלתותיו של הבניין המכובד, הדליק את האורות, הסיט את הווילונות ואסף את שאריות הלכלוך שהותירו אחריהם אי אלו פקידים שעבדו עד השעות הקטנות של הלילה. דאג שהכול יתפקד כראוי. מגיל שלש עשרה עבד שם, מאז הלך אביו עליו השלום לבית עולמו, ועול פרנסת הבית נפל על כתפיו בכבוד האחים. הוא התקבל לעבודה, תחילה מתוך רחמים, ולאחר מכן מתוך הערכה. הם שילמו לו משכורת הגונה והתייחסו אליו יפה. עד שהגיע ראש הקהילה החדש. צעיר ומלא מרץ, גרוש רעיונות חדשניים, החל משנה סדרי בראשית. קבע תקנון חדש, שינה את סדרי קבלת הקהל, פתח ערוצים נוספים לתקשורת בין פקידי הקהילה לאנשיה ושלח את העובדים להשתלמויות. שום דבר לא נשאר כמו שהיה, רק השמש. כשהתפנה ראש הקהילה מעיסוקיו, קרא לשמש וביקש לשוחח עמו. התעניין בעבודתו וביקש לדעת על חייו הפרטיים, השמש גולל בפניו את ילדותו הקשה בבית דל וחסר אמצעים, סיפר על אי יכולתו לשלם כסף למורים שילמדוהו קרוא וכתוב, והוסיף שאת המעט שלמד כבר הספיק לשכוח. סיפר גם על אביו שנפטר בצעירותו והותירו בודד במערכת. "הקהילה היא כל חיי", סיכם השמש את דבריו. ראש הקהילה לא היה שבע רצון. "לא מתאים שעובד הקהילה לא ידע קרוא וכתוב. אין זה מכובד! אתה מוכרח ללמוד!" חתם את השיחה והותיר את השמש בספק לגבי עתידו. השמש גמר בדעתו לא להמשיך בעבודתו. כאב לו שעבודתו אינה מוערכת בגין אי ידיעתו קרוא וכתוב. יצא לשוק לחפש עבודה, הלך מחנות לחנות, מרחוב לרחוב, ולאחר דקות ארוכות מצא חנות קטנה בקצה העיר שמכרה מיני מגדנות. החליט אף הוא למכור עוגות. תחילה רכש מעט ומכר עוגות בודדות. לאחר מכן רכש מספר קופסאות ומכרן. בתוך זמן קצר היה לו דוכן של קבע, ומהר מאוד הפך לחנות של ממש. העסק התרחב, נוספו לו סוכנים, מפיצים ועובדים, עד שהיתה לו רשת ארצית של חנויות בעלת כוח כלכלי אדיר. הוצע לו לחתום חוזה עסקי עם חברה דומה בחו"ל, עסקה שאמורה היתה להגדיל את המחזור השנתי בעשרות אחוזים. שני המנהלים ישבו יחד בלובי של מלון מקומי מפואר. מסמכים שנוסחו בקפידה על ידי עורכי דין ותיקים הונחו על השולחן, והוא התבקש רק לקרוא ולחתום. "איני יודע לקרוא!" אמר בפשטות. אלפי סימני שאלה הצטיירו על פניו של היושב ממול. "אתה? אתה שהצלחת להגיע בתוך שנים ספורות למעמד כלכלי כזה, אינך יודע לקרוא?!" "לו ידעתי לקרוא", השיב השמש כשבת צחוק על שפתיו, "הייתי נשאר שמש בבניין הקהילה עד עצם היום הזה!"

הנמשל: לא לחכמים לחם, לא מי שחושב שהוא מוצלח יכול להצליח, ההצלחה הינה פועל יוצא של מה שנגזר במרומים.

(אחד המגידים)

בחור זה! נודעק ראש הישיבה, הלא אין הוא מהעילויים והלמדנים הגדולים, הוא בוודאי בחור טוב ונעלה מן המשובחים ביותר, אבל בכל זאת אין הוא מן הליגה הראשונה. הוא לא נמנה בין העשירון העליון. אין זה שידוך מתאים בשביל גדול בישראל. יש כאן בישיבה הקדושה כמה וכמה בחורים הרבה יותר חזקים ממנו. שופרא דשופרא ממש. הרב הופתע מהדברים. הרי שלפתי מן הארון איזוי גמרא שתפתח, והגענו ממש במקריות לסוגיא הקשה ביותר של 'רבי חנינא סגן הכהנים', והבחור הוכיח שם ידענות ולומדות מופלגה, ולמה תאמר שאין הוא מהחזקים שבישיבה? תהיה הרב. אומר לכם את האמת, גילה ראש הישיבה להפתעתו של הרב, בחור זה איננו מן הטובים והחזקים ביותר, תנסו נא אותו במבחן שאר סוגיות בש"ס, ותראו זאת בעצמכם. אך משום מה דווקא סוגיא זו של 'רבי חנינא סגן הכהנים' תפסה אותו מאד, ועל אף היותה סוגיא קשה וסבוכה, מצא בה הבחור את נפשו, ונקשר בה בכל לב, ולכן היה בקי בה בהצלחה מופלגה שכוז.

אך הרב לא חזר בו ואמר, אם כך הם פני הדברים, הרי המקרה הזה צווח בפנינו: מהשם יצא הדבר. הנה כשנכנסתי לבנין הישיבה לא ידעתי איזה בחור אפגוש, ואם מן השמים הפגישו אותי דוקא עם אותו בחור ופתחו בפנינו דווקא גמרא פסחים שנפתחה דוקא בסוגיא הקשה של 'רבי חנינא סגן הכהנים' שבדיוק באותה סוגיא שולט הבחור היטב, הרי אין לך סימן יפה מזה שמהשם יצא הדבר. ובואתו מעמד הסביר אותו גדול, הנה מדרך העולם כשבררים על שידוך, ושואלים אצל אנשים רבים, הרי כשם שאין פרצופיהם שווים כך אין דעותיהם שוות, כל אחד רואה וחושב אחרת, אחד רואה יותר את המעלה והשני את החיסרון, ודבר שנחשב בעיני אחד כמעלה גדולה, נחשב בעיני השני לחיסרון ענק, ועל אותו בחור עצמו יתכן שאחד יגדירו כמצוין ביותר ובעל מידות נפלא, והשני יאמר עליו שהוא גרוע שבגרועים, ומן השמים מסובבים בעינא דאשגחותא תדירה, מי יאמר טוב על השידוך, כנודע.

והנה בשביל בחור זה סובבו מן השמים, שיהיה התנא הקדוש 'רבי חנינא סגן הכהנים' המדבר טוב עבורו הרי זה סימן שהוא שווה את זה, לא לכל אחד נותנים כזה עד טוב, ואם הגיע רבי חנינא סגן הכהנים לבשר לי על הבחור הזב שהוא שידוך טוב עבורי, לא אוזו מעדות זו. סופו של אותו בחור, שצמח לאחד מגדולי הדור, מפאר שולחן של חכמי פולין של מעלה.

(טיב השידוכים)

צ'ין אדם לחברו

מיום עמדי על דעתי לא כעסתי מספרים שפעם שאל אדם אחד את הרה"ק רבי אליהו לופיאן זיע"א במה הארכת ימים? אמר לו, מיום עמדי על דעתי, לא כעסתי על שום אדם ולא על שום דבר.

אהבת ישראל אמיתית

מסופר על הרה"ק רבי יהושע העשיל פרנקל תאומים מקאמרנא זיע"א שכל ימיו היה גומל טוב לנדכאי לב, ואהבת ישראל באמת היה תקוע בלבבו. פעם אחת בעמדו בבית הכנסת שמע בני אדם משוחחים על אנשים הנדרשים לצבא. וסיפרו לתומם איך שבני האמידים והחשובים פדו את עצמם, ורק נער אחד פשוט ועני עומד להישלח לצבא. נתרגש מאד ושאל, אין אפשר לתת לאיש ישראל להיטמע בין הנכרים? ענו לו, ראשית הרי הוא בור. שנית אין כסף לפדותו כי כולם כבר תרמו מעל יכולתם לפדות את הבחורים היושבים באהלה של תורה. ניגש הצדיק אל ארון הקודש והוריד כתר כסף מספר התורה ואמר: תורתינו הקדושה, את פארן של ישראל ואינך צריכה לפאר של כסף, אקח את הכתר ואמשכן אותו בכדי לפדות בחור יהודי מן הגוים, וכשהש"ת שירחיב נחזיר לך הכתר. וכן עשה, את הכתר משכן ואת הצעיר פדה. אח"כ כשנוכח לראות אותו שהוא באמת בור וע"ה גמור, דיבר אל לבו בדברים היוצאים מן הלב: הביטה נא ראה, למענן הסרתני כתר התורה ואיך אשא פנים אם תגדל ללא תורה וללא דרך ארץ? הדברים נכנסו

ללבו ופעלו פעולתם, ורבי יהושע העשיל התמסר לחינוכו ויהי לאיש כשר ויקר מאד.

מחלוקת לשם שמים

מסופר על הרה"ק רבי שלמה זלמן אויערבך זיע"א, שפעם אחת יצא נגד מוסד מסויים שהעמידו לראשם מנהל שלדעתו לא היה לטובת הדת של אותו מוסד. הוא לא היסס לצאת בפרהסיא לגלות דעתו דעת תורה כנגד המוסד והעומד בראשו. ערב אחד עלה אותו מנהל אל ביתו של הג"ר שלמה זלמן כשלבו פועם בחוזקה, חושש היה שמא יגרשוהו בבגד פנים ובחרי אף. אך הגאון קבלו בסבר פנים יפות, וכבדו שלא כערכו, וכשיצא ליווה אותו עד סוף חצירו, כשהוא מסביר לו שאינו מנהל מערכה אישית נגדו, אלא טובת המוסד לנגד עיניו, בסוברו שאין הוא האיש המתאים לנהלו. משעלה הרב אל ביתו, קרא לבני הבית ואמר להם, חפץ אני להראות אתכם וללמדכם לקח, איך מנהלים מחלוקת לשם שמים ללא פניות.

טוב ומטיב לרעים ולטובים

מסופר על הרה"ק רבי מנחם נחום בעל ה"מאור עיניים מטשערנוביל זיע"א שהיה נוהג לקרב כל נפש מישראל ולהיטיב עמה, אפילו על הריקנים שבהם היה מסתכל בעין יפה, מימיו לא הביט און ביעקב, ונהג לקרוא לכל יהודי בשם צדיק, ולעזור לו יותר מיכולתו. פעם הסביר הרבי את מנהגו, ואמר אני מתכוון לתפוס בקצה מידותיו של הקב"ה, מה הוא טוב ומטיב לרעים וטובים, אף אני רוצה להיות כך.

תילולא דצדקיא

יום שבת ט"ז סיון
הרה"ק רבי מרדכי מנחם מענדל מווארקי ב"ר ישראל יצחק (תרכ"ט)
הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצפרט הי"ד ב"ר חיים מצאנו (תש"ד)

יום ראשון י"ז סיון

הרה"ק רבי אהרן מקארלין ב"ר אשר (בית אהרן – תרל"ב)

יום שני י"ח סיון

הרה"ק רבי ישכר דוב מראדושיץ ב"ר יצחק (תר"ג)

יום שלישי י"ט סיון

הרה"ק מנחם נחום מטקווירא מאכניוקא (תש"ז)

יום רביעי כ' סיון

רבי יוסף אירגאס ב"ר עמנואל (שומר אמונים הקדמון – ת"צ)

הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר שלום זעליג מנאדבורנא (צמח ה' לצבי – תקס"א)

יום חמישי כ"א סיון

הרה"ק רבי שלמה שפירא ממנוקאטש ב"ר אליעזר מלאנצהוט (תרנ"ג)

יום שישי כ"ב סיון

רבי יחיאל מיכל אב"ד נעמרוב הי"ד ב"ר אליעזר (ת"ח)

הרה"ק רבי איתמר מנדבורנא ב"ר מאיר מקרעטשניף (תשל"ג)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטביץ שליט"א
מח"ס "בני אורי" רפרים יוסף הרש"ר על המעשים.

לשון הרע (י')

אפילו אם הוא רואה, שאם ירגיל עצמו במידה הזאת שלא לספר לעולם בגנותו של ישראל, וכדומה מדיבורים האסורים, יסובב לו הפסד גדול בענין פרנסתו, כגון שהוא תחת רשות אחרים, והם אנשים שאין בהם ריח תורה, וידוע הוא שבעוונותינו הרבים אנשים כאלו הם פרוצים מאד בזה העוון החמור, עד שאם יראו מי שאין פיו פתוח כל כך כמותם, יחזיקו אותו לשוטה ופתי, ועל ידי זה יסלקוהו ממשמרתו, ולא יהיה לו במה לפרנס את בני ביתו, אע"פ כן אסור, ככל שאר לאוין שחייב ליתן כל אשר לו, ולא לעבור עליהם, כמבואר בורה דעה (סימן קנ"ז, סעיף א', בהג"ה), עיין שם (חפץ חיים כלל א', סעיף ו').

לע"נ

הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצפרט הי"ד
ב"ר חיים מצאנו זיע"א
גלב"ע ט"ז סיון תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחטות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגנה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

אֵלֶּזְנֹת

כס"ד, ז' אב תשס"ד

לְעֵבֶדְךָ עֲבֹדָה

פְּרֻשַׁת בְּהַלְאֵתְךָ

תְּאוֹת הַכְּבוֹד לְעַת זְקֵנָה

וּמִבְּנֵי חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְבֵּא הָעֲבֹדָה וְלֹא יַעֲבֹד עוֹד (ח, כה).

רבי אברהם קירזנר, היה מידיו הגדולים וממקורביו של הגאון הצדיק רבי אליהו לופיאן זצ"ל עוד מימי שהותם יחד בליטא ובלונדון. לאחר פטירתו של רבי אליהו הוא ספר, כי בשנת תשי"ח נפגש עם רבי אליהו שהיה באותם ימים מנהל רוחני בישיבת פפר חסידים.

היות ששהה רבי אברהם בישיבה כמה ימים, הזמינו רבי אליהו לישן עמו יחד בחדרו. מספר רבי אברהם קירזנר: בבקר של יום אחד התעוררתי מקדם מן הרגיל, והנה אני רואה את ר' אליהו עומד ליד החלון ומדבר כאלו לעצמו, בלחישתו, כדי שלא לעוררני מהשנה. הטיתי אזני ושמעתי כיצד הוא חוזר פעם אחר פעם על הפסוק 'ולא תביא תועבה אל ביתך'. התפלאתי לעצמי: מדוע הוא חוזר שוב ושוב על פסוק זה?

בהמשך היום נגשתי אליו ושאלתי: במחילה מכבודו, אולי יואיל לומר לי מה פשר הדבר ששמעתי בבקר את כבודו חוזר שוב ושוב על הפסוק 'ולא תביא תועבה אל ביתך'? נענה רבי אליהו ואמר לי: אהה, האם בדבורי עוררתי אתכם מהשנה? אמרתי לו: חלילה, לא הערתם אותי, כי כבר הייתי ער, אבל מאחר וכבר שמעתי אתכם חוזרים שוב ושוב על אותו פסוק, מבקש אני שתאמרו לי מה פשר האמירה הזו.

נענה רבי אליהו ואמר לי: עוד מעט אנחנו הולכים לישיבה, מקום תפלתנו הוא בכתל המזרח של הישיבה, ורגילים הם בני הישיבה לקום מפני, לא זו אף

זו: רגילים הם להמתין לי בקריאת שמע ובתפלת שמונה עשרה, והרי יש לי לחשש שמא חס וחלילה אפל חלילה במדת הגאון, ואף שפמעט ולא שיך בזה לפל בגאון ממש, אבל לגבהות הלב בודאי שיש לי לחשש והרי כתוב (משלי טז ה) 'תועבת ה' כל גבה לב', והמלה 'כל' לרבות באה כל גבה לב, הינו, שיש כאן רבוי אפלו מי שגבהות לבו יסודה בתפקיד רוחני נעלה, וכגון מי שהוא מנהל רוחני בישיבה וכדומה, והיה מקום לומר שבגון דא אין הגאון פסולה ואולי אפלו הוא כשרה ומתרת, אלא שמפל מקום מי יכול לשפט ולומר שלא נתערב אצלו חס וחלילה גבהות לב שאינה של מצוה, ואם כן נעשה זה האיש תועבת ה' רח"ל, וכיצד יכול רב כזה להשפיע תורה ומוסר על התלמידים? לכן, סיים רבי אליהו ואמר, זו הסבה שחוזר אני על הפסוק 'ולא תביא תועבה אל ביתך' כדי להציל את עצמי מהגאון וגבהות הלב.

סיים רבי אברהם קירזנר ואמר: כששמעתי זאת יוצא מפי קדשו של רבי אליהו התפעלתי מאד, ומרב רגש אמרתי לו בתמיהה: למדנו רבנו, האם אנשים זקנים כמונו, אנשים שבורים ורצוצים בגוף ובנפש, יש לנו עוד מקום לחשש שמא נפל בגאון? ויפן אלי ויאמר: איזו שאלה. הרי זה משל למה הדבר דומה: לפצצה אימה שמנחת בפנת אולם גדול, ואמנם במשך השנים כבר עברו על ידה אנשים רבים והיא לא התפוצצה, האם משום כך כבר אין סכנה שמא תתפוצץ עוד? (ר' אלה' פרק ט).

כְּשֶׁאָדָם שְׁקוּעַ בְּתְאוֹת הַכְּבוֹד

פֶּעַם אָמַר הַרְה"ק רַבֵּי בְּעַרְצֵי מְנַדְבוֹרְנָא

זיע"א שיש ואדם שקוע בתאוות הכבוד עד כדי כך שבשעת פטירתו, כשהצבור הולך ללוותו בדרכו האחרונה, אלו היה לו את הכח והאפשרות הוא היה מסובב את ראשו לראות האם חולקים לו את כבודו האחרון כהגון, והאם יש צבור גדול שמגיע להשתתף בהליתו (רזא דעובדא' שער האותיות, עונה אות טו).

עַל גְּאוֹה צְרִיף אָדָם לְעֵבֶד עַד יוֹמוֹ הָאֲחֵרוֹן

על הפסוק (במדבר ח כה): 'ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד', היה מפרש הרה"ק האמרי חיים מויוניץ זיע"א, שיש כאן תוכחת מוסר מיחדת על החובה לעבד ולהלחם על מדת הענוה, במיוחד בשנות הזקנה. כי הנה לכל תאוה ותאוה יש זמן משלה, בילדותו אוהב האדם את תענוגות העולם הזה ומבקש הוא ממתקים ומשחקים. משמתבגר תאב הוא לממון הרבה, וכשיש לו מנה הוא רוצה מאתים, וכשמגיע לשנות הזקנה בטלות כל תאוותיו, מלבד תאוה אחת היא תאוות הכבוד שמקורה מגאון וגבהות הלב. ועל זה הוא נאמר הפסוק 'ומבן חמשים שנה', כשמגיע האדם לגיל חמשים, הינו, בשנות זקנותו, 'ישוב מצבא העבדה', כבר אינו צריך להתנגע בעבודה קשה כל כך בכדי לזבזב את תאוותיו ולקבש את יצרו. אבל 'ולא' - בכדי להגיע למדת הענוה ולהתרחק מן הגאון, לדעת שהוא כלום 'ולא', על זה 'יעבד עוד', עליו עדין להמשיך לעבד ולהתנגע עד יומו האחרון.

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

חידון אֵלֶּזְנֹת - נושא פרסים מיהם שני האנשים שמופיעים בפרשתנו אך אינם מזכרים שוב בשום מקום בתנ"ך?

פתרון החידה - פרשת ויקרא:

ש. כמה פעמים מוזכר המן במגילת אסתר?

ת. 54 כמנין ד'ן אבכי.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת ויקרא:

ה' יעקב פוגל מבני ברק.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".

את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

שמירת הלשון

לצאן קדושים

מאת: הרב יצחק איזיק

דבר הלכה:

המספר על חברו שאינו נוהג כשורה במצוות שבין אדם לחברו - גם הוא עובר על לשון הרע. לדגמא, אדם הרואה את חברו מסרב לתת הלואה או להגיש עזרה לזולתו, אסור לו לספר את הדבר. גם אם הוא משכנע שהחבר וכל לעזור, וסרב סתם כך, גם אז אסור לו לספר. וכן אם המניע לסיפורו הוא "קנאת האמת" - גינוי המעשה, בלי כוונה לבזות את האדם - גם אז נחשבים הדברים ללשון הרע.

- הרב יצחק איזיק
- הרב אברהם ורדי רפלי
- הרב אהרן אשכנזי
- הרב בנימין זאב
- הרב מרדכי ליבסון
- הרב יעקב חזון
- הרב משה יעקב ורבי
- הרב שלום דוח

שמירת לשון הרע

אדרבה, תן בלבנו שגראח כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם, וישגבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניה, ואף יעלה בלבנו שום שגאה מאחד על חברו הליף... והתנוק אותנו באהבה אף כאשר גלוי ורדע לפניה שיהא הכל נחת רוח אף... אמן בן יהו רצון: ההנערי מעפר קומו, לבשי בגדי תפארתך עמו, על יד בן ישי בית הלחמי, קרבה אל נפשי גאלה. באי בשלום עמרת בעלה, גם בשמחה ובצלה, תוך אמוני עם סגלה, בואי כלח בואי כלח:

אנא בבת, גדולת ימיה, תתיר צרורה: קבל רנת, עמך. שגבנו, מחרנו נורא: נא גבור, דורשי יתווד, נקבת שמרם: ברכם שתרם, רחמי צדקה, תמיד נמלם: חסין קרוש, ברכ סוכך, נחל עדתך: יחיד גאה, לעמך פנה, וזכרי קדשתך: שועתנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע תעלמות:

שבתו ורושלם, את-ה', הללי א-לתוך ציון, כי-הזק, ברחמי שערך, ברך פניך בקרבך: וזכני לגור בני ובני בנים חכמים ונבונים. אוהבי ה', ראי א-להים. אנשי אמת. ורע קדש בה' דבקים. ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מלאכת עבודת הבורא:

והיא שמערה לאבותינו ולנו, שלא אחד בלבד עמד עלינו לבלותנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לבלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מרדם: ה' לא נבה לבו ולא רמו עיני ולא הלבתי בגדלות ובנפלאות ממני: אם לא שוייתי ודוממתי נפשי בגמל עלי אמו כגמל עלי נפשי:

שמע בני מוסר אביך, ואל תמוש תורת אמה, תתנהג תמיד לדבר כל דברך בנחת, כלל אדם ובכל עת, ובזה תנצל מן הכעס, שהיא מדה רעה להחמיא בני אדם: וכאשר תנצל מן הכעס, יעלה על לבך מרת הענוה, שהיא מדה טובה מכל המדות הטובות למען תגלית בכל דרכיך ותזכה לעולם הבא:

- יצחק איזיק בן רחל הי"ד
- מיקי מיקס בן שושנה עזרא ובני ביתו הי"ד
- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
- יצחק ושראל כהן ומשפחתם הי"ד
- אוריאל צברי בן שרונה הי"ד

ישראל חי בן אביגיל	אליהו יוסף דבני בן עליה	מיטל קראוני בת הלן	שלום רוני ירמיו בן משולם	עקב רדעי בן לואיה	אביה שיראל לוי בת יאיר ויהודית הי"ד	אהרן שרעבי בן חנל	קוק נוגדיש בן שרה	דן בן שושנה	יצחק יוסף בן אברהם	שמעון אביטן בן פרלה	הרב דניאל עמרם ברנחא בן שושנה	רחל אלישבע בת חנל	אליהו בן חנל	מנחם שלום שרלי (אולן) בן נואה
--------------------	-------------------------	--------------------	--------------------------	-------------------	-------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------	--------------------	---------------------	-------------------------------	-------------------	--------------	-------------------------------

רוח ה' תניחם בנך עדן הם וכל בני ישראל השוכבים עינם בכלל הרחמים והסליחות. וכן יהי רצון ונאמר אמן. ת.ג.צ.ב.ה.

בן המלך: מורשתו של מורטארה

אבא?
ננמתי...
מה קורה?
החילים הלכו?
לא הספקתי
עוד לקרא
קריאת
שמע.

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

אבא?
למה שאשכח?
לא משנה לי
תבטיח לי
אני מבטיח

שירים חסידים

קדש את שמך על
מקדשי שמך, וקדש את
שמך בעולמך, ובישועתך
תרום ותגביה קרננו
למעלה, והושיענו בקרוב
למען שמך.

קדשנו במצותך ותן
תלכנו בתורתך ושבוענו
מטובך ושמחנו בישועתך
ושחר לבנו לעבודך באמת.

ענבי הגפן בענבי הגפן,
דבר נאה ומתקבל.
ענו ענה ותפיר, דברו דבר
ולא יקום, כי עמנו א-ל.
עשה שלום במרומיו
הוא ברחמיו ועשה שלום
עלינו, ועל כל עמו ישראל,
ואמרו אמן.

פתח שערי שמים
להפלתנו.
פתחו שערים ויבא גוי
צדיק שמר אמינים.

עוד אבינו חי.
עוד ישמע בערי יהודה
ובחצות ירושלים קול ששון
וקול שמחה קול תהן וקול
בלה. קול מצהלות חתנים
מחפתם ונערים ממשחה
נגינתם.

עורה כבודי עורה הנבל וכנור
אערה שחר.
עו והדר לבושה ותשחק ליום
אתרון.

על ידי נגונים ומחיות כך
מחמתקין כל הדינים.
עם ישראל חי.

נעלה נעלה, נעלה נעלה, נעלה
לבית המקדש ברננה, נעלה,
ברננה, נשתתוה. ברננה, נעלה,
ברננה, נשתתוה.

נגיל ונשיש בזאת התורה.

סימן טוב ומוז טוב ותא לנו
והקל ישראל.

עבדו את ה' בשמחה באו
לפניו ברננה.

לרפואת
משח ברוקס בן יליי הי"ו

להצלחה ובריאות איתנה
לרחל בת אסתר הי"ו
ויליז בת רבקה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואת
לאוניד בן אנסטיה הי"ו

לרפואת
אהובה בת רומה הי"ו

לרפואת משח ברוקס בן יליי הי"ו	להצלחה ובריאות איתנה לרחל בת אסתר הי"ו ויליז בת רבקה הי"ו	להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999	לרפואת לאוניד בן אנסטיה הי"ו	לרפואת אהובה בת רומה הי"ו
----------------------------------	---	---	---------------------------------	------------------------------

תקצ"ר: הרב שלמה, אביו של אדגארדו, ואנג'לו מתדפקים על דלתו של האינקוויזיטור, בנסיון לשכנעו לבטל את העברת אדגארדו לידי מאמצים נוצרים. הוא איננו משתכנע אך נותן להם הארכה בת יום בודד, להפרד מאדגארדו. הם חוזרים לכית בפחי נפש ואמו של אדגארדו מתפחת בבכי לשמע גור דינו.

המחבר: יונה אלושטי

- דוד עידן
דודת אהרן
- יחזקאל למדא
בית המדרש הירושלמי
- שלום שיעבי
מבית המדרש
- יעקב טייב סמבטון
אב"ד בית - לבנון
- בני יהודה ארסטי
רמ"ד ל"ד
- יחזקאל בוחבוט
רמ"ד של קולת סמבטון
- גבי יהודה קוק
אב"ד בית ש"ס סמבטון
- סטודיה בן יוסף
מבית ש"ס סמבטון

שידים חסידים

משחק, כמתרה וכוא ויגל לבנו. שבעתי שהיו אומרים אשרי מי שבא לבאן ותלמודו בנרו.

ת

תורת אמת נתן לנו, ברוך אשר פתר בנו. תורת ה' המימה משיבת נפש, עדות ה' נאמנה מחכימת פתי. תחשב טוב ויהי טוב.

בגן עדן מקדם. שמחו את ירושלים וגיילו בה כל אהבה שישו אהה מושוש כל המתאבלים עליה.

שמחו ככנן שלם כאור פניך מבריקים, ירונו מדרשן ביתך ונחל עניך תשקם.

שמחנו ה' א-להינו כאליהו הנביא עבדך, ובמלכות בית דוד

שומרים הפקר לעירך כל היום וכל הלילה. שיר למעלות אשא עיני אל התרים מאין ובא עזרי.

שישו ושמוה בשמחת תורה, ותנו כבוד לתורה כי טוב סתרה מכל סתרה מלפ ומפנינים וקרה נגיל ונשיש בואת התורה כי היא לנו עז ואורה.

שמח תשמח רעים האהובים בשמחך וצריך

ש

שאו שערים ראשכם והנשאו פתחי עולם, ויבוא מלך תכבוד.

שבחי וירושלים את ה' הללי אלקך ציון. שהתינו וקמנו והגיענו לזמן הזה.

שומר ישראל שמור שארית ישראל.

ר

רחמנא רעני לעני ענינא. רבי שמעון בן יוחאי אומר: הם ושלום שתשתכח תורה מישראל, כי לא תשכח מפי ירעו.

- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
- להצלחת חתן בר המצווה דוד ישראלוב הי"ו
- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
- להצלחת דניאל ומאירה בייליק וב"ב הי"ו
- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

רכבה בת מרינה ז"ל	מאור גורשמובוב בן ארינה	בניה בת תנור	ר' אליהו רחל	רותי בת יננה ומשה בן חוה	אנטוב בת אבנט	מסעוד אשר מוסאי בן מסעודה ושמואל	רובינה בת חביבה	אברהם בן שרה למשפחת בן דוד	שמחה בת פרתה	אורן שמחה בן גלוריה גאולה	ותייתו בן מנחם מנדל	אדיסה בת ארטו
-------------------	-------------------------	--------------	--------------	--------------------------	---------------	----------------------------------	-----------------	----------------------------	--------------	---------------------------	---------------------	---------------

לומדים גבוי

ספר מלכים א'

פרק י"ב פסוקים ו-טו

הגאון מהרמ"א

הגאון מהרמב"ם

הגאון מהרמב"ם

הגאון מהרמב"ם

הגאון מהרמב"ם

הגאון מהרמב"ם

הגאון מהרמב"ם

הגאון מהרמב"ם

רַחֲבֵעַם מְתִיעֵץ עִם הַזְקֵנִים וְהַצְעִירִים וּמְשִׁיב לָעַם נֶגֶד בְּקִשְׁתָּם

מעקב הפרקים

- א
- ב
- ג
- ד
- ה
- ו
- ז
- ח
- ט
- י
- יא
- יב**
- יג
- יד
- טו
- טז
- יז
- יח
- יט
- כ
- כא
- כב
- כג
- כד
- כה
- כו
- כז
- כח
- כט
- ל

מִכְרַחֲמִים לְשִׁמְעַת בְּקוֹל שְׁלֹמֹה אֲבִיו, יֵשׁ אֵף לְרַחֲבֵעַם אֶת הַזְּכוּת הַמְּלֵאָה הַלְּמַשִּׁיךְ וּלְמַלְךְ עֲלֵיהֶם בְּאוֹתוֹ הַאֲפֵן כִּי קִבֵּל אֶת הַמְּלָכוּת בִּירְשָׁה. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים שְׂבִמְלִים אֲלוֹ טָעַן רַחֲבֵעַם שֶׁהוּא גְדוֹל יוֹתֵר מִשְׁלֹמֹה אֲבִיו, שֶׁהָיָה שְׁלֹמֹה הַתְּחִיל לְמַלְךְ כְּשֶׁהָיָה בֶן שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְרַחֲבֵעַם מֵלֶךְ בְּגִיל אַרְבָּעִים וְאַחַת. יוֹעֲצָיו הַצְּעִירִים אֵף יִעָצוּ לוֹ הַהוֹדִיעַ לָעַם שֶׁהוּא יִקְבֹּד עֲלֵיהֶם אֵף יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁהִכְבִּיד עֲלֵיהֶם שְׁלֹמֹה אֲבִיו, שֶׁשְׁלֹמֹה יִסֵּר אוֹתָם בְּשׁוֹטִים וְהוּא יִסֵּר אוֹתָם בְּ"עֲקָרִים" - שְׁטוּטִים עִם קוֹצִים שְׂמַכְאִיכִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מִהַשׁוֹטִים הַרְגִּילִים.

וְאֵף יִבְטִיחַ לָהֶם דְּבָרִים נוֹסְפִים שֶׁהֵם לֹא בְּקִשׁוֹ. כִּי הוּא יְרוּיָם שְׁנֵי דְבָרִים: הַאֲחֵד, שֶׁהֵם קָבֵר לֹא יִחְשְׁבוּ לְבַקֵּשׁ דְּבָרִים נוֹסְפִים, כִּי הֵם יִרְגְּעוּ וְיִבְיִנוּ שֶׁהוּא לְעֵדָם, שֶׁהָיָה קָבֵר קָבְלוּ יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁבְּקִשׁוֹ; וְהַשֵּׁנִי, שֶׁכֹּאשֶׁר יִדּוּן עִמָּם בְּפָרְטֵי הַהִבְטָחָה, הֵם לֹא יִרְגִּישׁוּ צָרָה לְהִשְׁבִּיעַ אוֹתוֹ וְלִהְיֵבֵל אֶת מְלָכוּתוֹ בְּעֻזַּת חֲזָקִים קְבוּעִים, וְכֵן הוּא יִכְבֵּל לְאַחֵר זְמַן מִה, אַחֲרֵי שֶׁתִּתְבַּסֵּס מְלָכוּתוֹ, לְחֹרֵף וְלְמַלְךְ עֲלֵיהֶם מְלָכוּת בְּלִתי מְגֻבֶּלֶת כְּרָצוֹנוֹ.

לְמַדְנוּ שֶׁאֲחֵרֵי מוֹת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, נֶאֱסָפוּ בְּשִׂכְם עִם יִשְׂרָאֵל, וּבְרֵאשֵׁם יִרְבְּעָם בֶּן נֹבֵט, כְּדֵי לְהַצִּיב תְּנָאִים לְמְלָכוּת רַחֲבֵעַם בְּנוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ. הֵם בְּקִשׁוֹ מִרַחֲבֵעַם לְהַפְחִית אֶת מְסִי הַמְּלוּכָה וּלְמַלְךְ עֲלֵיהֶם "מְלָכוּת מְגֻבֶּלֶת" שֶׁבָּהּ הוּא יִתְחַשֵּׁב כְּרָצוֹן הָעַם, רַחֲבֵעַם בְּקִשׁ שְׁהוֹת שֶׁל שְׁלוֹשָׁה יָמִים כִּי רָצָה לְהַתִּיעֵץ עִם הַחֲכָמִים.

בְּמִקּוֹם שֶׁרַחֲבֵעַם יָאִיר אֶת עֵינָיו הָעַם עַל שְׁלֹמֹה אֲבִיו וְעַל מַעֲלוֹתָיו הַרְבּוֹת, שֶׁבְּיָמָיו הָיוּ שָׂקֵט וְשְׁלוֹה וְהָיָה עֹשֶׂר גְּדוֹל לָעַם יִשְׂרָאֵל, הַצְּהִיר רַחֲבֵעַם שֶׁאֵין הַכְּבִיד שֶׁלֹּמֹה אֲבִיו בְּנִטְל הַמְּסִים עַל הָעַם.

עַל דְּבָרֵי הַזְּקֵנִים אֲמָרוּ חַז"ל "סְתִירַת זְקֵנִים בְּנֵינָן" - הֵם הִבְיִנוּ שֶׁהִדְרֵךְ לְבִנוֹת מְלוּכָה חֲזָקָה הִיא דוֹקָא לְסַתֵּר אוֹתָהּ וּלְצַמֵּס כְּכִיכּוֹל אֶת סְמִכוּת הַמֶּלֶךְ, וְכֵן לְהַקְטִין אֶת הַהֲתַנְּגוּתוֹת שֶׁל הָעַם.

וְאִכֵּן פָּנָה רַחֲבֵעַם אֶל יוֹעֲצָיו אֲבִיו הַזְּקֵנִים. הֵם הָיוּ חֲכָמִים וְנְבוֹנִים, וְיִעָצוּ לְרַחֲבֵעַם כִּשֶׁם שֶׁהָיוּ מוֹעֲצִים לְשְׁלֹמֹה אֲבִיו.

וְאִכֵּן, אַחֲרֵי שְׁלוֹשָׁה יָמִים, חֲזָרוּ הָעַם אֶל רַחֲבֵעַם בְּשִׂכְם, וּבְמִקּוֹם שֶׁרַחֲבֵעַם יִשְׁמַע לְעֻצַּת הַזְּקֵנִים וְיִדְבֹּר עִם הָעַם בְּרַכּוֹת, הוּא שָׁמַע לְעֻצַּת חֲבָרָיו וְעָנָה לָהֶם בְּגִסּוֹת רֹחַ וּבְגָאוֹה.

אֵף רַחֲבֵעַם לֹא שָׁמַע לְעֻצַּת הַזְּקֵנִים. בְּמִקּוֹם זֶה הוּא הִלָּךְ הַהֲתִיעֵץ עִם חֲבָרָיו - אֵלָּה שֶׁגָּדְלוּ אוֹתוֹ עוֹד מִהַזְּמַן שֶׁהָיוּ יְלָדִים.

רַחֲבֵעַם לֹא הִתְכַּוֵּן לְהַעֲנוֹת לְבִקְשַׁת הָעַם וְלְהַפְחִית אֶת הַמְּסִים, וְאֵף רָצָה לְמַלְךְ גַּם הוּא מְלָכוּת בְּלִתי מְגֻבֶּלֶת כְּשֹׁלֵמֹה אֲבִיו. וְלָכֵן הִתִּיעֵץ עִם יוֹעֲצָיו אֲבִיו, הַיּוֹדְעִים לוֹמַר כִּיֵּצֵד אֲבִיו הַגִּיעַ לְמְלָכוּת כּוֹז.

כְּשִׁים רַחֲבֵעַם אֶת דְּבָרָיו אֶל הָעַם, הוּא לֹא הָיָה מוֹכֵן לְשִׁמְעַת אוֹתָם. אֲלוֹ הָיָה מוֹכֵן לְשִׁמְעַת שֶׁהָיוּ מוֹרְכָבִים אֶת דְּבָרֵיהֶם אוּ מְעִמִּים מִיִּשְׁהוּ שֶׁיִּנְסֶה לְפָשֵׁר וְלְהַגִּיעַ לְהַסְקָמָה, וְאוּלַי אֵף הָיוּ מוֹכָנִים לְקַבֵּל אֶת מְלָכוּתוֹ כְּפִי שֶׁהָיָה בְּזִמְנֵי שְׁלֹמֹה וּבְחֲנָאִי שְׁלֹא יִקְבִיד עֲלֵיהֶם עוֹד יוֹתֵר.

רַחֲבֵעַם לֹא הָיָה מְרַצָּה מַעֲצַת הַזְּקֵנִים, כִּי הֵם יִעָצוּ לוֹ נֶגֶד מֶה שֶׁהוּא רָצָה, שֶׁהָיָה הוּא לֹא הִתְכַּוֵּן כָּלל לְהַעֲנוֹת לְבִקְשַׁת הָעַם - וְאֵף לֹא לְמַרְאִית עֵין וְלֹא לְזַמֵּן קֶצֶר. הוּא סָבַר שֶׁהַזְּקֵנִים קָבַר אֵינֶם מְבִינִים אֶת "הַדּוֹר הַחֲדָשׁ", וְלָכֵן הִלָּךְ וּבִקֵּשׁ עֲצָה מִחֲבָרָיו הַצְּעִירִים.

לָכֵן הוּא לֹא שָׁאַל אֶת יוֹעֲצָיו אֲבִיו מֶה דַּעְתָּם בְּנוֹעַ לְבִקְשַׁת הָעַם - הֵם לְקַבֵּל אוֹתָהּ אוּ לֹא, אֵלָּא שֶׁאֲלָתוֹ הָיְתָה כִּיֵּצֵד לְדַחֵת אֶת בְּקִשְׁתֵּי הָעַם, הֵם בְּדָבָרִים רְבִים אוּ קְשִׁים, אוּ אוּלַי בְּעִרְמָה וְרַמְאוֹת.

כְּשִׁים רַחֲבֵעַם אֶת דְּבָרָיו אֶל הָעַם, הוּא לֹא הָיָה מוֹכֵן לְשִׁמְעַת אוֹתָם. אֲלוֹ הָיָה מוֹכֵן לְשִׁמְעַת שֶׁהָיוּ מוֹרְכָבִים אֶת דְּבָרֵיהֶם אוּ מְעִמִּים מִיִּשְׁהוּ שֶׁיִּנְסֶה לְפָשֵׁר וְלְהַגִּיעַ לְהַסְקָמָה, וְאוּלַי אֵף הָיוּ מוֹכָנִים לְקַבֵּל אֶת מְלָכוּתוֹ כְּפִי שֶׁהָיָה בְּזִמְנֵי שְׁלֹמֹה וּבְחֲנָאִי שְׁלֹא יִקְבִיד עֲלֵיהֶם עוֹד יוֹתֵר.

הוּא סָבַר גַּם שֶׁיִּזְכְּרוּ שֶׁהוּא מְנַחֵם אֶת חֲבָרָיו לְשָׂרִים, הֵם לֹא יִחַפְּצוּ לְהַגְבִּיל אֶת מְלָכוּתוֹ, שֶׁהָיָה בְּכַף יָקוּט גַּם הַכּוֹחַ שֶׁלָּהֶם, וְכֵן בְּוַדָּאֵי הֵם יִעָצוּ לוֹ כְּפִי שֶׁרָצָה. וּבְהִיּוֹתָם צְעִירִים הֵם לֹא יִעָצוּ לְיַעֵץ לוֹ בְּגִסּוֹת לְרָצוֹנוֹ וְלֹא יִרְצוּ לוֹמַר לוֹ לְהַשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְפָנָיו הָעַם.

הַיּוֹעֲצִים הַזְּקֵנִים הִבְיִנוּ שֶׁמְלָכוּתוֹ שֶׁל רַחֲבֵעַם נִמְצָאת בְּסִכְנָה, וְלָכֵן עָנּוּ לוֹ שֶׁאֵם כְּרָצוֹנוֹ לְמַלְךְ מְלָכוּת בְּלִתי מְגֻבֶּלֶת בְּעִתִּיד - עֲלֵיו הַהֲתַנְּגָה אֶל הָעַם עִתָּהּ כְּעֵבֶד, וְלִדְבַר עִמָּם דְּבָרִים רְבִים וְלֹא בְּגִסּוֹת רֹחַ.

רַחֲבֵעַם לֹא נִהַג כֵּן בְּגִלְגַּל סְכָלוֹת, אֵלָּא הָיָה זֶה מֵאֵת ה' יִתְבַּרְךְ כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת נְבוֹאוֹת אַחֲרֵיהֶם הַשִּׁילוּנִי לְרַחֲבֵעַם בֶּן נֹבֵט.

הַזְּקֵנִים לֹא אֲמָרוּ לְרַחֲבֵעַם בְּמִפְרֵשׁ מֶה לֹמַר לָעַם, אֵלָּא הִסְבִּירוּ לוֹ אֶת הַכוּוֹן הַקָּלִיל וְאֶת רֹחַ הַדְּבָרִים. אֵף הַצְּעִירִים אֲמָרוּ לְרַחֲבֵעַם בְּמִפְרֵשׁ מֶה לֹמַר לָעַם: "קִטְנֵי עֲבָה מִמֵּתֵי אֲבִי, וְעִתָּהּ, אֲבִי הַעֲמִים עֲלֵיכֶם עַל קָבֵר - וְאֵנִי אוֹסִיף עַל עֲלֵיכֶם, אֲבִי יִסֵּר אַחֲתֶם בְּשׁוֹטִים - וְאֵנִי אִיִּסֵּר אַחֲתֶם בְּעֲקָרִים".

הֵם אֲמָרוּ לוֹ שֶׁאֵם לֹא יִקְבֵל אֶת בְּקִשְׁתֵּי הָעַם - הֵם יִמְרְדוּ בוֹ וְיִמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מִיִּשְׁהוּ אַחֵר. מַצַּד שְׁנֵי אִם הוּא יִעָנֶה לְבִקְשַׁת הָעַם, וְיִתְחַלֵּל לְדוֹן עִמָּתָם עַל הַפְּרִשִׁים - עַד כִּמָּה תִּהְיֶה מְלָכוּתוֹ חֲזָקָה, כִּמָּה מְסִים הֵם מוֹכָנִים לְחַת, וְעוֹד עֲנִינִים מַעֲנִינֵי הַמְּלוּכָה - הֵם יִעָצוּ פְּנִיָּה לְבִקֵּשׁ דְּבָרִים רְבִים יוֹתֵר, וְשִׁבְעִיהוּ עַל מֶה שֶׁהִסְכִּים וְיִקְבְּעוּ חֲזָקִים הַמְּגֻבִּלִים אֶת מְלָכוּתוֹ. אִם כֵּן, מִהִי הַעֲצָה הַנִּכְוֵנָה?

כְּלוּמַר, הַיְּאֲצִבֵּעַ הַקִּטְנָה שֶׁלֵּי רַחֲבֵעַם יוֹתֵר מִהַמְּתַנְּנִים שֶׁל שְׁלֹמֹה אֲבִיו, שֶׁהָיָה הוּא מְמַשֵּׁיף אֶת דַּרְכּוֹ שֶׁל אֲבִיו וְהוּא בָּא בְּזִכְרוֹת אֲבִיו וּמְכוּחוֹ, וְלָכֵן אִם הֵם הָיוּ

הַעֲצָה הַנִּכְוֵנָה הִיא שְׁלֹא יַעֲשֶׂה עֵינָיו גְּדוֹל מְבֻקְשָׁתָם, אֵלָּא יִתְחַשֵּׁב אֵלֵיהֶם כְּדָבָר שֶׁהַשִּׁכָּל מְחִיבוֹ מַעֲצָמוֹ. הֵם יִעָצוּ לוֹ לֹמַר לָעַם, שֶׁהֵם אֵינֶם עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ, אֵלָּא הַמֶּלֶךְ הוּא עֲבֵד הָעַם, וְהוּא כֹּאֵן בְּשִׂבְלֵם וְקָשׁוֹב לְרָצוֹנָם,

שִׁירֵי רֹחַ

שמעו הא-י ענני בתפלה, בעת אקרא בשיר דוד תהלה:
לפניך אני נחשב כאין, ותוש קטן קרמני תהלה:
מאד תרר לבבי גם ותלה, בגלותי אני אמה שפלה:
הלא בכי'ן אשר שירו משלים, וידו חזמ'ק אני קל מנמלה:
סעו יונת ושמעני, בכנור ננגי.
ופגחי זמרי רני, בשיר התבונני.
ומהרי יאל תפני, לדרך שוטני:
קחי צידה ונסעה, ונתערו ונשבעה.
ונשאתה מעינות דעה, ונשררה עלי נבלי. וזמר תנני:

זמירות מבגף ארין שמענום, צבי צדיק כמורתה ויטה:
ושרים הולכים תמיד בישר, נקיים הם בלי עון ואשמה:
שמועתם ליטוב כלם ברורים, ואתם נקספה נפשי בתוימה:
צרי נלעג שלה לנו ידירי, בציון נשמתה גבר ועלמה:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת: יחיא אלפסי בן מרים ז"ל נלב"ע כ"ו ניסן תשנ"ה תנצ"ה

סיפורי צדיקים ואגדות חז"ל לפני השינה

הצרת פנים

שבוע טוב

"שלום עליכם! מתי הגעתם? נו, האם כבר הסתדרתם ומצאתם מקום לאכול ולישון?"

רבי משה נסה לזהות גם את הבחור השני - ולא הצליח בשום פנים ואופן.

כאשר הבחור השלישי האיר אף הוא פנים לרבי משה, וכך גם הבחור הרביעי, היה רבי משה בטוח שזכרונו נפגע.

"מה זה ארע לי, שאיני זוכר את כל חברי מילדותי?!" הרהר...

רק כעבר זמן הבין רבי משה כי זהו מנהגה של קלם, לשמח לקראת כל אדם - כאלו הוא מכר ותיק.

בלא שמחה אי אפשר להתקדם בחיים ולקנות קנין תורה, ובישיבת קלם למדו להיות שמחים ומרצים, שכל אחד יהיה טוב כלפי עצמו, וכלפי אחרים!

העצבות מביאה את האדם לידי עברה ואלו השמחה האמתית גורמת לאדם להתעלות בלמוד התורה ובקיום המצוות, אם נתרגל בכך נצליח בחיים ונזכה לעשות נחת רוח לבורא יתברך!

ועכשיו בלנו: יד ימינך על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

שבוע טוב ילדי משפך שילה האהובים! כמה חשוב להאיר פנים ולשמח כל אחד מעם ישראל!

בני ישיבת קלם היו ידועים בשמחה העצומה השורה עליהם תמיד, שמחה עצומה ומאור פנים נפלא.

רבי משה רוזנשטיין הגיע אל ישיבת קלם בפעם הראשונה כשהיה בבחורותו.

הוא נכנס למסדרון הישיבה, ומולו הופיע אחד הבחורים, דמות בלתי מוכרת. הבחור הושיט את ידו לרבי משה, לחץ את ידו בחם ושאל: "שלום עליכם, מתי הגעת לקאן? יש לך היכן לאכול, והיכן לישון?"

רבי משה היה בטוח שהבחור מכיר אותו מהיכן שהוא, שאם לא כן - מדוע הוא פונה אליו בידדות ובשמחה שכזו?!

"נסיתי לזהות את הבחור, אף לא הצלחתי!" ספר רבי משה לאחר מכן, "הסקתי כי פניו נשתנו במהלך השנים, ואני איני מזהה אותו".

אך לאחר רגע הגיע צעיר נוסף וחיך לקראת רבי משה חיוך רחב במיוחד:

מה שחושבים עלינו

יום ראשון

משחלפו דקות נוספות והרב לא הגיע, שלחה הרבנית את בתה לבית הכנסת כדי לברר מדוע מאחר הרב.

הבת מהרה לצאת מהבית, ופנתה למדרגות הפונות לחצר הגדולה, ושם - מה רואות עיניה?

אביה הגדול, רבי יוסף חיים, עומד על יד בור המים שבמרכז החצר, דולה מתוכו מים וממלא פחים קטנים שעמדו בסמוך לבור.

לצדו עמדו שני זאטוטים כבני שש שבע, והמתינו שימלא את הפחים. כאשר התמלא חצי פח, היו הילדים תופסים אותו וממהרים לביתם, הרבנית: "שמא ארע דבר?"

לילה טוב ילדים חמודים!

האם יתכן שרב גדול ינהג כפועל פשוט? ואם כן, לשם מה? ומאין הוא שואב את הכוחות האלו?

שעת בקר מאחרת בביתו של רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, רבה של ירושלים, הרב נהג להגיע לביתו בכל בקר מיד לאחר תפלת שחרית, ואלו היום - הוא בושש להגיע. הדאגה החלה לכרסם בלבה של אשתו הרבנית: "שמא ארע דבר?"

ילדים יקרים, בואו ונאמר תודה רבה לה' יתברך

על כל הניסים והחסדים שעשה איתנו היום ובכל יום ויום:

מוזמר לתודה הרעיו לוי כל הארץ: עבדו את ה' בשמחה באו לפניו בנגינה: דעו כי ה' הוא א-להים הוא עשנו ולו אנחנו עמו וצאן מרעייתו: באו שעריו בתודה חצרתיו בתהלה הודו לו ברכו שמו: כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו:

לשם יהודי קדשא בריך הוא ושמעתי, ברחילו ורחימו, ורחימו ורחילו, יתקרא שם אותי ו' ואות ה' בשם אותי ו' ואות ה' ביהודא שלים בשם כל ישראל. הריני מקבל עלי א-להותו יתברך ואהבתו ויראתו, והריני ירא ממנו בגין דאיהו רב ושיש על כלא. וכפא קמיה כלא. והריני ממליכו על כל אבר ואבר וגיד וגיד מרמ"ח אברים ושם"ה גידים של גופי ונפשי, רוחי ונשמתו מלכות גמורה ושקמה, והריני עבד לשם יתברך. והוא ברחמי ונני לעבדו בכלב שלם ונפש חפצה, אמן כן יהי רצון:

- את המילים המוקטנות אין לומר בשבתות וימים טובים -

רבנו של עולם הריני מוחל וסולח לכל מי שהקעים והקניט אותי או שהטא כנגדי. בין בגופי בין בממוני בין בכבודי בין בכל אשר לי. בין באנס בין ברצון בין בשוגג בין במזיד

הריאת שמע

שם רוקנו הם את המים לקנקן גדול של מים וחזרו שוב אל הבור. נגשה הבת הנדהמת אל אביה ושאלה: "אבא, האם אין שואב מים לשכונה?"

"אל נא, בתי," ענה לה רבי יוסף חיים כשחיוף על פניו ומיד ספר לה מה קרה. "כשחזרתי מבית הכנסת, ראיתי את הילדים הללו, כשהם מתכופפים בצורה מסכנת. פניתי ושאלתי אותם למעשיהם:

השיבו לי הילדים הקטנים הללו כי הם שואבים מים מהבור.

'ולמה נסים, שואב המים, אינו מביא לכם מים?'

'כי אין לנו כסף לשלם לו', ענו הזאטוטים.

'והיכן אבא או אמא?' אני ממשיך ושואל.

'אבינו חולה בשפעת חזקה, ואמנו - יולדת היא. נגמרו לנו המים בבית, ואין לנו טפת מים בביתנו.'

"כששמעתי את ספורם, חלצתי את

התפלין, פשטתי את טליתי ונטלתי מידם

את החבל עם הדלי ועד עתה אני ממלא להם את הפחים רק בחלקם,

כדי שיוכלו לשאתם בקלות, והם מובילים את המים הביתה. כך עד שימלא הקנקן הגדול שבביתם. וכי יכול אני לראות ילדים קטנים מסכנים את עצמם ומתכופפים עם החבל לתוך הבור? איך אוכל שלא לעזור להם?"

"אבל אבא, מה יאמרו הבריות, לכשיראו את רבה של ירושלים שנהיה לשואב מים? הרי אין זה מתאים!"

"וכי מה זה משנה מה יאמרו או יחשבו בני האדם?" השיב רבי יוסף חיים והזדקף, "מה יאמרו בשמים, זה מה שחשוב!"

כפי שהאדם חי את חייו כשהוא זוכר את רצונו ה' ותברך כך ממילא כל מעשיו ופעולותיו הם למען קיום רצונו ותברך. תזכרו ילדים, לא חשוב מה חושבים עלינו למטה - חשוב מה חושבים עלינו למעלה. כפי שזכור זאת, כך נזכה לעשות נחת רוח לבורא ותברך!

ועכשו בלנו: יד ימין על העיניים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

במחנה העבודה

ליום שני

לילה טוב, ילדים חביבים!

אין דבר מתוק יותר מלמוד התורה הקדושה. כל אחד מאתנו שמוטר נפשו בלמוד התורה הרי נשמתו מתחברת לקדוש ברוך הוא שנתן לנו את התורה ואור התורה מחיה ומשמח גם במצבים קשים ולא נעימים.

היה זה בשנות מלחמת העולם השנייה. בחסדי שמים הצליח הרב אהרן לייב שטיינמן להמלט לשוויץ עוד קדם המלחמה בשל רצונו להפטר מגיוסו לצבא הפולני. בשוויץ שהה מספר שנים עד לסיומה של המלחמה, ובכך נצלו חייו, והוא נותר השריד היחיד מכל משפחתו.

ממשלת שוויץ, שחששה מפני הנתינים הזרים שבתחומה שמא מרגלים הם, רכזה את כלם וסגרה אותם במחנות עבודה.

גם רבנו נשלח למחנה העבודה 'שאוונברג', ששכן ליד העיר בזל, יחד עם ידידו הקרוב רבי משה סולוביצ'יק זצ"ל.

במחנה הוטל עליהם לסלל כביש בארך שלושה קילומטרים בין ההרים. העבודה היתה קשה ומפרכת וארצה שלוש שנים. רבנו, שתמיד היה חלוש מטבעו, לא הצליח לעמד בעמל המפרך, שגם לא אפשר לו ללמד כאות נפשו. לגדל הנס, ותר לו מנהל המחנה, שעמד על טיבו ורצה עד כמה מבקש הוא ללמד, על העבודות הקשות, והותר לו רק

להיות אחראי על פיצוצי הסלעים, שזו עבודה קלה ומתונה יותר, וכך יכול היה לשבת ולרכן על ספריו ולעסוק בתורה.

בכל רגע פנוי שהיה לו - שקע בין דפי הגמרא שהיו עמו בכל מקום, מבלי לבטל אף רגע.

החרף השוויצרי הגיע, ועמו רוחות עזות ושלג כבד. במחנה שרר קר עד והטמפרטורות הגיעו עד לעשרים מעלות מתחת לאפס. בקשי רב הצליחו יושבי המחנה לחמם את גופם בעזרת מספר שמיות.

באחד הלילות הקרים שכב רבי משה רואם, ששהה גם הוא באותו מחנה, ונסה להרדם, אולם הקר חדר לעצמותיו והוא לא מצא מנוח. שוב ושוב התהפך על משכבו, עד שהחליט לעבר למטבח המחנה, בתקווה ששם חם יותר בהשפעת התנור הדולק במשך היום.

בשעה שתים לפנות בקר פלס רבי משה את דרכו בשלג הכבד והגיע למטבח, ולתדהמתו לא היה גבול, כשמוע עיניו נגלה מחזה מפעים: רבי אהרן לייב ישב שם ליד התנור, והגה בתורה במתיקות ובנעם, שוכח מעיפותו הרבה ומהקר העז!

כשהרב למד תורה, הוא שכח מכל צרותיו. המתיקות והאור שבתורה החיו אותו גם בזמנים קשים. נתאמן גם אנחנו ללמד תורה בשמחה ובהתלהבות ואז נזכה לטעם את המתיקות שבתורתנו הקדושה, וכך נזכה לעשות נחת רוח לבורא ותברך!

ועכשו בלנו: יד ימין על העיניים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

על המיטה

שמע ישראל, יי א-להינו, יי אחד:

(בלחש) ברוך, שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יי א-להיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברתם בשבתך בביתך ובדרךך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יי א-להיכם ולעבודו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתת

מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנה ותירשך ויצהרה: ונתת עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועברתם אלהים אחרים והשתחיתם להם: וחרה אף יי בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבוליה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יי נתן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבת בביתך ובדרכך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יי לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

מסכת שירה 65

"בְּיָדָי הָרֵב יִמְצָא מוֹצֵא מִן הַסֶּבֶךְ, וַיֵּדַע כִּי־צַד לְהַשִּׁיב לִי אֶת כַּסְפִּי", הִרְהַר הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר צִעַד לְעֵבֶר בֵּיתוֹ שֶׁל הָרֵב.

כַּאֲשֶׁר סִפֵּר הָאִישׁ לְרֵב אֲדוּת כַּסְפוֹ, שְׁאֵלוֹ הָרֵב: "בְּמִי אַתָּה חוֹשֵׁד?" "בְּסוֹחֵר בַּעַל חֲבִיבוֹת הַיַּיִן, כִּפִּי הִנְרָאָה הוּא זֶה שֶׁמְצָא אֶת צְרוּר הַכֶּסֶף וְנִטְלוֹ", אָמַר הָאִישׁ.

"אִם כֵּן, הַזְמַן אוֹתוֹ לְדִין תּוֹרָה", אָמַר רַבִּי יְחֻזְקָאֵל. קָבַל הַסוֹחֵר אֶת הַהַזְמָנָה לְדִין תּוֹרָה, וּמִיָּד הִגִּיעַ לְבֵית הָרֵב כְּשֶׁהוּא רוֹתַח מְזַעֵם וְאָמַר בְּכַעַס: "כִּי־צַד אֶפְשָׁר לְחַשֵּׁד בְּאָדָם יוֹשֵׁר שֶׁגָּנַב אֶת הַכֶּסֶף? ! כִּפִּי טוֹבָה הוּא הָאִישׁ, בְּמָקוֹם הַיְהוּדוּת לִי עַל שֶׁנִּטְלַתִּי אוֹתוֹ עִמִּי בַּעֲגָלְתִּי, מֵעֲלִיל הוּא עָלִי עֲלִילוֹת וּמְכַפִּישׁ אֶת שְׁמִי".

"הִרְגַע נָא", פָּנָה אֵלָיו רַבִּי יְחֻזְקָאֵל. "דַּע לָךְ כִּי לְמִרוֹת שֶׁהַתּוֹבֵעַ טוֹעֵן שֶׁנִּטְלַתְךָ אֶת כַּסְפוֹ אִי אֶפְשָׁר לְחַיֵּב אוֹתְךָ לְהַשִּׁיב אֶת הַכֶּסֶף כִּי אֵין לָךְ כֶּל רְאִיָּה. וְהַמוֹצֵא מִחֲבֵרוֹ עָלָיו הִרְאִיָּה.

אִךְ כַּעַת מִתְעוֹרְרֵת כְּאֵן שְׁאֵלָה אַחֲרָת; אִישׁ זֶה טוֹעֵן שֶׁכַּסְפוֹ נִגְנַב. לִפִּי דְבָרֶיךָ, יִתְכַן שֶׁהַעֲגָלוֹן הַגּוֹי, הוּא זֶה שֶׁגָּנַב אֶת הַכֶּסֶף".

"יִתְכַן בְּהַחֲלֵט", אָמַר הַסוֹחֵר.

"אִם כֵּךְ", אָמַר הָרֵב, "מִתְעוֹרְרוֹת סַפְקוֹת בְּקִשְׁר לְכַשְׁרוֹת הַיַּיִן, שֶׁכֵּן אִם נִגַע בּוֹ הַגּוֹי הוֹפֵךְ הוּא לַיַּיִן נֶסֶךְ. מִשׁוֹם כֵּךְ סְבוּר אֲנִי שֶׁיִּשֵׁשׁ לְהַכְרִיז בְּכָל הָעִיר עַל אֲסוּר לְקַנִּית יַיִנְךָ".

בְּהֵלָה אַחֲרָה אֶת הַסוֹחֵר בְּשִׁמְעוֹ אֶת הַדְּבָרִים, הוּא נִשֵּׁף אֶת שִׁפְתָיו בַּעֲצָבָנוּת, אִם הָרֵב יִכְרִיז שֶׁהַיַּיִן - שֶׁעָלָה לוֹ מִמּוֹן רֵב - הוּא יַיִן נֶסֶךְ, כֵּל הוֹנוֹ יֵרֵד לְטַמְיוֹן.

מִסִּפֵּר דַּקּוֹת הַתְּהַלֵּךְ הֵנָּה וְהֵנָּה, וְאֵז בִּקֵּשׁ לְשׁוֹחַח עִם הָרֵב בִּיחִידוּת.

בְּעֵינָיִם מְשֻׁפְלוֹת הוֹדָה בְּפִנֵּי הָרֵב כִּי אֵכָן הוּא גָּנַב אֶת הַכֶּסֶף וּמוֹכֵן הוּא לְהַחֲזִיר אֶת הַכֵּל עַד הַפְּרוּטָה הַאֲחֻרוֹנָה, וּבִלְבָד שֶׁהָרֵב לֹא יֵאָסֵר אֶת יַיִנוֹ.

אָמַר הָרֵב: " אֲמַנֵם עֵתָה מוֹדָה הֵנָּךְ, אִךְ אֵף עַל פִּי כֵן, יֵשׁ לְחַשֵּׁשׁ כִּי בְּדִית אֶת הַגָּנְבָה מִלְבָּד כְּדִי לְהַנְצִל מִהַפְסֵד הַמְמוֹן שֶׁל הַיַּיִן".

"לֹא וְלֹא", הוֹדָה הַסוֹחֵר, "אֲנִי הַגָּנֵב", וְהוֹכִיחַ כִּי אֵכָן הוּא גָּנַב אֶת הַכֶּסֶף.

"אִם כֵּן, אוּכַל לְהַתִּיר אֶת יַיִנְךָ בְּתַנְאֵי שֶׁתְּשִׁיב לֵאִישׁ אֶת כֶּל כַּסְפוֹ בְּתוֹסַפַּת קָנָס כְּדִי לְסַיֵּעַ לוֹ לְהַשִּׁיב אֶת בְּנוֹתָיו הַבוֹגְרוֹת", פָּסַק הָרֵב.

קָבַל עָלָיו הַסוֹחֵר אֶת הַדְּבָרִים וְהָרֵב נִתֵן לוֹ הַכֶּשֶׁר עַל יַיִנוֹ.

שָׁמַע פְּקֻחוֹתוֹ שֶׁל הָרֵב עַל מַעֲשָׂהוּ הַתְּפָרָסִם בְּכָל הָעִיר וְהַכֵּל הִלְלוּ אֶת חֻמַּת רַבִּי יְחֻזְקָאֵל.

לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מֵאִיר אֶת עֵינֵי הַשֶּׁכֶל וּפּוֹתַח אֶת שַׁעֲרֵי הַפְּקֻחוֹת. נִשְׁתַּדַּל לְהַתְאַמֵּץ בְּלְמוֹד הַתּוֹרָה בְּצוּרָה עֲמֻקָּה וִיסוּדִית וְגַם אִם יֵשׁ נוֹשֵׂא אוֹ סִגְיָה שְׁלֹא הִצְלִיחוּ לְהַבִּיחַ, לֹא נּוֹתֵר, נִתְעַקֵּשׁ וְנִבְקָשׁ מִהָ שֶׁיַּעֲזוֹר לְנוֹן וְכָךְ נִעְלָה וְנִתְעַלָּה בְּמַעֲלֹת הַתּוֹרָה וְהַחֻמָּה. וְנִזְכָּה לְעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ! וְעִבְשֵׁי כִלְנוֹ: יֵד יִמִּין עַל הָעֵינָיִם וּבִיחֵד נִקְבַּל בְּשִׁמְחָה עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם! א-ל מְלֶכֶךְ נְאֻמָּן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לִילָה טוֹב יְלָדִים צְדִיקִים!
הַיּוֹם נִלְמַד עַל פְּקוּחוֹתֵם הַנִּפְלְאָה שֶׁל גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה הַהוֹצִיא אֶת הַצֶּדֶק לְאוֹר אֵף כְּשֶׁהָיָה נִרְאָה שֶׁמְשֻׁשׁ אֵין מוֹצֵא וְאֵין פְּתוּרֵן הִנְרָאָה בְּאֶפֶס.

אָדָם אַחַד מִתּוֹשְׁבֵי פְּרָאג נָסַע לְהוֹנְגְרִיָּה, שֶׁם עָבַד קֶשֶׁה וְהַרְוִיחַ סְכוּם כֶּסֶף גְּדוֹל שֶׁיִּסְפִּיק לְכֻלְכֻלַּת בֵּיתוֹ בְּמִשְׁךְ תְּקוּפָה אַרְבָּה, וְאֵז הִחְלִיט לְחַזֵּר לְמִשְׁפַּחְתּוֹ.

בְּדֶרֶךְ נִדְמַן לוֹ סוֹחֵר יַיִן אֲשֶׁר נָסַע בְּכַרְכְּרָה שֶׁבְּתֵא מְטַעֵן שְׁלֵה הָיוּ חֲבִיבוֹת יַיִן הוֹנְגְרִי מְשֻׁבָּח, אוֹתָם הוּא הִתְכוּן לְמַכֵּר בְּפְרָאג. בְּקִשְׁו הַיְהוּדִי: "שְׁמָא אוּכַל לְהַצְטַרֵף אֵלָיְךָ בְּנִסְיַתְךָ לְפְרָאג?"

"בְּרַצוֹן רֵב", הַשִּׁיב הַסוֹחֵר.

שָׁמַח הָאִישׁ שֶׁמַּחָה רַבָּה, וְעָלָה עַל הָעֲגָלָה. בְּמִשְׁךְ הַנְּסִיעָה הַחֲזִיק הָאִישׁ אֶת צְרוּר כַּסְפוֹ צְמוּד אֵלָיו מִחֻשֵׁשׁ שְׁמָא יֵאבֵד לוֹ אוֹ שְׁמָא יְבוֹאוּ גָנְבִים וַיִּגְבַּהוּ.

בְּלִילָה, כַּאֲשֶׁר חָנּוּ בְּמִלוֹן שֶׁעַל אִם הִרְךָ, טַכְס עֲצוֹת כִּי־צַד לְשַׁמֵּר עַל צְרוּר כַּסְפוֹ, עַד שֶׁעָלָה בְּמוֹחוֹ רְעִיוֹן. הוּא יֵצֵא בְּחֻשָּׂאֵי אֵל הָעֲגָלָה עִם צְרוּר כַּסְפוֹ, וְנִגַּשׁ אֶל בֵּין חֲבִיבוֹת הַיַּיִן, וְשִׁם הִטִּיל אֶת צְרוּרוֹ הַכֶּבֶד, וְסָמַן אֶת הַחֲבִיבוֹת אֲשֶׁר לְיָדָה הַנִּיחַ אֶת הַצְרוּר, עַל מְנַת שִׁדְעֵה הַיֵּכָן כַּסְפוֹ.

כַּאֲשֶׁר פָּנָה לְשׁוּב אֶל חֲדָרוֹ, רָאָה לְפָתַע אֶת הַסוֹחֵר בַּעַל חֲבִיבוֹת הַיַּיִן מְטִיל בְּחֻצָּה, כַּאֲדָם שֶׁיֵּצֵא לְשִׂאֵף אוֹרֵי צַח. בְּתַחֲלָה נִבְהַל שְׁמָא רָאָהוּ הַסוֹחֵר. אִךְ מֵהַר לְהִרְגִיעַ אֶת עֲצָמוֹ כִּיֵּן שֶׁרָאָה שֶׁהַסוֹחֵר לֹא שִׁם לְבוֹ אֵלָיו, וְלָכֵן עָלָה חֻצְרָה לְחֲדָרוֹ וְנִרְדָּם.

בְּבִקּוֹר הַמְשִׁיכוֹ בְּנִסְיַתָּם עַד אֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֵל הָעִיר פְּרָאג מִחוּץ חֻפְצִים. הָעֲגָלָה עֲצָרָה לְיַד בֵּיתוֹ שֶׁל הַנוֹסֵעַ, וּמֵהַר הָאִישׁ לְגִשֵׁת אֶל חֲבִיבוֹת הַמְסַמְנֵת כְּדִי לְקַחַת אֶת כַּסְפוֹ, אִךְ אֲבוֹי, הַכֶּסֶף אֵינְנו!

הוּא בְּדַק הַיֵּטֵב בְּסִבִּיבוֹת חֲבִיבוֹת שְׁמָא בְּטִלְטוּלֵי הִרְךָ הַתְּגַלְגַּל הַצְרוּר לְפָנָה אַחֲרָת. לְאַחַר חֲפוּשׁ נוֹסֵף, הַתְּבָרַר לוֹ שֶׁאֵכָן, כֵּל הַכֶּסֶף עָלָיו עָמַל זְמַן רֵב - יֵרֵד לְטַמְיוֹן.

פָּנָה הָאִישׁ אֶל הַסוֹחֵר בְּתַחֲנָה וְשְׁאֵלוֹ, אִם מְצָא אֶת צְרוּר כַּסְפוֹ שֶׁהִטְמִין כְּאֵן. מִיָּד הִרְעִים עָלָיו הַסוֹחֵר בְּקוּלוֹ:

"אִתָּה חוֹשֵׁד בִּי כִּי גָנַב אֲנִי? ! הֵן אֲנִי עֲשִׂיתִי לָךְ טוֹבָה וְנִטְלַתִּיךָ עִמִּי בַּעֲגָלָה חֲנָם אֵין כֶּסֶף"

הַנוֹסֵעַ הִשְׁפִּיל רֹאשׁוֹ בַּעֲצָב וּבְכֻלְמָה וַיִּרֵד מִן הָעֲגָלָה.

אִךְ חֲשֻׁדוֹתָיו לֹא הִרְפוּ מִמֶּנּוּ, וּמֵאַחַר שֶׁלֹּא יָדַע לְשִׁית עֲצָה בְּנַפְשׁוֹ הִחְלִיט לְלַכַּת אֶל רֵב הָעִיר, הַגְּאוֹן רַבִּי יְחֻזְקָאֵל לְנִדָּא בַּעַל הַ"נוֹדַע בִּיהוּדָה", וְלִשְׁפֹּף לְפָנָיו אֶת מַר שִׁיחוֹ.

פְּקֻחוֹתוֹ וְחִרְפוֹת שְׁכָלוֹ שֶׁל הַ"נוֹדַע בִּיהוּדָה" הָיוּ מִתְכַּוְּנוֹתָיו הַיְדוּעוֹת, בְּשִׁנְיוֹתוֹ הַמִּיחֲדָת הַצְּלִיחַ לְיִשְׂרָאֵל אֶת הַהַדְּוִרִים בְּסַכְסוּכִים שֶׁהִתְגַּלְעוּ מִדֵּי פַעַם בֵּין יְהוּדֵי הָאֲזוּר, וְאֵף גּוֹיֵי הַסְּבִיבָה יָדְעוּ שֶׁאֵין בְּחֻמַּתוֹ שֶׁל הָרֵב.

וַיֹּאמֶר יי אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפיהם בגדיהם לדורתם ונתנו עלי ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם ציצת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יי ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לא להיכם: אני יי אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא-להים אני יי אלהיכם: (תנ"ך ואומר) יי אלהיכם אמת.

היה זה שבת

יעריו חסידים כבזוה ירננו על משכבותם: רוממות א-ל בגרונם, והרב פסיפות בידם: הנה מטותו של ששמה ששים גברים סביב לה, מגברי ישראל: כלם אחזי חרב מקמדי מלחמה, איש הרבו על ירכו מפחד בליחות: (חזור מפסוק "הנה מטותו" שלוש פעמים)

יברכה יי וישמרה: יאר יי פניו אליך ויחנה: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:

ישב בסתר עליו, בעל ש-די יתלונן: אמר יי מחסי ומצודתי, א-להי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות: באברתו יסך לך ותחת נפשו תחסה, צנה וסחרה אמתו: לא תירא מפחד יורה, מחץ יעוף יומם: מדבר באפל יורה, מקטב ישוד צהרים: יפל מצודה אלה ורכבה מימינה, אליך לא יגש: רק בעיניך תביט, ושלמות רשעים תראה: כי אתה יי מחסי:

ליילה טוב ילדים נפלאים!

היום נספר על הרב חיים חזקיהו מדיני שכתב את הספר "שדי חמד" ומקום מגוריו היה בעיר חברון.

כאשר התגורר ה"שדי חמד" בחברון, נהגו רב העולים למערת המכפלה לסור לביתו ולהתברך מפיו.

מבקרים רבים חפצו להנות את ה"שדי חמד" במתנותיהם, אולם הוא מימיו לא קבל מתנה מאיש, ובכל תקף סרב להפצרות מבקרים אלה.

באחד הימים הגיע לבית הרב יהודי עשיר מבוקרה, והגיש לפניו ארנק גדול מלא וגדוש בדינרי זהב נוצצים. אולם ה"שדי חמד" לא התרגש כלל, ובאדיבות סרב לקבלו.

משך אה הנדיב שהפצרותיו לא יועילו, פתח ואמר בדמעות:

"שמעני רבי, אני ורעייתי הגענו לשנות זקנה ולא זכינו בכך שיאיר לנו את עולמנו. תפלות רבות התפללנו וכספי צדקה לרב פזרנו, ולא נפקדנו. אך לפני כמה לילות נראה אלי בחלום איש שיבה ואמר לי: 'אני אליהו הנביא. עלה לחברון, כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם'. ומשהבחין שלא ירדתי לסוף דעתו, אמר לי: 'בחברון מתגורר ר' חיים חזקיהו מדיני והוא יברךך בכנים'.

"נדרתי, כי אם אזכה להתברך מפי רבנו, אקדיש סכום אדיר זה לצדקה, ועתה באתי לקיים את נדרי".

נענה ה"שדי חמד" ואמר ליהודי: "כונתך רצויה, הרי לפניך קפות הצדקה השונות, שנועדו לתועלת יהודי עירנו חברון. שים בהן תרומתך, וה' ימלא משאלות לבך לטובה".

עשה היהודי כדבר ה"שדי חמד", התברך מפיו ופנה לדרך. ולתקופת השנה חקרו הוא ורעייתו בן, ויקרא שמו חיים חזקיהו.

נלמד מכאן על כוחה של ברכה היוצאת מפי צדיק, הרב יכל היה לצבור הון רב אך הוא הקפיד שלא להנות מכספי אחרים, אלא בקש מהם שיתרמו את כספם לעניי העיר, שבכך יזכו לעשות נחת רוח לבורא יתברך!

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

להתחבר רק ליראי ה'

ליילה טוב ילדים יקרים וחרוצים!

ידוע שעם מי שאדם נמצא הוא יהיה כמותו, אם יהיה עם צדיקים יהיה צדיק, ואם יהיה עם רשעים יהיה רשע, "אמר לי מי חבריך, ואמר לך מי אתה".

מעשה היה אצל הגאון רבי חיים קניבסקי זצ"ל, שהגיעו אליו שני אנשים כדי לקבל ברכה.

לאחר שברך את הראשון אמר הרב קניבסקי על השני, שהוא לא יכול לברך אותו, כי הוא לא מברך גויים...

אמר האדם הראשון לרב קניבסקי שגם השני הוא יהודי ולא גוי,

אמר לו הרב קניבסקי, "אולי הוא יהודי, אבל יש לו ריח של גויים..."

התברר שאותו אדם היה נמצא באופן קבוע עם ערבים והיה ממש חבר שלהם, ובגלל זה קבל את הריח שלהם בנשמתו. רחמנא לצלן.

ללמדנו עד כמה חשוב להיות תמיד בקרבת אנשים צדיקים ויראי שמים, כמו שאמר דוד המלך: "חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי פקודיך".

שנזכה שיהיו לנו חברים צדיקים ויראי שמים בלבד, וכאלה נהיה גם אנחנו, וכך נזכה לעשות נחת רוח לבורא יתברך!

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! א-ל מלך נאמן, שמע ישראל...

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכח" בליל חמשה עשר, וראוהו מוכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו לב, יום ראשון בלילה נחשב כיום שני, יום שני בלילה נחשב כיום שלישי וכן הלאה.

- יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) אנא בכח, גרלת ימינה, תתיר צרונה. (אב"ג ית"ץ)
יום שני (לקרוא בראשון בלילה) קבל רנת, עמך, שגבנו, טהרנו נזרא. (קר"ע שט"ו)
יום שלישי (לקרוא בשני בלילה) נא גבור, הורשי יחודה, כבבת שמרם. (נג"ד יכ"ש)
יום רביעי (לקרוא בשלישי בלילה) ברכם טהרם, רחמי צדקתה, תמיד גמלם. (בט"ר צת"ג)
יום חמישי (לקרוא ברביעי בלילה) חסין קדוש, ברב טובה, נהל עדתה. (חכ"ב טני"ט)
יום שישי (לקרוא בחמישי בלילה) יחיד גאה, לעמך פנה, זוכרי קדשתה. (גי"ל פז"ק)
יום שבת (לקרוא בששי בלילה) שונעתנו קבל, ושמע צעקתנו יודע תעלומות. (שק"י צ"ח)
(בלחש) ברובה שם כבוד מלכותו, לעולם ועד.

אתה תקום תרחם ציון, כי עת לחננה כי בא מועד:
בידך אפקיד רוחי, פדיתה אותי יי א-ל אמת:

בשבתות ובימים שלא אומרים בהם תחנון (ראה בלוח בעמוד 2) - לא אומרים וידוי.
אנא יי א-ל ה'ינו וא-ל ה'ינו אבותינו. תבא לפניך תפלתנו. ואף תתעלם מלכנו מתחנתנו. שאין אנהנו עוי פנים וקשה ערף לומר לפניך יי א-ל ה'ינו וא-ל ה'ינו אבותינו וצדיקים אנהנו ולא חטאנו. אבל חטאנו. עוינו. פשענו. אנהנו ואבותינו ואנשי ביתנו:

אשמנו בגדנו, גזלנו, דברנו דפי ורשון הרע. העוינו. והרשענו. ודנו. חמסנו. טפלו שקר ומרמה. יעצנו עצות רעות. כוזבו. כעסנו. לצנו. מרדנו. מרינו דבריו, נאצנו. נאפנו. סרדנו. עוינו. פשענו. פגמנו. צרנו. צערנו אב ואם. קשינו ערף. רשענו. שחנתנו. תעבנו. תעינו ותעתענו. וקרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שנה לנו. ואתה צדיק על כל הבא עלינו, כי אמת עשית. ואנחנו הרשענו:

לא נבס"ק אתה השמחה

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183

לשליחת בדיחות הערות והארות ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com

מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.י. הי"ו | הפצה ירושלים: ה.ש.א הי"ו.

חל איסור מוחלט להעתיק בדיחות מכאן כמו שהם, לעלונים שלכם וכדומה, (ובפרט לאלה הלוקחים בדיגיטלי).

הילולא קדישא!

הגאון הרב יוסף חיים אוהב ציון שליט"א
מו"צ ורבני בית הכנסת "מוסאיוף" ירושלים

חכם דוד פארדו נולד לאמו יוסטינה ולאביו חכם יעקב ביום א' ניסן תע"ח בונציה. משפחתו משפחת רבנים המיוחסת לחכם שמואל אבוהב בעל שו"ת דבר שמואל. חכם דוד פארדו למד תורה מפי רבי שלמה זלמן מלבוב ומפי חכם יעקב בליליוס, מרבני ונציה. בילדותו התייתם מאביו ועבר לגור יחד עם אחותו רחל, אצל קרוב משפחה ערירי. הקרוב הוריש את כל רכושו לרחל על מנת שתוכל להתחתן בכבוד אך רחל נפטרה טרם נשאה. קרובי המשפחה סירבו להוריש את הכסף לחכם דוד פרדו, בטענה כי הכסף היה מיועד לאחותו בלבד, ורק לאחר נישואיה, תנאי שלא התקיים.

בשנת תצ"ח, בהיותו בן עשרים, בעקבות מות קרובו, ובשל מצבו הדחוק, חכם דוד פרדו נדד לאיספאלטרו (כיום העיר ספליט שבקרואטיה) ושימש שם כמלמד תינוקות. אחרי פטירת רבה של איספאלטרו, חכם אברהם דוד פאפו, נתמנה חכם דוד פרדו לרבה של העיר במקומו. הוא הקים ישיבה בעיר, בה למדו בין היתר חכם חיים יצחק מוסאפיא, שלימים שימש כרבה של איספאלטרו חכם אברהם יונה, שלימים היה אב בית דין ונציה, חכם אברהם פינסו, מחבר הספר 'כתית למאור' ולימים חתנו, וחכם שבתי דוד ונטורה. בתקופה זו החל להשיב תשובות הלכתיות וכן נולדו לו שלושה בנים.

המשך בעמוד 3.

ממלכת השמחה

שלום!

יוסי: שלום עדיין נשאר ספרים?

עוזר שר השמחה: כן, כן נשארו ספרים.

יוסי: כמה בדיחות יש? והיכן אפשר לקנות? וכמה עולה?

עוזר שר השמחה: את הספר אפשר לקנות בירושלים בלבד ברחוב דוד 9 ק"ב המחיר 50 ₪ כשבאים צריך בתאום מראש במספר: 0534-135-183. ובספר יש 1,500 בדיחות על הכל מכל כל.

יוסי: אזוז אני מגיע בשעה הקרובה. וכמובן שאני רץ.

מילתא דבדיחותא

1. רק תימני יכול לקרוא לבן שלו "משולם", שלא יחייבו אותו ביציאה מבית החולים.....

2. על סבון הכלים כתוב לא למאכל אז למה יש לזה הכשר? תשובה: מפחדים שלא תעמוד בזה אז נתנו לזה הכשר.....

3. החלטתי מיום שישי הזה, לקחת חופש מחלה, בשעות הקרובים אני לא נוגע בחלה!.....

4. אני לא מבין למה השליח של הפיצה הסתכל עלי ככה. סה"כ ביקשתי ממנו שיזרוק את הפח בדרך, גם ככה הוא יורד למטה.....

פילתא דבדיחותא

5. תימני אמר לאשתו, זה לא שאני קמצן, פשוט למה לגהץ את האשראי, אם הוא לא מקומט?.....
6. אלה שמפרסמים את עצמם בכל מקום אבל בהגזמה!
דני, אני משתתף בצערך הכבד, ושלא תדע עוד צער, ממני יוסי נקי. דיג'יי לאירועים - ועכשיו במבצעים חמים לקיץ.....
7. אני לחבר רופא: "תשמע אתה בשבילי כמו אח!" רופא: "איזה אח, אני רופא!" אני: "כן, התכוונתי שאתה משפחה...". רופא: "לא משפחה! רופא אורתופד!" אני: "טוב עזוב נשבר לי!" רופא: "אולי זה רק סדק, נעשה לך צילום?....."
8. מוקדנית: "אז מחר יגיע טכנאי בין שמונה לשתיים". אני: "אין בעיה" מוקדנית: "מה הכתובת?" אני: "ויצמן שמונה עד חמישים ושש....."
9. כאדם שנולד עם מודעות לעוני, אני בחיים לא זורק סטייק טוב שנשאר מארוחת הערב, אני תמיד מכניס אותו למקרר וזורק שלושה ימים אחר כך.....
10. אין על עצות של החברים שלי, העצה הכי טובה שיודעים לתת היא: "תהיה אתה!", וואללה איזה מזל שאמרתם לי.....
11. - למה אתה אוכל בננה עם הקליפה?
- למה לקלף אם אני כבר יודע מה יש שם?.....

חדש! חוברת הבדיחות משמח חתן וכלה חלק 3 במחיר מצחיק של 5 ₪

ניתן לקנות במכירה המרכזית בירושלים:

רחוב דוד 9 שכונת הבוכרים. עוד פרטים: 0534-135-183.

כמו כן ניתן לקנות במכירה המרכזית בירושלים:

ספר הבדיחות - 50 ₪, חוברת הבדיחות חתן וכלה חלקים 1 + 2 - 10 ₪

חוברת הבדיחות לחג פסח - 5 ₪, חוברת הבדיחות חלק 5 - 10 ₪.

שימו לב: חוברות הבדיחות חתן וכלה חלק 3 - וחוברת הבדיחות חלק 5 אין בספר.

הידעת: הבדיחה מספר 770 בספר הבדיחות קשורה לחב"ד.....

ואלה יעמדו על הברכה:

משפחת לוי. משפחת שהרבני. משה בת רביטל. אסתר הודיה בת רביטל. שר השמחה: מאיר בן

מרגלית. אלעזר בן רחל.

כל השותפים להמשך השמחה בעם ישראל.

הילולא קדישא!

הגאון הרב יוסף חיים אוהב ציון שליט"א
מז"צ ומרבני בית הכנסת "מוסאיוף" ירושלים

בשנת תקל"ג נתמנה חכם דוד לרב העיר סרייבו (כיום בכוסניה). הוא תיקן תקנות בעיר, יסד בה חברות לימוד וחסד והקים בה ישיבה. בתקופה זו הדפיס רבים מספריו וחיבר פיוטים ותפילות. **בשנת תקל"ה** נסע לליבורנו, בה פעלו מספר בתי דפוס עבריים, כדי להדפיס אחד מספריו. בליבורנו פגש את חכם חיים יוסף דוד אזולאי (מרח החיד"א), ששהה בה בשליחות כולל חברון. הוא התחבר אליו ולמד אתו תורה. לימים התחתן אברהם, בנו של חכם דוד פארדו, עם שמחה, בתו של מרח החיד"א. **בשנת תקמ"א** החל במסע העלייה לארץ ישראל. הוא הגיע לארץ כעבור שנה, והתיישב בירושלים. ושם שימש כחבר בבית הדין של חכם יום-טוב אלגאזי (המהרי"ט), ועמד בראש ישיבת 'חסד לאברהם'.

חכם דוד פרדו נפטר ביום י"ב ניסן תק"ן, בגיל שבעים ושתיים, ונקבר בהר הזיתים. חיבוריו כוללים תשובות הלכתיות שנדפסו בספר 'מכתם לדוד', הוא כתב ספרים רבים נוספים ובהם פרשנות לספרות חז"ל, פרשנות לתלמוד ולספרות הלכתית, דרשות, פיוטים, תפילות ועוד.

מתורתו בעניין 'צדקה ומרפא' מבאר ארבע מידות בנותני צדקה. שפעמים בא עני אורח לעיר, ומביא איגרת מליצה ליחיד מיחידי העיר, שמליצים לו עליו, שיהיה לו מעיר, לעזור להיות עושה ומעשה. ופעמים טבע זה האיש כשבא העני אומר לו: אני אעשה עמך כפי יכולתי, אבל אי אפשר לי לדבר עם אחרים, יען אני יודע כי כל העיר עזובה, הן ציבור עני – זה 'עינו רעה בשל אחרים'. ולפעמים יש אחר שאומר אני אשתדל כפי כוחי שהקהל יתנו לך, אבל משלי איני יכול – זה 'עינו רעה בשל'. ופעמים יש אחד שמפייסו בדברים ואומר לו: אל תירא, אני אעשה מה שאוכל ואדבר גם כן עם אחרים – זה חסיד, שמלבד הנתנה מפייסו גם בדברים, כמו שכתוב: 'ותפק לרעב נפשך', יש אחר שאומר לו: אוי לך, היכן באת, בדיוטא התחתונה! כולנו עניים, כמוני כמוהם – וזה רשע, אף על גב שסוף סוף נותנים לו, מכל מקום, במה שהיצר לו מלכתחילה לפיכך נקרא רשע. [שושנים לדוד, מסכת אבות, פרק ה, משנה י"ג]

בעניין 'לימוד התורה' מבאר ארבע מידות בהולכים לבית המדרש. נראה לי לפרש כוונת התנא, שרוצה לומר: ארבע מידות ברגילים לילך לבית המדרש. 'הולך ואינו עושה' רוצה לומר: יום אחד אירע לזה החכם, דבר מצווה לידו, ואינו רוצה להתעסק בה כדי שלא יבטל לימודו, וזהו הולך ואינו עושה. ואם היא מצווה שאפשר לעשות על ידי אחרים, יפה עשה – שלא ליבטל בשבילה מתלמוד תורה, שתלמוד תורה כנגד כולם, ומקבל שכר על זה, וזהו: 'שכר הליכה בידו'. ופעמים תבוא ליד חכם מצווה שאי אפשר לעשות על ידי אחרים, ואז הדין הוא לבטל תלמוד תורה, וכנגד זה אמר: 'עושה ואינו הולך' – שכר מעשה בידו, כמבואר בפוסקים. ואם השתדל החכם לקיים שתיהן לעשות המצווה מהר, ולילך מיד לבית המדרש אז נקרא חסיד! לא הולך ולא עושה - רשע, זה יובן על דרך מאמרם, זיכרונם לברכה: מי שרגיל לבוא לבית הכנסת או לבית המדרש ולא בא יום אחד, הקדוש ברוך הוא שואל עליו וכולי. אם לדבר מצווה הלך – נוגה לו ואם לדבר רשות הלך – אין נוגה לו. וכנגד זה אמר: זה שרגיל לילך לבית המדרש, ועכשיו לא הולך וגם לא עושה, רוצה לומר שמניעתו מלבוא לא היתה מצד היותו עסוק בעשיית מצווה, לזה יקרא רשע. [שושנים לדוד, מסכת אבות, פרק ה, משנה י"ד]

בעניין 'אהבת ישראל' משיב שיכולים להכריח האבל לצאת מפתח ביתו שצרכים למניין. כפר קטן שהיו בה י"א ישראלים, ואירע הדבר, כי מת אביו של אחד מהם, ומעתה לא נשאר שם אלא מנין מצומצם. באו ושאלו מי עדיף יותר, שיתפללו בבית האבל כמנהג בתפוצות ישראל, ועוד על כי האבל שבוע ראשון אינו יוצא מפתח ביתו, או עדיף יותר שלא לבטל אמירת התפילה בבית הכנסת ויבוא גם האבל להשלים מניין עמהם... והוא עיקר הדין בנידון שלנו, שאם הם רוצים דווקא שלא לשנות מקומם, יכולים להכריחו, ואינו יכול להיפטר בטענה שאין האבל יוצא מפתח ביתו, שזה פשוט שלצורך מצווה מותר, ומעשים בכל יום שבהרבה מקומות יוצא האבל לבית הכנסת להתפלל, ואפילו יבוא עליהם בטענה שמצווה היא להתפלל בבית האבל, ויש בה גמילות חסדים כדלעיל, מכל מקום אין כופים עליה. אבל אם הם מתרצים בכך ונוח להם לעשות מצוה של גמילות חסדים, אלא שחוששים שמא תהיה מצווה הבא בעבירה להניח לבית הכנסת, בזה נאמר ודאי שיהא נכון לבם בטוח שאין בזה שום שמץ וסרך איסור כלל, מהטעמים שאמרנו. [מכתם לדוד, אורח חיים סימן יד-טו]

הדבר תורה לעילוי נשמת: קאסאנש בת דגיטו ע"ה

מילתא דבדיהותא

12. חבר שלי חיפש דירה בירושלים, אבל הוא לא היה בנוי לתלפיות, נראה מבוגר מיד לגילה ומסתבר שמשעמם שם ברמות.....

13. למה ברסלב לא אוכלים בצל? כי יש בזה קליפות.....

14. בעיירה קטנה שבסיציליה, בחור פתח חנות לחצוצרות ואקדחים, שאלו אותו מה הרעיון והוא הסביר: "אם היום בא מישהו וקונה חצוצרה, למחרת בא השכן שלו לקנות אקדח....."

15. זה לא הזוי שיש לנו קול קטן בתוך הראש שלנו, כמו זה שעכשיו קורא את כל מה שכתוב פה?.....

16. - הנה אתה רואה התחלתי לעשות כושר על האופנים בבית.

- אבל אתה בכלל לא מפדל! -בסדר אני רוכב בירידה.....

ניתן לקבל את העלון במייל של המערכת: a05832349@gmail.com

גמ"ח דרכי חיים!

גמ"ח 'דרכי חיים'

השאלת גמרות שוטנשטיין וטוש"ע

רחוב אבינועם ילין 11 ירושלים. מול בית המדרש סטמאר

ימים ראשון, שלישי, חמישי.

ראשון: 14:00 - 14:30. שלישי: 18:00 - 18:45. חמישי: 15:00 - 15:30.

054-844-8683 או בקו המידע: 02-5907438

ניתן להשיג את העלון!!!

במייל ע"י שליחת 'בקשה'

a05832349@gmail.com

לא נבסיק את השמחה

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183

לשליחת בדיחות הערות והארות ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com

מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.ג. הי"ו | הפצה ירושלים: ה.ש.א הי"ו.

חל איסור מוחלט להעתיק בדיחות מכאן כמו שהם, לעלונים שלכם וכדומה, (ובפרט לאלה הלוקחים בדיגיטלי).

ווארט על הפרשה פנינים יקרים לפרשת נשא

וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוֹ וַיִּזְעַשׂוּן בֶּן עֲמִינָדָב (ז-י"ב)

מסביר גדול הדור, רבן של ישראל, רבינו מרן ראש הישיבה חכם שלום הכהן זצוק"ל, נשיא מועצת חכמי התורה. שנשיא ראובן רצה להקריב ראשון, שהרי הוא הבכור. אמר לו משה 'אם אתה בכור, למה לא קפצת ראשון לים סוף? מי שקפץ ראשון למים יהיה ראשון גם בהקרבת הקרבנות! ומזה אנו לומדים: אם אתה ראשון בבית הכנסת - תקבל אישור להיות ראשון אצל בורא עולם בשאר דברים שכולם ירצו להיות ראשונים, שעל זה רמזו 'זריזים מקדימים למצוות', שאם אתה זריז ומגיע ראשון לבית הכנסת ולבית המדרש - אתה מקדים לפני כולם בשאר הדברים.

ידוע שעד היום כשרוצים לבטא מי הראשון אומרים 'מי הנחשון', ללמדנו כמה פעולה של מסירות נפש שבוצעה לפני כ-3,300 שנה פועלת עד היום הזה. ואחרי נחשון בא נשיא ראובן. אמר לו הקב"ה 'תמתין, עכשיו יקריב נשיא שבט יששכר, כי יששכר לומד תורה כחמור גרם, ותורה היא מעל הכל וגם מעל הבכורה! ואחרי יששכר אמר הקב"ה לנשיא ראובן 'תמתין, עכשיו יעלה זבולון, שתומך ביששכר שלומד תורה, ובצל החכמה בצל הכסף! ורק אחרי נשיא זבולון יקריב נשיא ראובן.

הדבר תורה לעילוי נשמת: משה בן יוכבד, יעקב בן כוכבה קאסאנש בת דגיטו, אורה בת יוכבד ע"ה

חדש!

יצא לאור

חוברת הבדיחות

'משמח חתן וכלה'

חלק 3

במחיר מצחיק של 5 ₪

ניתן לקנות את החוברת ואת

שאר החוברות

במוקד המרכזי בירושלים

רחוב דוד 9 שכונת הבוכרים.

0534-135-183

מילתא דבדיחותא

1. הגיע הזמן להגיד את זה, תינוק בן שבוע לא דומה לאף אחד. אולי לגולם.....

2. יהודי שאינו שומר תומ"צ ביקש מידידו השומר תומ"צ סגולה נגד פריצות, ענה לו ידידו "מזוזה בפתח הבית והכל יסתדר", קנה מזוזה והתקינה בפתח ביתו, לאחר חודש נתנה במתנה לידידו בהגיבו "אין לי עוד צורך בה", לשאלת ידידו "האם היתה פריצה", ענה ידידו "מוטב פריצה אחת לחודש מדפיקות בדלת לצדקה כל 10 דקות....."

3. זקן אחד קיבל הביתה מכתב מהמדינה שהוא צריך לעשות ביטוח חיים. הוא מגיע לקופת חולים ושואל מה זה ביטוח חיים? הפקיד עונה: אתה תעשה ביטוח ואנחנו נעשה חיים.....

ניתן לשלוח את הבדיחות שלכם למייל של המערכת.

מילתא דבדיחותא

4. איש אחד, שנסע במחלקה הראשונה ברכבת, הוציא סיגריה והתחיל לעשן להנאתו. "סלח לי", העיר לו אחד הנוסעים, "זה קרון של לא מעשנים." "אני יודע", הוא השיב והמשיך לעשן. השני מתעצבן, יצא מהקרון וחזר כשהוא מלווה בכרטיסן. "אסור לעשן פה", אמר לו הכרטיסן, "האדון הזה אומר שהוא כבר העיר לך על זה." הוא כיבה את הסיגריה שלו, הביט לרגע באדון ואמר לכרטיסן, "לאדון הזה אין שום זכות להעיר לי. יש לו כרטיס למחלקה השלישית והוא יושב כאן." הכרטיסן בדק את הכרטיס של השני וסילק אותו בבושת פנים. בתחנה, כששניהם יורדים, שואל האדון שסולק מהקרון, "איך ידעת אני לא מהמחלקה הראשונה?" השיב לו, "כי הכרטיס שלך בצבץ מהכיס וראיתי שהוא בדיוק כמו הכרטיס שלי....."

5. עני אחד היה זקוק לנעלים חדשות ומעיל חדש. בהתקרב החורף הלך לקרובו העשיר עם סנדלים קרועים ובגדים דקיקים ריחם עליו העשיר וקנה לו מגפיים ומעיל אך העני לא עזב את ביתו ונשאר לגור אצל קרובו שבועות רבים. יום אחד רמז לו העשיר: "אינך מתגעגע לאישתך ולילדיך?" ענה לו העני: "איך לא חשבתי על כך? אתקשר אליהם שיבואו גם הם לכאן....."

6. שלושה חברים החליטו לצאת לחופשה קצרה, הם שכרו מכונית ונסעו להנאתם. למרבה הצער, זמן קצר לאחר יציאתם קרה אסון והם מתו בתאונת דרכים קטלנית והגיעו לשמיים. בשמיים הם פגשו מלאך, והוא אמר להם שבגלל הנסיבות הטרגיות בהם מתו השלושה, הוא מוכן להגשים בקשה מסוימת לכל אחד מהם ושאל אותם, "מה הייתם רוצים לשמוע בהספדים שלכם?" "הייתי רוצה שיגידו עליי", אומר הגבר הראשון לאחר מחשבה קצרה, "שהייתי רופא מעולה ואיש משפחה טוב!" "אני הייתי רוצה שיגידו עליי", אומר הגבר השני למלאך, "שהייתי מורה ומחנך מצויין ותרמתי רבות לדור המחר!!" הגבר השלישי חושב מעט ואומר, "אני הייתי רוצה שיגידו עליי 'תראו הוא נושם'....."

7. מרוקאי קיבל עבודה, לנקות עשבים בין הקברים בבית העלמין, ביום העבודה הראשון שלו, לקח טוריה והחל לנקש, הוא רואה, כאן נח ברקוביץ, כאן נח שמילוביץ, כאן נח אהרונוביץ, התעצבן וזרק את הטורייה, מה אני פראיר! כל האשכנזים נחים ואני עובד.....

8. חוזרת מהרופא אמא: "נו, מה הרופא אמר?" אני: "שאני צריכה להפסיק לאכול לפני השינה" אמא: "אהה, בסדר זה לא נורא" אני: "כן, סבבה. לא חייב לישון....."

חדש! חוברת הבדיחות משמח חתן וכלה חלק 3 במחיר מצחיק של 5 ₪

ניתן לקנות במכירה המרכזית בירושלים:

רחוב דוד 9 שכונת הבוכרים. עוד פרטים: 0534-135-183.

כמו כן ניתן לקנות במכירה המרכזית בירושלים:

ספר הבדיחות - 50 ₪, חוברת הבדיחות חתן וכלה חלקים 1 + 2 - 10 ₪

חוברת הבדיחות לחג פסח - 5 ₪, חוברת הבדיחות חלק 5 - 10 ₪.

שימו לב: חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 3 - וחוברת הבדיחות חלק 5 אין בספר.

הידעת: הבדיחה מספר 770 בספר הבדיחות קשורה לחב"ד.....

מילתא דבדיחותא

9. מסעדה קטנה במרכז הארץ פרסמה מודעה על חלון הראווה ובו כתוב: "בואו להזמין כל מאכל שרק תרצו ובמידה ושף המסעדה לא יצליח לספק לכם אותו, תקבלו מיליון שקל" אלפי סועדים הגיעו בכל יום למקום בניסיון להכשיל את השף ולהזמין מנה שלא יצליח לבשל, אך אף אחד מהם לא יצא מהמסעדה עם הפרס הנחשק. לאחר חודש, נכנס למסעדה אדם, התיישב באחד השולחנות ופנה למלצר: "הייתי מעוניין להזמין לחם שבתוכו כבד של נמר עם ציפוי של רגלי היפופוטם ברוטב ריר של אנטילופה" המלצר מיהר למטבח ואחרי מספר דקות חזר עם צ'ק של מליון שקל ואמר: "ברכותי אדוני, הנה הכסף נגמר הלחם....."

ניתן להשיג את העלון במייל: a05832349@gmail.com
או במוסף 'מתוקים' בחוברת טועמיה. שע"י דפוס ספיד

10. פעם נכנס רב אחד לחנות פלאפל ושאל את המוכר (שלא נראה שומר תורה ומצוות) "סליחה האם יש לכם תעודת כשרות?" המוכר לא איבד את עשתונותיו ואמר לרב תוך שהוא מצביע על תמונות הרבנים שעל הקיר: "האם כבודו לא סומך עלי?" האם תמונה של ה"בבא סאלי" לא מספיק לך?" הרב הבין מיד לאן בן שיחו מוביל אותו וענה לו: "אילו הבבא סאלי היה המוכר ואתה היית תלוי על הקיר הייתי אוכל ללא חשש....."

דבר כזה בתולדות השמחה לא היה מעולם!

כל ה- 9 חוברות הבדיחות שיצאו עד היום ע"י המערכת:

1. לא נפסיק את השמחה חלק 1.
 2. לא נפסיק את השמחה חלק 2.
 3. לא נפסיק את השמחה חלק 3.
 4. לא נפסיק את השמחה חלק 4.
 5. חגי תשרי. ועוד הרבה הוספות, בדיחות על חנוכה וכדו'
- כל זווה בספר אחד 228 עמודים, 1,500 בדיחות, עם הרבה בדיחות חדשות ונוספות שלא היו בחוברות.

מחיר הספר 50 ₪!

המכירה נמצאת ברחוב: דוד 9 שכונת הבוכרים ירושלים ||| אך ורק בתיאום מראש!

ועד סוף חודש סיון: אך ורק לתושבי קרית בעלזא והסביבה בירושלים משלוח ללא עלות כלל, תוך 72 שעות משעת ההזמנה.

עוד פרטים ולהזמנות: [0534-135-183](tel:0534-135-183)

חידות!

ניתן לשלוח תשובות למייל של המערכת, או למערכת ברחוב: דוד 9 שכונת הבוכרים ירושלים.
ולהכניס בת.ד. ע"ש 'לא נפסיק את השמחה' עד ליום שלישי י"ט סיון!
(לא לשכוח לשלוח את הפרטים שלכם להגרלה, שאלה אחת רשות!)

אחד מכל 5 שולחים זוכה.

בחוברת משמח חתן וכלה חלק 1 + חלק 2.

(שהודפס לראשונה בחודש האחרון בעלות של 10 ₪ ניתן לקנות את החוברת וכן את שאר החוברות בכתובת הנ"ל)

המדור החידות בחסות:

חוברת הבדיחות!

משמח חתן וכלה חלק 1, וחלק 2

בחוברת אחת. 207 בדיחות. 10 ₪.

מותאם מאוד לשבת חתן ושבע ברכות.

ניתן לקנות את החוברת:

וכן את חוברת הבדיחות חלק 5 במחיר מצחיק של 10 ₪

ברחוב דוד 9 שכונת הבוכרים ירושלים

(ליד דואר ישראל, פינת רחוב יחזקאל)

0534-135-183

חידות לפרשת נשא!

1. פסוק שמתחיל ומסתיים באות ש'?
2. שבע מילים רצופות שמסתיימות באות ה'? (הרצף הארוך בתנ"ך)
3. מספר המופיע ארבע פעמים בפסוק אחד?
4. שמות של שתי מסכתות בש"ס?

חידות לפרשת בהעלותך!

5. אות הנקודה מעליה?
6. מילה בת תשע אותיות?
7. שתי אותיות הפוכות?
8. פסוק שמופיע בו המילה 'להם' ארבע פעמים?

שימו לב: אחד מכל חמש ששולחים זוכה!

ואלה יעמדו על הברכה!

נא לא לקרוא את הפרסומות בשבת!

הבטחתי לפרסם

התפללתי בציון הקדוש של חכם ששון מזרחי זיע"א

אמרתי פרשת הקטורת, נתתי פרוטה לצדקה, קבלתי על עצמי לשוב בתשובה,
בקשתי בקשה ולאחר כמה זמן נושעתי.

הציון נמצא בבית החיים סנהדריה בירושלים

גמ"ח 'דרכי חיים'

השאלת גמרות שוטנשטיין וטוש"ע

054-844-8683

או בקו המידע: 02-5907438

רחוב אבינועם ילין 13.

מול בית המדרש סטמאר

ימים ראשון, שלישי, חמישי.

ראשון: 14:00 – 14:30.

שלישי: 18:00 – 18:45.

חמישי: 15:00 – 15:30.

ממשיכים עם חלוקת העלונים

בבית הכנסת מוסאיוף בחדר ג'.

כל סוגי העלונים המבוקשים

כל יום שישי בין השעות 13:00 ל- 14:00

ברוכים הבאים.

פרסם ותתפרסם.

פרסום בעלון החל מ- 10 ₪

העלון מופץ ב- 8,000 עותקים

0534-135-183

אין אנו מפסיקים להודות.....

לידידנו שעומד לימין העלון

ר' ספינאו בן קאסאנש הי"ו

יתן לו ה' שפע ברכה והצלחה, נחת ושמחה כל
החיים אושר ועושר עד בלי די.

